

Canadian Institute of Ukrainian Studies

4-30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2H8

The Stasiuk Program: A History of Significant Accomplishments

Faces of the program (l-r): David Marples; students in Cambridge, UK; Eudokia Stasiuk

In June 1990, CIUS officially established the Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine, with its initial work funded by a generous endowment (est. 1988) from the Stasiuk family. The initial donation of \$350,000 from the estate of Dr. Vasyl, Eudokia, Anna, and Iakiv Stasiuk was supplemented by a 2:1 matching grant from the Government of Alberta and now funds a number of CIUS projects. The Stasiuk Program was founded to take advantage of the enormous quantity of material available on this subject. Its purpose was and remains to provide an accurate analysis of events in Ukraine for those engaged in Ukrainian studies, government and non-government organizations, the general public, and the media.

Since 1994, the program has been associated primarily with the name of Dr. David Marples, currently Distinguished University Professor (Department of History and Classics, University of Alberta), who, at the time of his appointment, had been working on contemporary Ukrainian issues for several years as a CIUS research associate (1986–91). For many years, the Stasiuk program sponsored an annual Stasiuk Lecture at Cambridge University in England, which facilitated the establishment of a Ukrainian program there. The Stasiuk blog site “Current Politics in Contemporary Ukraine” was established in 2007.

Over two decades, the Stasiuk Program has achieved great accomplishments, with the past year being the

breakout one in conducting and disseminating research on contemporary Ukraine. Indeed, the 2013–14 academic year has been the busiest in the history of the Stasiuk Program, which responded to events in Ukraine and acted as a resource base for local, national, and international media. Its director, Dr. David Marples, was involved in a number of activities: presenting papers and taking part in round-table discussions, interviews with the media, publishing articles written by himself and others on the Stasiuk blog site, writing articles for various media outlets, and preparing a new book tentatively titled “Euromaidan and the Russian Response.”

Among activities not related to the Euromaidan were the following: Dr.

continued on page 14

Life in Changing Times: A Word from the Director

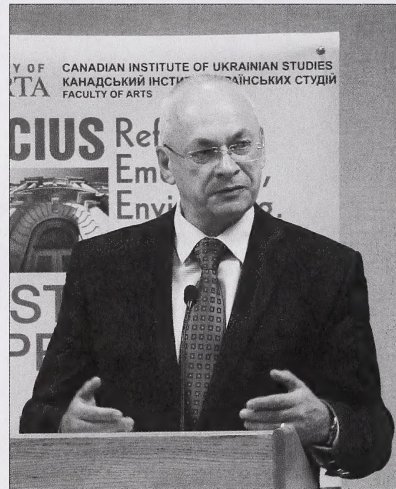
The last year has been a complicated one for CIUS. New challenges have been added to those already facing the institute, which I discussed at the beginning of my directorship. The reorganization of CIUS, which began in 2011 after its formal integration into the Faculty of Arts, is accompanied by generational change and reform of institute activity at all levels. The radical change of Ukraine's political situation, which raises the existential question of whether independent Ukrainian statehood is "to be or not to be," brings new intellectual challenges to the fore. In these remarks, I shall briefly characterize CIUS activity in the academic year 2013–14 and outline prospects for the development of the institute.

The integration of CIUS into the Faculty of Arts has encountered a number of problems. The institute remains in a transitional stage of its existence. A special commission created in May 2013 by Dean Lesley Cormack of the Faculty of Arts to assess the state of affairs at the institute has not yet completed its work. We await the approval of a new organizational structure for the institute and a change of job descriptions for its support staff. We are also well aware that the findings and recommendations of the commission will take account of the current status of Ukrainian studies at the University of Alberta as a whole and their prospects of development.

In the past academic year, two well-known professional historians left the institute: Dr. Zenon Kohut, director of the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine, and Dr. David Marples, director of the Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine. Dr. Kohut has retired, while Dr. Marples has been appointed chair of the Department of History and Classics. I would like to express my deep gratitude

to both our esteemed colleagues for their dedicated service and my hope that their constructive association with the institute will continue.

New specialists are joining the institute. Dr. Olenka Bilash and Dr. Alla Nedashkivska are working successfully to modernize the Ukrainian Language

Volodymyr Kravchenko, CIUS director

Education Centre. Marta Baziuk is working actively in HREC, the newly established Holodomor Research and Education Consortium, which is gaining a stable financial basis for its further activity thanks to James Temerty (Toronto). Oleksandr Pankiev has drafted plans for a Ukrainian studies portal, and I expect to see the results of his activity in the near future. A process of staff renewal and professional development is under way at CIUS, and I can assure our readers that it will continue.

Given its remote location, Edmonton finds it difficult to compete with Cambridge, Toronto, Montreal, and many other academic centres located on "the world's longest international border." This geographic disadvantage can be overcome only by means of a well-developed academic information and communications network. The first

steps in that direction have been taken: CIUS has developed and is maintaining homepages on Facebook (<https://www.facebook.com/canadian.institute.of.ukrainian.studies>) and YouTube (<http://www.youtube.com/channel/UCjHj-JpnElzXCZ8SbliMs2Q>). Thanks to the fine work of Halyna Klid and Oleksandr Pankiev, these changes have made the institute's main website more easily accessible and open to dialogue. Lectures and presentations organized by the institute are now available for viewing on the Internet. The next step will be the creation of an electronic archive of Ukrainian academic studies.

The first issue of the institute's new electronic journal, *East/West*, was published in August of this year under the editorship of Professor Oleh Ilnytzkyj (<http://www.ewjus.com/>). This journal is the product of the "marriage" of two previous periodicals financed by the institute: the *Journal of Ukrainian Studies* and *Skhid/Zakhid*. We plan to approve a number of special issues of the journal, also to be issued in printed form, and to solicit contributions from young Ukrainian authors. I expect that former, current, and future recipients of CIUS fellowships and scholarships will do their part in helping to develop the journal.

The institute's system of communication with the world at large and Ukraine in particular is steadily broadening its reach. CIUS has established a new annual award for research and publications in Ukrainian studies. A committee of experts in Kyiv headed by Dr. Natalia Yakovenko worked diligently to select candidates for the award, and the institute recently announced this year's winners. They are as follows: Dr. Oleksandr Zaitsev for the monograph *Ukrainian Integral Nationalism of the 1920s–1930s: An Intellectual History in Outline*, Dr. Myron Kapral for the

monograph *Members of the Corporation: The Shoemakers' Guild of Lviv from the Fifteenth to the Eighteenth Century*, and Dr. Maksym Yaremenko for the article "Pleasures of the Learned in Eighteenth-Century Ukraine" (all in Ukrainian). Our congratulations to all nominees and award winners.

The growing intellectual potential of Ukrainian studies will become fully apparent only when Ukrainian-language publications are available to English-language readers. While the institute has such well-qualified specialists as Myroslav Yurkevich and Roman Senkus, a special program for the translation into English of outstanding academic works by contemporary Ukrainian authors must be undertaken. I call on interested members of the Ukrainian community to promote the development of such a program. This will be a major contribution to the modernization of Ukraine's academic milieu.

The acute political crisis that initially engulfed Ukraine and then took on international proportions is perhaps the most serious challenge to European security since the Second World War. After Georgia and Moldova, Ukraine became the next victim of Russia's policy of aggression, which is meant to revise existing political borders and destabilize the international situation. The annexation of the Crimea, the instigation and support of an armed separatist movement in southern and eastern Ukraine, and naked aggression against a sovereign neighbouring state all came as a shock to the international community, making it necessary for leading states to review many principles and mechanisms of their foreign policy.

During the past academic year, events in Ukraine have set the tone for CIUS and its activities. Practically all members of the institute—Taras Kuzio, David Marples, Frank Sysyn, Bohdan Harasymiw, Zenon Kohut, Bohdan Klid, Jars Balan, Roman Shiyanyan, Marko Stech, Andriy Makuch, Uliana Pasicznyk, Roman Senkus, and

Mykola Soroka—have taken an active part in conceptualizing and explaining the dramatic developments that long commanded world attention. Dr. Taras Kuzio showed amazing energy in giving literally hundreds of interviews in several languages to the mass media of Canada, the United States, Ukraine, and many other countries. CIUS organized several roundtables, seminars, presentations, and conferences on these subjects. The institute provided financial and intellectual support to the Euromaidan web project and the international Maidan publishing project. Roman Shiyanyan and Oleksandr Pankievich supported this activity with outstanding organizational and information resources.

In assessing recent developments on the territory of Ukraine and Russia, I consider them in historical perspective. On the one hand, they mark the final disintegration of Soviet national and cultural space—a process that began in the late 1980s and has only now taken on irreversible tendencies. On the other hand, we are witnessing a new process of national consolidation among Ukrainians and Russians, respectively. This means that previous transnational identities—both Soviet and East Slavic Orthodox—are continuing to erode and give way to more contemporary Ukrainian and Russian national identities. In eastern Ukraine today, we see a process of national differentiation somewhat similar to the one that took place on the western, Polish-Ukrainian border in the mid-twentieth century. A true rather than an illusory border with Russia is now taking shape in the east. It requires substantiation not only in engineering terms but also in symbolic ones.

Unfortunately, Russian nation-building is accompanied by the activation of archaic premodern symbols and social practices. Sooner or later, Russian Orthodox-cum-imperial identity will find itself confronting the challenges of modernity. The process of Ukrainian national development,

for its part, is now gaining an opportunity to take on a more contemporary European dimension. The prospective "reset" of Ukrainian national doctrine can make it more flexible and open to change. Accordingly, territorial political symbols and social values are likely to play an increasing role in Ukrainian national development. This in turn will make it necessary to reorganize Ukrainian administrative and territorial space as a whole, perhaps entailing a shift from regional administrative centres to a national one.

Developments in Ukraine have taken both Kremlin-based Russian nationalists and Brussels bureaucrats by surprise. These developments also

Canadian Institute of Ukrainian Studies

4-30 Pembina Hall
University of Alberta
Edmonton, AB
T6G 2H8

Telephone: (780) 492-2972
FAX: (780) 492-4967
E-mail: cius@ualberta.ca
CIUS Web site: www.cius.ca

CIUS Newsletter
Reprints permitted with
acknowledgement
ISSN 1485-7979
Publication Mail Agreement No. 40065596

Editors: Roman Shiyanyan, Halyna Klid,
Mykola Soroka, and Myroslav Yurkevich

Ukrainian translation: Roman Shiyanyan,
Mykola Soroka, and Halyna Klid

Design and layout: Peter Matilainen

To contact the CIUS Toronto Office
(Internet Encyclopedia of Ukraine Project,
CIUS Press, or Peter Jacyk Centre), please
write c/o:

256 McCaul Street, Rm. 302
University of Toronto
Toronto, ON
M5T 1W5

Telephone: (416) 978-6934
Fax: (416) 978-2672
E-mail: cius@utoronto.ca

Director's report

Continued from page 3

affect the international community of experts. Once again, Ukrainian, Russian, national, European, and post-communist studies find it necessary to revise their methodological resources. At the moment, these fields of study are feeling the effects of the short-sighted decision of certain national governments to eliminate research on Eastern Europe as a whole and Russia, Ukraine, and post-Soviet space in particular. That policy produced a manifest decline in the professional standard of those disciplines in Western universities.

The place and role of CIUS in yet another reconceptualization of social studies and the humanities in general has yet to be determined. It is already apparent, however, that Ukraine's progressive transformation into a genuine subject of international law, given the rapid globalization of informational space and the continuing internationalization of Ukrainian studies, will confront the institute with increasing competition. CIUS has no monopoly on knowledge about Ukraine and its interpretation in the Western world. Consequently, it needs a clearer definition of its research priorities and professional identity. I favor the model of a think tank that would allow Ukrainian studies to develop in a broad intellectual and interdisciplinary context.

The first steps toward a thematic reorientation of the institute's research programs have already been taken. Research on contemporary Ukraine has been designated as a priority of the institute's scholarly activity. We have begun work on creating a milieu of the requisite expertise and providing the financing, technical resources, and premises required to sustain it. The recently established long-term Stasiuk Fellowship Program will make it possible to host international experts on modern and contemporary affairs on an annual basis. Thanks to the active

CIUS focuses on the current situation in Ukraine. At the conference on "Ukraine within Europe": (l-r) Yevhen Bystrytsky, Valerii Chalyj, and Derek Fraser.

assistance of Dr. Frank Sysyn and the support of the Ukrainian Studies Fund at the Harvard Ukrainian Research Institute, Dr. Taras Kuzio has begun work at CIUS on a study of the political elite in the eastern regions of Ukraine. We are working toward the establishment of a Centre for Political and Regional Studies (CPRS) as part of CIUS and providing it with financial support.

With the active involvement of the coordinator of CPRS, Dr. Bohdan Harysmyw, CIUS has organized several international conferences on problems of the trafficking of women, European integration, and the political boundaries of Ukraine. Together with our partners in Ukraine, the institute is planning new long-term research programs to study the Ukrainian-Russian border zone and the phenomenon of Ukrainian regional diversity. These programs will be coordinated by Dr. Volodymyr Kulikov (Kharkiv) and Dr. Yaroslav Hrytsak (Lviv). Their concepts and research agendas will be made public shortly. I appeal to the Ukrainian community to support these initiatives.

Prospects for the institute's new academic programs are directly associated with the need for timely completion of existing long-term projects, most notably the three-volume *History of Ukrainians in Canada* (Jars Balan)

and the twelve-volume English translation of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'* (Frank Sysyn). The project directors have confirmed their intention to complete them by 2017. Other traditional projects undertaken by the institute, particularly the Internet Encyclopedia of Ukraine (Roman Senkus), must be reconceptualized in order to meet the requirements of today's information society.

CIUS will be marking its fortieth anniversary in 2016—a wonderful opportunity to assess its role in the development of academic Ukrainian studies in the West and chart a course for further activity. I call on all those involved in founding the institute and all those who support its current activities and take an interest in its future to help us establish an electronic archive of Ukrainian studies at CIUS, prepare anniversary materials, contribute to a series of oral history interviews, and work on publications devoted to the subject. We ask our friends and colleagues to join us in this endeavour.

In closing, I venture to contradict the ancient Chinese postulate: living in changing times is difficult, to be sure, but it is also extremely interesting.

Focus on Projects and Programs

The Future in the Making: CIUS Monitors and Studies the Situation in Ukraine

The Centre for Political and Regional Studies (CPRS) at CIUS has been especially busy this past year in view of political developments in Ukraine. On 3–4 October 2013, we held a conference, “Ukraine within EUrope: Opportunities and Obstacles.” This was to draw attention to the European Union summit in Vilnius scheduled for November, at which a historic association agreement was to have been signed with Ukraine. Experts from Ukraine and Canada were brought in to explain its significance. Speakers included: Olexiy Haran, Kyiv Mohyla Academy; Yevhen Bystrytsky of the Kyiv Soros Foundation; Valerii Chalyj of the Razumkov Center in Ukraine; Joan DeBardeleben, Carleton University; Lyubov Zhynomirska, St. Mary’s University, Halifax; Derek Fraser, former Canadian ambassador to Ukraine; David Marples, Bohdan Harasymiw, and Taras Kuzio (all — CIUS; University of Alberta). Dr. Lori Thorlakson, professor of political science at the U of A and director of the EU Centre of Excellence on campus, served as discussant. The idea for the conference was suggested by chancellor emeritus and CIUS founder Peter Savaryn and Professor David Marples, who delivered the keynote address. The conference was staged in collaboration with Dr. Roman Petryshyn of MacEwan University, a first for CIUS. On 7 October a round table was held at the Munk School of Global Affairs, University of Toronto, which also featured presentations by Olexiy Haran, Yevhen Bystrytsky, Valerii Chalyj and Taras Kuzio.

In the aftermath of the postponement of the agreement, which saw the

The conference “Ukraine within EUrope: Opportunities and Obstacles”; a word from Bohdan Harasymiw

outbreak of the Maidan Revolution, the CPRS organized a round table titled “After Vilnius: Which Way for Ukraine,” on 30 January 2014. The speakers this time were: Amanda Paul, policy analyst and programme executive at the European Policy Centre, Brussels, Belgium; Taras Kuzio; and Bohdan Nahaylo, independent scholar, veteran Ukraine watcher, and former senior official with the United Nations High Commissioner for Refugees. Olexiy Haran took part by Skype from Kyiv. Their presentation was well attended by students, professors, and the general public, as well as the media. Paul, Kuzio, and Nahaylo repeated their performance that same evening before an attentive and lively audience at St. John’s Institute, co-sponsored by the Ukrainian-Canadian Congress—Alberta Provincial Council.

In March, CPRS sponsored a talk and book launch by Dr. Margarita Bal-

maceda, the leading North American specialist on energy politics in the former Soviet Union. She is a professor of diplomacy and international relations at Seton Hall University, as well as an associate of the Harvard Ukrainian Research Institute. Her most recent book, *The Politics of Energy Dependence* (University of Toronto Press, 2013), exposes how trading in natural gas has made certain individuals connected to government very wealthy, while leaving Ukraine itself more vulnerable than ever. The discussant on this occasion was Dr. Robert Murray, adjunct professor of political science at the U of A and vice-president, research, at the Frontier Centre for Public Policy.

During the first quarter of 2014, these events were supplemented by numerous media appearances by the CPRS acting coordinator, Professor Bohdan Harasymiw, and by in-house round tables organized at short no-

tice in response to developments in Ukraine. One round table was held on 5 March 2014 on the topic “Ukraine, Russia, and the West: On the Brink of War,” featuring CIUS director Volodymyr Kravchenko along with Jars Balan, David Marples, Bohdan Harysmyw, and Heather Coleman. On 3 April 2014, another round table dealt with “Russia’s Annexation of Crimea and the Future of Ukraine.” Its participants were David Marples of CIUS and, by Skype from Toronto, Taras Kuzio.

Planning began last fall for a major international conference, held at the

U of A on 16–17 October 2014, titled “Negotiating Borders: Comparing the Experience of Canada, Europe, and Ukraine.” The conference, bringing together experts from Ukraine, Finland, Austria, and Canada, developed an understanding of the nature of forces challenging the integrity of state borders and identified feasible policy alternatives for governments of post-communist nations such as Ukraine in responding to such challenges.

While the above activities have been very successful in stimulating interest in Ukraine’s political difficulties, the long-term aim of the CPRS is to

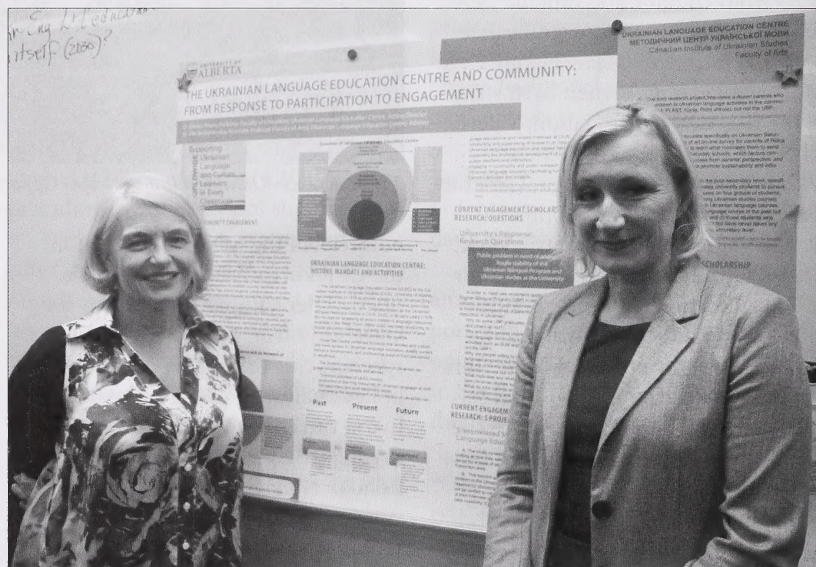
become a world-class hub for research about present-day Ukraine in all the social-science disciplines. This requires the establishment of a multi-million-dollar endowment that will properly fund a whole range of appropriate programs—a full-time coordinator, scholarly exchanges and fellowships, research projects, conferences, and publications—concerned with developing vital knowledge about Ukraine as a vital twenty-first-century nation-state. You can support our activities by making donations to the CPRS Endowment Fund at CIUS.

Ukrainian Language Education Centre: New Quests, Pursuits and Opportunities

ULEC has had a vibrant year promoting Ukrainian language education, developing learning resources, conducting research regarding enrollment sustainability and continuing to expand its professional, academic and community partnerships.

ULEC promotes Ukrainian language education by supporting teachers, disseminating research findings, and enabling students of Ukrainian to take international exams. To address vital issues of Ukrainian language and culture education in the twenty-first century, the second national conference of Ukrainian Teachers of Canada was held in Edmonton on 2–4 May 2014 in conjunction with the 40th anniversary of Ukrainian bilingual education in Alberta. Organized by the National Ukrainian Education Council of the Ukrainian Canadian Congress, the conference received support from ULEC and other organizations.

At the conference, ULEC was recognized as a leading centre of Ukrainian education. In her presentation, Dr. Alla Nedashkivska, acting director of ULEC, addressed the challenging question of the future of Ukrainian education at the post-secondary level.

Drs. Bilash and Nedashkivska presented their work at the international Engagement Scholarship Consortium conference “Engaging for Change: Changing for Engagement” (Edmonton, October 7–8, 2014)

Along with her graduate students Ms. Sivachenko and Ms. Perets, she also organized a panel on “Digital Technologies, Blended-Learning, and Student Motivation: Ukrainian at the Post-Secondary Level.” In her keynote speech, ULEC’s senior advisor Dr. Olenka Bilash, who is also the North American representative to LINGUA-

PAX, spoke on “Global Best Practices: Effective 21st-Century Language and Culture Learning Strategies.” Hands-on support from ULEC team members Halyna Klid and Mykola Soroka was welcomed by attendees.

ULEC continued to coordinate the international university entrance exam for Ukrainian bilingual students of

Alberta (grades 11 and 12) prepared by the Ivan Franko National University of Lviv. This year (2014), twenty Alberta students took the exam, and almost all scored well over 60%, meaning that they were eligible to study at universities in Ukraine. The students come from three school districts in which the Ukrainian Bilingual Program (UBP) is offered—Edmonton Catholic Schools, Edmonton Public Schools, and Elk Island Catholic Schools. Olena Hartsula, the Ukrainian language advisor at Alberta Education, facilitated the oral component of the exam and assisted with other educational projects throughout the year.

ULEC has engaged in six digital learning resource projects this year. In addition to finalizing the oral literature components for *Nova 5* and *6*, which will soon be available online free of charge, the centre has also embarked on the digitization of the popular *Tut i Tam* series, beginning with the textbooks that are now out of print. This project takes advantage of new technology and its broader outreach potential.

Benefiting from the latest teaching methods and new technology, ULEC's third learning resources development project is directed at the post-secondary level. Dr. Alla Nedashkivska, also an associate professor in the Department of Modern Languages and Cultural Studies (MLCS), U of A, with the support of her two research assistants, Olena Sivachenko and Oksana Perets, is researching and developing online modules for a blended-learning method of delivery of the Beginners' Ukrainian course. Beginning in Fall 2015, U of A students will be able to have two hours of independent online study in addition to three in-class hours of instruction per week. Dr. Nedashkivska also worked on redesigning the online Business Ukrainian textbook for compatibility with all electronic platforms.

Dr. Olenka Bilash, also a professor

in the Faculty of Education, was among the initiators of a collaborative digital project, "Contemporary Ukraine Research Forum on Euromaidan" (<http://euromaidan-researchforum.ca/about/>). Bringing together four universities from Edmonton and Ukraine in a rapid-response real-time research project, she and co-director Dr. Roman Petryshyn from MacEwan University facilitated the creation of a series of video meetings and an online conference with over twenty presentations and one thousand participants on June 26, 2014. Funded by CIUS, the Kule Institute for Advanced Studies, the Alberta Foundation for Ukrainian Education Society (AFUES), and the Ukrainian Resource and Development Centre at MacEwan, this innovative project partnered with four universities in Canada and Ukraine and extended participation to universities in Canada, the United States, Brazil, Europe, and Ukraine. Based on this forum, in fall 2014 Dr. Oleh Illytskyj (MLCS) launched a special interdisciplinary course in which students use the newly created online materials. Dr. Bilash also encourages teachers to use the trilingual archival resource to develop learning materials for schools.

Finally, developing its online resources, ULEC is redesigning the oom-room website, which is used by Ukrainian bilingual program schools in Alberta and beyond. The website was developed by the Ukrainian Knowledge Internet Portal (UKiP) with active ULEC participation.

Sustaining student enrollment has become a major concern for Ukrainian language programs from pre-school to university. To address the issue, ULEC has initiated research, public discussions, and surveys with parents, children, teachers, and alumni on expectations, strengths, and visions for the UBPs and Ukrainian Saturday schools. A needs analysis of the Ukrainian Studies Program at the U of A further facilitates the redesign of curricula.

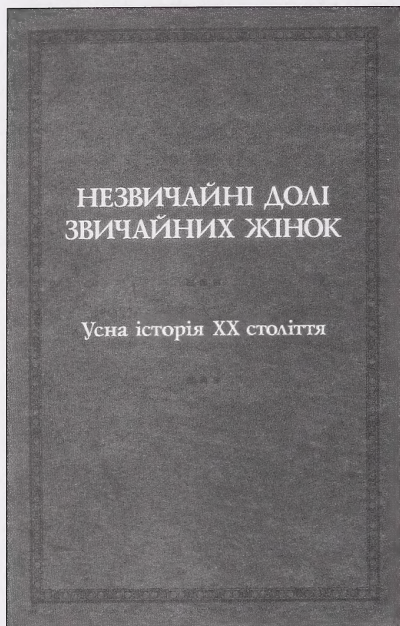
Community partners are helping to fund research assistants for these studies.

As ULEC moves toward serving the needs of a new generation, Drs. Bilash and Nedashkivska are systematically examining the past, present and future role of ULEC within the framework of university-community engagement scholarship. They presented their initial work at the international Engagement Scholarship Consortium conference "Engaging for Change: Changing for Engagement" (Edmonton, October 7-8, 2014). A paper elaborating on these ideas is currently under peer review for a Canadian scholarly journal.

To continue to stay attuned to community developments, ULEC launched an advisory committee this year with representatives from the AFUES, Canada Ukraine Foundation-Consortium of Educators, the Ukrainian Canadian Congress: National Ukrainian Education Council and Alberta Provincial Council-Education Committee, the Faculty of Education and the Faculty of Arts, U of A, and parent groups.

ULEC has been successful in obtaining donor support for immediate projects, thanks to the Alberta Foundation for Ukrainian Education Society, the Alberta Ukrainian Commemorative Society, the Alberta Society for the Advancement of Ukrainian Studies, the Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko, and some individual donations. Additional support for ULEC will be crucial to bringing Ukrainian education to a new level in the twenty-first century.

New Publications

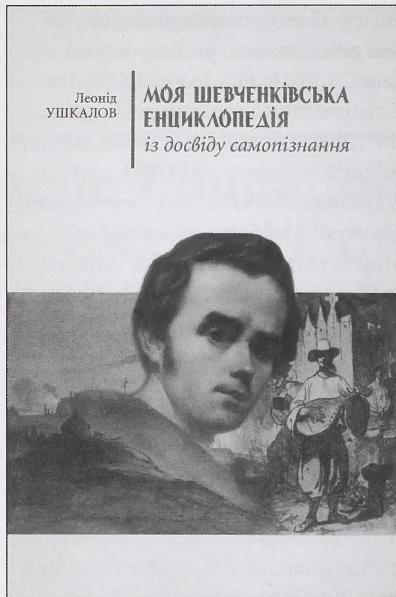

"Unusual Destinies of Ordinary Women..."

Nezvychaini doli zvychainykh zhinok: usna istoriia dvadtsiatoho stolittia contains interviews with twenty-one Ukrainian women from Ukraine and the diaspora, who together represent sixteen oblasts of Ukraine. Many of the interviews focus on the interwar period and World War II, when these women lived through remarkable historical events. The published interviews were selected from a database of 250 interviews in the collections of the Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre (Toronto) and the Institute for Historical Research at the Ivan Franko National University (Lviv). The volume includes a preface by Yaroslav Hrytsak and an introduction by Iroida Wynnnykyj. It is accompanied by a CD recording of portions of the published interviews.

The volume initiates the series "Memoirs, Diaries, and Interviews" of the Library of the journal *Ukraina*

Moderna. It appears with the support of the Peter Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta. This book is available from CIUS Press for \$49.95.

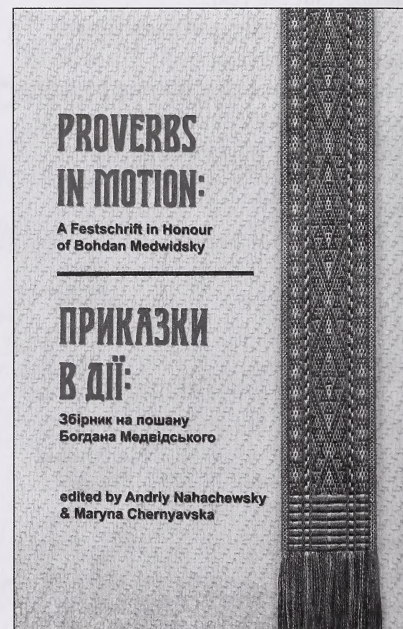

Shedding Light on an Unknown Shevchenko

Published in commemoration of the 200th anniversary of the birth of the Ukrainian national poet, Taras Shevchenko, Leonid Ushkalov's *Moia Shevchenkivs'ka entsyklopediia: iz dosvidu samopiznannia* is a unique portrayal of Shevchenko and his oeuvre from the individual perspective of one of Ukraine's leading literary scholars, Leonid Ushkalov. This large-format 600-page publication contains more than 300 brief essays dealing with Shevchenko's poems, paintings, ideas, and various aspects of his daily life. Thanks to Ushkalov's erudition and his extensive and intimate knowledge of Shevchenko's works and biography, his "Shevchenko encyclopedia" sheds light

on many unknown and insufficiently studied aspects of Shevchenko's life and works and is presented in a lively and very readable form.

Moia Shevchenkivs'ka entsyklopediia was co-published by CIUS Press and Maidan Press of Kharkiv, Ukraine, and the publishers distributed 400 copies of the book free of charge to libraries and educational institutions in Ukraine. This book is available from CIUS Press for \$74.95.

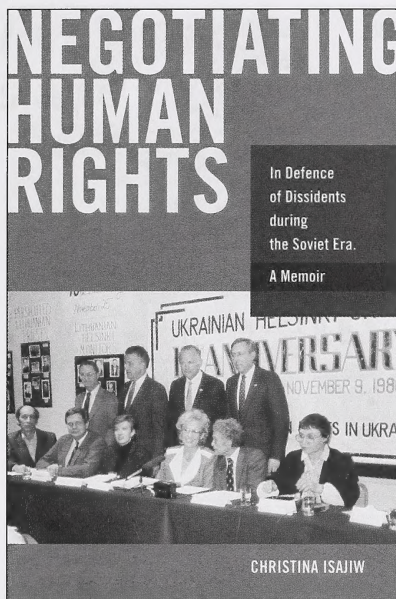
Proverbs in Motion

Proverbs in Motion: A Festschrift in Honour of Bohdan Medwidsky is a collection of academic essays and greetings in honour of Bohdan Medwidsky, academic, program builder, community activist, fundraiser, and philanthropist. The book is dedicated to the 35th anniversary of the Bohdan Medwidsky Ukrainian Folklore Archives at the Peter and Doris Kule Centre for Ukrainian and Canadian Folklore, University of Alberta.

Bohdan Medwidsky taught Ukrai-

nian for three decades at the University of Alberta (1972–2002), where he became increasingly interested in Ukrainian folklore. His academic research has focused on Ukrainian proverbs, the historiography of Ukrainian folklore studies, and Ukrainian-Canadian oral traditions. Professor Medwidsky founded and expanded the Ukrainian Folklore Program at the University of Alberta, established a series of endowments to support the program and its students, and collected materials for the major archive that now bears his name.

Contributors to the volume include North American and European colleagues, as well as former students. The volume includes biographical information, a bibliography of works by Bohdan Medwidsky, and three previously unpublished studies by the honouree. The academic articles, some written in English and others in Ukrainian, encompass several disciplines, including folklore, history, and literary studies. This book is available from CIUS Press for \$29.95 (paperback).

Ukrainian Dissidents during the Soviet Era

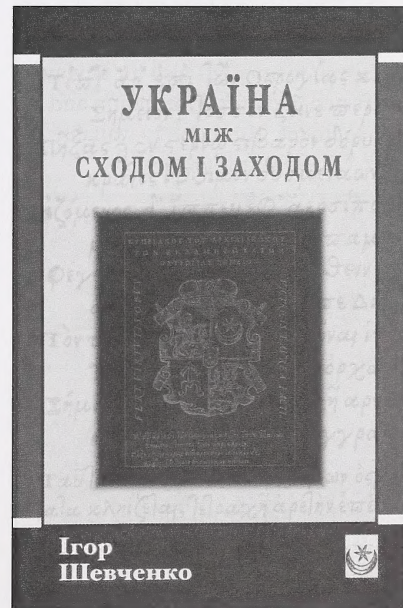
Christina Isajiw's book, *Negotiating Human Rights: In Defence of Dissidents during the Soviet Era. A Memoir*, chronicles the activities of the Human Rights Commission (HRC) of the

World Congress of Free Ukrainians (WCFU) during the 1970s and 1980s, particularly this NGO's defence of Ukrainian dissidents and human-rights activists within the context of the so-called Helsinki Process that followed the signing of the Helsinki Accords in 1975. The author recounts the courage and dedication of human-rights activists in the former USSR and efforts by their supporters in the West to lobby Western governments to pressure the political establishments of the USSR and other Eastern-bloc countries to implement the human-rights provisions of the Helsinki Final Act. The author also provides insight into the evolution of the Helsinki Process and the development of Western commitment to human rights, all of which contributed to the revolutionary changes of the late 1980s and early 1990s in Eastern Europe. The book includes a CD with relevant documentation. This book is available from CIUS Press for \$34.95.

Ordering CIUS Press Publications

CIUS publications (plus taxes and shipping; outside Canada, prices are in U.S. dollars) can be ordered via the secure on-line ordering system of CIUS Press at: www.ciuspress.com; by e-mail (cius@ualberta.ca); by fax (780) 492-4967; by phone (780) 492-2973; or by writing to

CIUS, 4-30 Pembina Hall
University of Alberta, Edmonton, AB
Canada T6G 2H8

Ukraine between East and West

Ihor Ševčenko's *Ukraina mizh skhodom i zachodom: narysy z istorii kul'tury do pochatku XVIII stolittia*

(2nd edition) was published in Ukraine in conjunction with the Institute of Church History and the Chair of Classical, Byzantine, and Medieval Studies at the Lviv Theological Academy. This Ukrainian translation of *Ukraine between East and West* presents twelve essays by the distinguished Byzantinist Ihor Ševčenko (1922–2009) that explore the development of Ukrainian cultural identity under the disparate influences of the Byzantine Empire and Western Europe, mediated through Poland. As the author points out, Byzantium was the source from which Kyivan Rus' received Christianity and a highly developed literary and artistic culture that stimulated Kyiv's own achievements in those fields. Similarly important were the effects of the Counter-Reformation and of Polish lay and clerical institutions on early modern Ukraine's political and cultural life. Overall, the collection offers a wealth of detail and the author's richly informed analytical perspective. The essays will be a rewarding read not only for students of Byzantine and East European history but also for anyone interested in cultural formation and development. This book is available from CIUS Press for \$34.95.

**Would you like
to support a
CIUS
publication?**

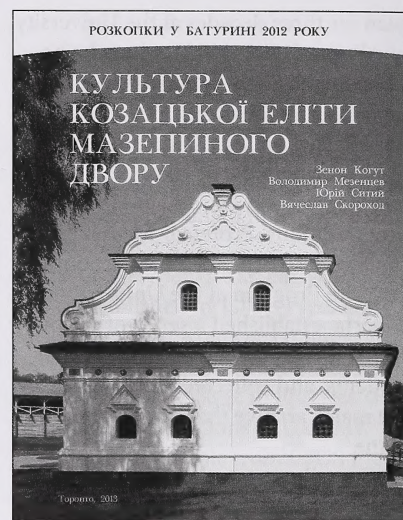
ciusfund@ualberta.ca

Life of Yevhen Petrushevych

Yevhen Petrushevych (1863–1940): iliustrovanyi bihrofaichnyi narys is a richly illustrated biography of Yevhen Petrushevych, a lawyer, prominent political leader, and president of the Western Ukrainian People's Republic. Oleh Pavlyshyn's meticulously researched volume draws upon numerous documents from the archives of Lviv, Kyiv, Warsaw, Munich, and Ottawa, shedding light on previously unknown or little-known aspects of Petrushevych's life and professional and political activities. In particular, this book contains the first detailed description of the activities of Petrushevych's External Representation Centre in Berlin in the years 1923–32. Yevhen Petrushevych's biography is presented in the broad context of the Ukrainian struggle for independence and the political situation in East Central Europe in the early twentieth century.

This book is a co-publication of the Institute of Historical Research at Lviv University and the Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History at the Canadian Institute of Ukrainian Studies. It is available from CIUS Press for \$44.95.

Culture of the Cossack Elite at Mazepa's Capital

Zenon Kohut, Volodymyr Mezentsev et al., *Rozkopky u Baturyni 2012 r. Kul'tura kozats'koï elity Mazepynoho dvoru* (Excavations at Baturyn in 2012: The Culture of the Cossack Elite at Mazepa's Court), Toronto, 2013, 24 pp., 56 colour illustrations. The publication of this richly illustrated booklet has been sponsored by CIUS and the Ucrainica Research Institute, Toronto. It surveys the history of medieval and early modern Baturyn, which was the capital of the Ukrainian Cossack state from 1669 to 1708 and the residence of hetmans, high-ranking officials, church hierarchs, Cossack officers, and the cultural elite. The prosperity of the town under Hetman Ivan Mazepa (1687–1709) and its destruction in 1708 by Russian troops during his anti-Moscow rebellion are described in detail.

The authors examine the Canadian-Ukrainian excavation project conducted in 2012–13 at the site of Mazepa's ruined villa in Baturyn. Archaeological data provides insights into the lifestyle, education, intellectual pursuits, and cultural interests of the Cossack officers and officials at the hetman's court.

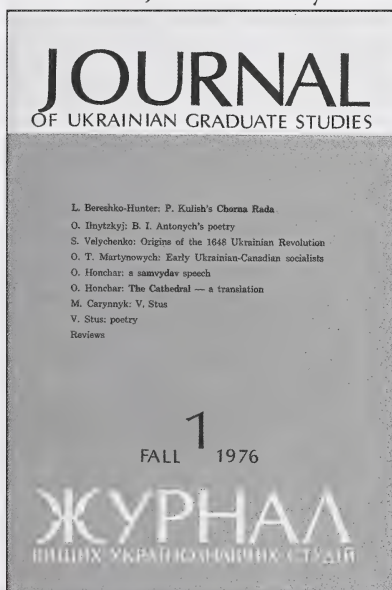
The booklet is available from CIUS Press for \$8.95 (paperback).

Journal of Ukrainian Studies: Accomplishments and Legacy

By the time the Canadian Institute of Ukrainian Studies began its activities in September 1976, Professor George S. N. Luckyj, one of the institute's founders and its associate director until 1982, had formulated and elaborated the CIUS's original publishing program: several university-level Ukrainian literature and language textbooks, the five-volume *Encyclopedia of Ukraine* (prepared at the CIUS Toronto Office in co-operation with Professor Volodymyr Kubijovyč and his colleagues at the Shevchenko Scientific Society based in Sarcelles, France), and a journal of Ukrainian studies primarily for and by graduate students. All of these projects were undertaken at the institute's nascent office at the University of Toronto, where George Luckyj was a professor of Slavic literature. Within the first few months of the institute's existence, in the autumn of 1976, the first issue of the *Journal of Ukrainian Graduate Studies* was published. The *Journal* quickly attracted contributions from established scholars as well as from students, and in 1980 it was renamed the *Journal of Ukrainian Studies (JUS)* to reflect this reality. Among the graduate-student

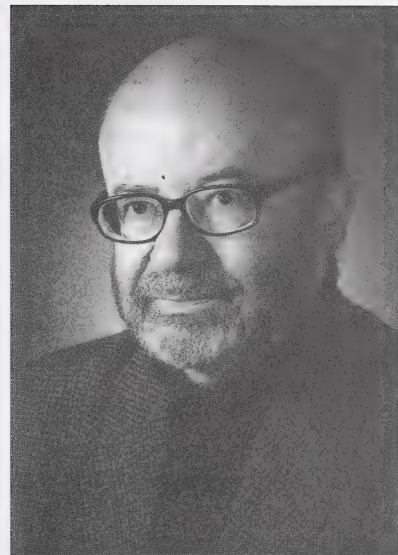
contributors who went on to pursue university careers in Ukrainian studies were such scholars as Olga Andriewsky, Marko Bojcun, Yury Boshyk, John-Paul Himka, Oleh Ilyntzkyj, John Jaworsky, Bohdan Kordan, Alexander Motyl, Bohdan Nahaylo, Marko Pavlyshyn, Jaroslav Petryshyn, Thomas M. Prymak, Myroslav Shkandrij, Maxim Tarnawsky, and Stephen Velychenko. In its first decade, JUS had from eight hundred to a thousand subscribers.

Until 1982 JUS was edited by Profes-

Inaugural issue of the Journal

sor Luckyj and managing editor Roman Senkus at the CIUS Toronto Office. Thereafter Mr. Senkus—the longest-serving CIUS staff member—continued editing JUS until the end of 1985, when his duties as senior manuscript editor of the *Encyclopedia of Ukraine* became too onerous to continue editing JUS as well. Consequently the editorial office of JUS was moved to CIUS at the University of Alberta, where Myroslav Yurkevich became the new editor in chief in 1986. He was succeeded in 1990 by David Marples (for one issue) and then Zenon

George S. N. Luckyj

E. Kohut, who had recently become a CIUS research associate.

In 1993, after Dr. Kohut was appointed acting director of the CIUS and work on the *Encyclopedia of Ukraine* project was wound down, Roman Senkus was reappointed the JUS editor in chief at the CIUS Toronto Office. In his second term as editor (1993–2000), Mr. Senkus solicited articles and book reviews from scholars in Ukraine and expanded the book-review section in each issue. Mr. Senkus was appointed director of the CIUS Publications Program in 2001, and in 2003 he hired his erstwhile encyclopedia colleague Dr. Taras Zakydalsky to edit JUS. Dr. Zakydalsky ably served as the editor in chief until his premature death in November 2007. From 2008 to 2014 Mr. Senkus served as the editor in chief for a third term, with the assistance of Dr. Thomas M. Prymak as book-review editor.

Altogether thirty-seven volumes of JUS were published from 1976 to 2014. During the journal's existence, it had six editors and fifty-eight editorial committee and editorial /advisory board members, and it published articles and reviews by 397 authors. Twelve special issues appeared: papers in Ukrainian studies by Monash University scholars (1985), Ukrainians in Canada (1991,

Roman Senkus

2003), early modern Ukraine (1992), the cinema of Alexander Dovzhenko (1994), papers from the Ukrainian Studies Association of Australia second conference (1995), Hryhorii Skovoroda (1997), Galicia under Austrian rule (1998), the Ukrainian Revolution (1999), the first decade of Ukraine's independence (2001), Dmytro Chy-zhevsky (2007), and religion, nation, and secularization in Ukraine (2012). Seven of the volumes were Festschriften in honour of Professors George S. N. Luckyj (1989), Peter J. Potichnyj (1996), Jaroslav Rozumnyj (2000), Danylo Husar Struk (2002), Zenon E. Kohut (2004), Frank E. Sysyn (2008–2009), and John-Paul Himka (2010–11).

The top fifteen authors in JUS by the number of articles or reviews they contributed were Thomas M. Prymak (33), Myroslav Shkandrij (25), John-Paul Himka (24), Marko Pavlyshyn (15), Stephen Velychenko (15), Serhy Yekelchuk (14), Oleh Ihnytskyj (13), Frank E. Sysyn (12), Serge Cipko (11), Frances Swyripa (11), Maxim Tarnawsky (11), Serhii Plokhyy (10), Michael Moser (9), Anatolii Rusnachenko (9), and Marta Tarnawsky (9).

In 2013 CIUS's new director, Professor Volodymyr Kravchenko, initiated the merger of JUS and the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute's journal, *Shkhyd/Zakhid* (Kharkiv), as a peer-reviewed on-line journal titled

East/West: Journal of Ukrainian Studies. Professor Oleh Ihnytskyj was appointed the editor in chief of the new journal. Its first issue appeared in the summer of 2014 and can be viewed for free at ewjus.com/ojs/index.php/ewjus.

East/West: Journal of Ukrainian Studies

Visit us at:

<http://ewjus.com/ojs/index.php/ewjus>

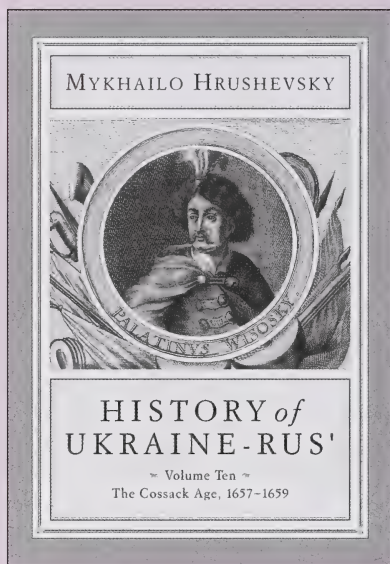
Publications of the Peter Jacyk Centre at CIUS

History of Ukraine-Rus', Volume Ten, The Cossack Age, 1657–1659

The Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research has completed its work on the next volume of Mykhailo Hrushevsky's monumental *History of Ukraine-Rus'*. In 2014, volume 10 of the *History*, the last in the subseries on *The History of the Ukrainian Cossacks*, was published by CIUS Press.

This volume covers most of the hetmancy of Bohdan Khmelnytsky's successor, Ivan Vyhovsky (1657–59). Its three chapters constitute only the first part of the volume as Hrushevsky planned it. When he wrote them in 1929–30, the Soviet authorities in Moscow had begun their sweeping attack on Ukraine's political and cultural autonomy. Arrested in March 1931, Hrushevsky was exiled to Moscow. After the historian's death in 1934, his daughter, Kateryna, edited the incomplete volume 10 and managed to have it published in 1936.

Hrushevsky's account begins with the tensions surrounding Vyhovsky's

assumption of the hetmancy following Khmelnytsky's death. The late hetman's son and designated successor, Iurii, was not yet of age and did not command the loyalty of the Cossack rank and file. Vyhovsky emerged as a 'caretaker' identified with the Cossack officer establishment. He was soon faced with a revolt of Zaporozhian Cossacks led by a rival for command of the Host, Iakiv Barabash, and the colonel of Poltava,

Martyn Pushkar. Although Vyhovsky routed their forces in battle, his relations with Muscovy grew increasingly difficult, as he suspected the tsarist government of exploiting rank-and-file dissatisfaction in order to depose him. This led Vyhovsky to consider a reconciliation with the Polish-Lithuanian Commonwealth in which Rus' would be a co-equal principality—a settlement whose conditions were elaborated in the Treaty of Hadiach (1658).

In his introduction to the volume, Andrew Pernal discusses its sources and structure. Yaroslav Fedoruk's introduction, based largely on archival sources, offers the most complete account yet written of Hrushevsky's creative work during his final years.

Volume 10 of the *History* is available in a hardcover edition for \$119.95 (plus taxes and shipping; outside Canada, prices are in U.S. dollars). The complete twelve-volume set of the *History* is available at a subscription price of \$1,100. Volumes 7 to 10 (in six books), presenting the *History of the Ukrainian Cossacks*, are available at a subscription price of \$600.

Special Issue of the *Journal of Ukrainian Studies* on Religion in Ukraine Appears

The final issue of the *Journal of Ukrainian Studies*—volume 37—was published in June 2014. It contains contributions by nine scholars from Germany, Austria, Ukraine, the United States, and Canada who participated in the international conference on “Religion, Nation, and Secularism in Ukraine” held in Munich on 25–26 June 2010.

The conference was sponsored by the International Research Training Group “Religious Cultures in Nineteenth- and Twentieth-Century Europe” at Ludwig-Maximilian University in Munich and Charles University in Prague, the Ukrainian Free University (UFU) in Munich, and the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at CIUS. Professors Martin Schulze Wessel (Munich) and Frank E. Sysyn (CIUS) are the guest editors of the nine conference papers. The *Journal* received a generous grant for the publication of the volume from the International Research Training Group “Religious Cultures in Nineteenth- and Twentieth-Century Europe” at Ludwig-Maximilian University.

Kerstin Jobst (Vienna) examines transnational (Polish, Belarusian, and Ukrainian) and transdenominational (Roman Catholic and Uniate/Greek Catholic) aspects of the cult of St. Josaphat Kuntsevych and illustrates how the cult of the saint was utilized by contending religious and national groups in a development that was far from linear. Burkhard Wöller (Vienna) uses the historiography of the 1595–96 Church Union of Brest to examine how it and the church it engendered were variously evaluated by Polish and Ukrainian historians. Michael Moser (Vienna) questions the generally

Martin Schulze Wessel (l) and Frank E. Sysyn (r), the guest editors of the volume

accepted roles of the Orthodox and Greek Catholic clergy in the creation of Modern Standard Ukrainian and provides a more nuanced vision of the view that the language was largely a creation of laypersons in Russian-ruled Ukraine and clergy in Habsburg Galicia.

Dr. Tobias Grill (Munich) in his study crosses and recrosses the border of the Habsburg and Romanov empires to show how the rabbinate was reshaped to fit into the contemporary world. Frank E. Sysyn (Toronto) examines how Father Mykhailo Zubrytsky conceived his political and cultural agenda for his Greek Catholic parishioners as part of a reform movement that also changed religious practices. Lilianna Hentosh (Lviv) studies the Vatican's policy on the Polish-Ukrainian War of 1918–19 in the light of Catholic views on nation and self-determination.

Oleh Pavlyshyn (Lviv) takes up the questions of rapid political and social change in the first decades of the twentieth century in his discussion of the calendar question in the Ukrainian Catholic Church, which not only had to deal with the replacement of Habsburg rule with Poland's but also with the

rapid expansion of a Ukrainian diaspora. Martha Bohachevsky-Chomiak (Washington, DC) examines tensions between the hierarchy of the Ukrainian Catholic Church and the Ukrainian secular intelligentsia in the first third of the twentieth century. Leonid Heretz (Bridgewater, Mass.) seeks to set out a model of modernization and the secular world's penetration of Ukrainian village society on the basis of interviews with former inhabitants of a few Boiko villages who were young in the interwar period.

In addition to the nine conference papers (pp. 1–166), volume 37 also contains two review articles: by Professor Stephen P. Scherer (Mount Pleasant, Mich.) on the first full academic edition (2011) of Hryhorii Skovoroda's works (pp. 167–76), and by Dr. Roman Petryshyn (Edmonton) on Taras Lupul's *Ukrainian Guidebook on Canadian Identity* (pp. 177–87). The remaining sixty-three pages of the volume contain reviews of twenty-seven books in Ukrainian studies.

The Stasiuk Program

Continued from page 1

Marples presented a paper on “The 80th Anniversary of the Ukrainian Famine: Dilemmas for the Historian” at the international conference “Quo Vadis Ukrainian History? Assessing the State of the Field,” sponsored by the Harvard Ukrainian Research Institute in cooperation with the Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine, and held at Harvard University on 19–20 November 2013. On 31 January, he presented a paper at the DK Seminar on “Western Debates on OUN and UPA and Their Historical Legacy in Ukraine” to members of the doctoral program “Austrian Galicia and its Multicultural Heritage” at the University of Vienna.

Dr. Marples took part in three events organized by CIUS concerning events in Ukraine. The first was a keynote lecture for the symposium “Ukraine Within Europe: Opportunities and Obstacles,” which was held at the Telus Centre, University of Alberta, on 3–4 October 2013 and at the Kule Theatre, Grant MacEwan University, on 4 October. The title was “Ukraine’s Association Agreement with the EU: Acceptable Compromises and Shared Hypocrisies.” On 6 March 2014, Dr. Marples spoke at a CIUS round table on the Crimean situation. On 13 April, he took part, together with Dr. Taras Kuzio, in a round table on “Russia’s Annexation of Crimea and the Future of Ukraine” at the Telus Centre on the university campus. He also presented two talks at St. John’s Institute in Edmonton on 24 February and 3 April: the first was in conjunction with a display of postcards from the Maidan, curated by Dr. Bohdan Kordan of the University of Saskatchewan, and the second a keynote talk to the Canadian Ethnic Media Association.

Among the media interviews on Ukraine were more than a dozen for CTV News. On 26 February he was on Alberta Prime Time, Global Televi-

sion in Edmonton. Dr. Marples was interviewed on the CBC Radio Radio-active program and gave three CBC Radio Syndicate interviews (a total of 20 altogether) to radio stations across Canada. He gave separate interviews to CBC Calgary (5 March) and CBC Saskatchewan (1 May) and took part in a discussion with Katrina vanden Heuvel, editor of *The Nation*, on a program titled “Finding Ways out of the Ukraine Crisis” on “Uprising” Radio in Los Angeles on 5 March. Dr. Marples appeared twice on BBC World TV (25 February), as well as BBC One News (16 March), and BBC Radio 5-Live (16 March). In March, during meetings in Warsaw, Poland, he also appeared on Polskie TV for an interview that included the acting Ukrainian foreign minister, Andrii Deshchytzia, as well as on TOK Radio. On 31 May, he appeared on NHK Television in Tokyo, Japan, with a more extensive interview published on the station’s website.

The Stasiuk blog was especially active over the year, regularly receiving in excess of 2,000 readers daily (it peaked at over 3,000 per day in March). The program solicited articles by a number of prominent contributors, while Dr. Marples was responsible for about half the total output. The guest writers included Taras Kuzio (CIUS), William Risch (Georgia College), Tarik Cyril Amar (Columbia University), Tanya Zaharchenko (Cambridge University), Olesya Khromeychuk (Cambridge University), Halya Coynash (Kharkiv), Oleksandr Melnyk (University of Toronto), Marta Dyczok (University of Western Ontario), Anastasiya Stelmakh (Middle East Technical University, Turkey), Tatiana R. Zaharchenko (Washington, D.C.), Uilleam Blacker (Cambridge University), and Myroslav Marynovych (Ukrainian Catholic University, Lviv), among others.

Dr. Marples also gave a number of invited lectures on events in Ukraine. One was to the Legal Forum (a gathering of senior Edmonton lawyers) at the Royal Mayfair Club on 21 March. He

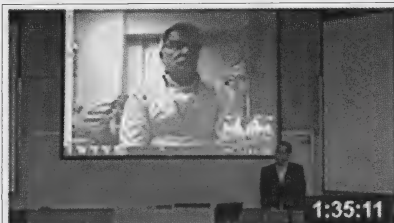
also talked to Grade 11 and 12 students at Victoria School in Edmonton on 9 May. On 29 May he spoke to a gathering of University of Alberta alumni in New York City on “The Crimean Conflict.” In addition, he published several articles in *The Moscow Times*, including “What Putin, Lukashenko, and Yanukovych Share” (30 October 2013), “Ukrainians Building Civil Society on Their Own” (31 January 2014), “Trying to Get Inside the Head of Vladimir Putin” (6 March), “Dismantling Ukraine” (April 15), and “The War Over Ukraine” (3 May). He also published two articles in *Open Democracy Russia*: “Ukraine: The View from the West” (20 February 2014) and “Crimean Tatars: Tragic Past, Uncertain Present” (co-authored with Dr. David F. Duke of Acadia University). Lastly, international media interviews have included several with the Greek newspaper *To Vima*, the Chilean newspaper *El Mercurio*, Deutsche Welle (Germany), Voice of America, and Life News (Moscow).

In the summer period of 2014, Dr. Marples was selected for a visiting professorship at the Slavic and Eurasian Research Center, Hokkaido University, Sapporo, Japan, to work on the topic “Euromaidan: Analysis of a Civic Uprising and the Russian Response.” In addition to working on the book project of this name, he presented several lectures and took part in a major symposium at the center on 10–11 July titled “Thirty Years of Crisis: Empire, Violence, and Ideology in Eurasia from the First to the Second World War.”

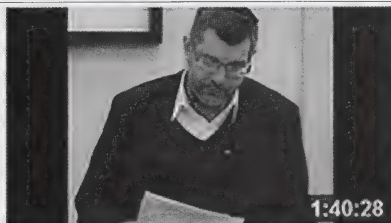
On 1 September 2014, Dr. Marples assumed the post of chair of the Department of History and Classics at the University of Alberta for a five-year term. He will no longer be director of the Stasiuk Program but will continue to run the blog on politics in contemporary Ukraine together with co-administrator Tanya Zaharchenko of the University of Cambridge. We wish our colleague, Professor David Marples, all the best in his new scholarly and administrative endeavours!

CIUS News

Social Media: Serving Research and Education at CIUS

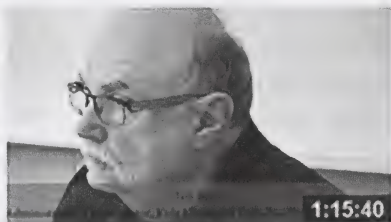
Round Table "Russia's Annexation of Crimea and ...
361 views 5 months ago

Yohanan Petrovsky-Shtern "Taverns, Vodka, and the ...
269 views 5 months ago

UKRAINE - #MAIDAN - YKPAÏHA Exhibit at the ...
110 views 6 months ago

Round Table: Ukraine, Russia, and the West: On ...
347 views 7 months ago

Serving academia, serving the community.

Every year CIUS holds numerous public events that, for a variety of reasons, cannot be attended by all those interested in our activities. Considering the popularity of social media outlets and their untapped potential for CIUS projects, the institute has appointed an assistant for information research and communications, Oleksandr Pankiev, to help organize seminars, conduct interviews, and post materials on the web. This initiative will improve the visibility of CIUS in cyberspace and promote current academic knowledge in Ukrainian studies. In early 2014 the institute began operating its new YouTube channel, which allows audiences around the world to view recordings of seminars, conferences, round tables,

and interviews conducted by CIUS at their convenience.

It is no coincidence that the YouTube channel was activated during the recent crisis in Ukraine. The first video posted on the channel featured an address by the institute's director, Volodymyr Kravchenko, presenting his evaluation of the origins of Ukraine's political crisis. Within the first twenty-four hours of its posting, the address was viewed by close to a thousand individuals. This significant number indicates the importance of conducting prompt analysis of current events in Ukraine and sharing it with those engaged in Ukrainian studies and with a general audience. Recordings of all institute events associated with develop-

ments in Ukraine are being posted on the CIUS YouTube channel. Members of CIUS staff, led by Oleksandr Pankiev, are also creating brief video blogs on recent developments, responding to the interest shown by English-speaking members of the Ukrainian-Canadian community. No less important is a series of interviews with leading Ukrainian experts taken by Mr. Pankiev via Skype and posted on the YouTube channel. Among those interviewed so far are Dr. Volodymyr Kulyk, an expert in media discourse, language policies, identity, and nationalism, and Vadym Khmarsky, who offered an invaluable assessment of the recent tragic events in Odesa. Many more interviews with leading experts are to follow.

The institute's YouTube channel will soon become even more multi-functional. There are already plans to feature presentations by CIUS scholars in interactive webinars during which questions from the audience can be asked and discussions held in real-time format. Moreover, the institute is finalizing plans to produce and air short films and programs covering its research activities and paying tribute to members of the Ukrainian-Canadian community who are contributing to the development of Ukrainian studies in Canada.

Contextualizing the Holodomor: A Conference on the Eightieth Anniversary

The Holodomor Research and Education Consortium (HREC), launched in January 2013, has quickly established itself as a leader in Holodomor studies. In its first year of activity, HREC organized two major conferences reflecting its main tasks—research and education.

In September 2013, HREC gathered leading specialists in Toronto to examine what the last thirty years of scholarship on the Famine have added to our understanding of broader topics in Ukrainian history, Soviet history, Stalinism, and genocide studies. Presenters were Andrea Graziosi, University of Naples; Norman Naimark, Stanford University; Françoise Thom, Sorbonne University; Olga Andriewsky, Trent University; Stanislav Kulchytsky, Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine; and Roman Serbyn, Université de Montréal. David Marples, University of Alberta; Mark von Hagen, Arizona State University; Douglas Irvin, Rutgers University; Liudmyla Hrynevych, Institute of Ukrainian History; Serhii Plokhii, Harvard University; and Frank Sysyn, University of Alberta, served as discussants. Nineteen early-career scholars received stipends to attend, encouraging interaction between established scholars and a new generation.

The Holodomor Education Conference, the first conference in North America devoted to the teaching of the Holodomor, brought together fifty educators, community activists, and students from Canada and the United States in May 2013. HREC activities focused on education include consultations with school boards and ministries to ensure inclusion of the Holodomor in curricula and other educational venues. HREC representatives made numerous presentations in schools this

Discussion at the workshop led by Andrea Graziosi (r)

past year, the eightieth anniversary year of the Holodomor.

HREC held a Holodomor Workshop for early-career scholars on 6–7 June 2014, with representation from Ukraine, Russia, Kazakhstan, Italy, the United States, Canada, and England. Participants praised the event as a unique opportunity that combined networking with peers and extensive consultation with experts. Five researchers each presented a paper, followed by in-depth discussion. Professors Andrea Graziosi and Liudmyla Hrynevych provided guidance on theoretical approaches and methodology. By supporting the development of a new generation of scholars, HREC ensures that the Holodomor will receive the scholarly attention it deserves into the future.

HREC supported the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre in its investigation of Canadian English-language newspapers, especially those published in Winnipeg (home of the Canadian grain exchange), culling material on the treatment of topics related to the Holodomor.

HREC awarded eleven project support grants through a competition to support new research and preservation of materials. HREC funded the digitization and preservation of the interviews with Holodomor witnesses conducted by the Commission on the Ukraine Famine of the US Congress, directed by the late James Mace, which are in the possession of the Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre (about 200 interviews). HREC is also supporting the preservation of interviews undertaken in making the film *Harvest of Despair*. Moreover, HREC is translating important Ukrainian scholarship into English, such as articles by Olesia Stasiuk and Tetiana Yevsieieva that deal with the social impact of the Holodomor on the Ukrainian village, a topic rarely dealt with in English.

News from the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine

New Director of the Kowalsky Program at CIUS

At a meeting of the institute's Council of Directors on 28 April 2014, Professor Zenon E. Kohut, the long-time director of this program, announced the impending end of his tenure at the University of Alberta (on 30 June 2014). Considering the tight financial situation and the level of expertise, contacts, and experience required, Professor Kohut then submitted his recommendation that Professor Volodymyr Kravchenko take over the directorship of the Kowalsky Program. This recommendation met with approval from the council's members.

Volodymyr Kulikov

New Director of the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute in Kharkiv (KEUI)

In the 2013–14 academic year, the KEUI, created by the Kowalsky Program at CIUS, saw a change in leadership, with Volodymyr Kulikov, a candidate of sciences in history and assistant dean of the Department of History at the V.N. Karazin National University of Kharkiv, assuming the directorship. Despite numerous chal-

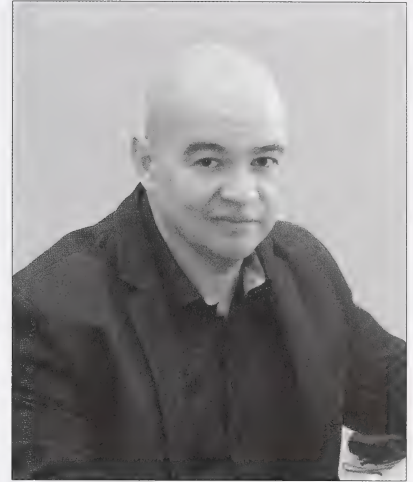
lenges, the KEUI staff led by Volodymyr Kulikov conducted planned research on the project "National and Regional Identities of Sloboda Ukraine in Historical Perspective," published a double issue (no. 16/17) of the journal *East-West* under the title *Neo-Anti-Colonialism vs. Neo-Imperialism: The Relevance of Post-Colonial Discourse in Post-Soviet Space*, completed the editing of Johann-Christian Engel's *History of Ukraine and the Ukrainian Cossacks* in Ukrainian translation and submitted it for publication, and held the annual ceremony for students receiving this year's Kowalsky awards in Ukrainian Studies.

Volodymyr Kulikov defended his thesis in 2005. He has been a visiting scholar at the German Historical Institute in Moscow, the New European College in Bucharest, and the Institute for Eastern and Southern European Studies in Regensburg. He is a member of the international Association for History and Computing and the Association for Economic History. He heads the project on "Industrialization and the Urban Landscape of the Industrial South in the Russian Empire," which is being conducted under the auspices of the Centre for the Urban History of East Central Europe in Lviv.

His scholarly interests involve the history of business, the history of knowledge transfer, labour history, and digital history.

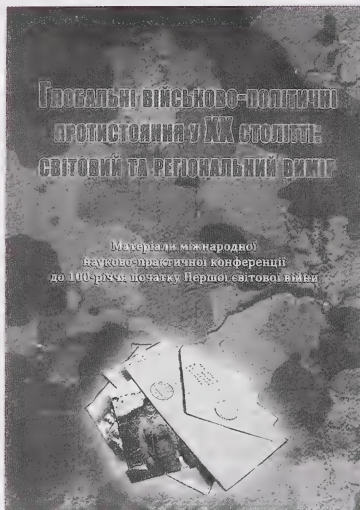
Head of the KEUI Zaporizhia Branch Appointed Dean of History at Zaporizhia National University

On 27 March 2014, the Department of History at Zaporizhia National University elected a new dean following the untimely passing of Viktor Tkachenko (1954–2014), a noted

Volodymyr Milchev

Ukrainian historian. Elected was Volodymyr Milchev, whose education and academic career have been inseparably associated with this department for the last twenty-five years. He earned his doctorate in history there, becoming professor and chair of Primary Sources, Historiography, and Specialized Historical Disciplines. Since 2011, Professor Milchev has also headed the Zaporizhia branch of KEUI. He belongs to the "school" of the late Professor Anatolii Boiko (1960–2010), known for studies of various topics related to the history and culture of the Ukrainian steppe region. Today, both beginners and established scholars are studying the region's social history, employing new primary sources, conducting annual archaeographic and ethnographic expeditions, and otherwise researching Steppe Ukraine's rich past under the competent and helpful guidance of Professor Milchev. The Kowalsky Program and CIUS extend their greetings to the new dean of history and wish him a successful and productive tenure, as well as new and exciting collaborative projects with our institute.

Dimensions of Global Confrontations in the Twentieth Century

The Zaporizhia branch of the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute (KEUI) co-organized and held an international scholarly conference dedicated to the centennial of the First World War in Zaporizhia on 6–7 February 2014. The collected materials of this conference, including presentations by scholars, the results of a sociological survey carried out at the Zaporizhia National University, and oral history materials, were subsequently published by the Inter-M publishing house in Zaporizhia. What made the conference and the published materials unique was the organizers' and participants' use of oral testimonies collected from residents of southern Ukraine, as well as their analysis and publication of a sociological survey on "Views and attitudes of residents of Zaporizhia concerning global conflicts of the twentieth century." These undertakings have considerably increased the scholarly importance of the conference and the publication alike.

Conference participants at the monument to the internees near the site of the Castle Mountain Internment Camp in Banff National Park (sculptor, John Boxtel)

Kule Centre Marks Anniversary of the First World War

The 100th anniversary of the start of the First World War was marked in several ways by the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS, starting with the 24 August 2014 unveiling of a plaque commemorating the centenary of Canada's First National Internment Operations, which saw almost 5,000 "enemy aliens," mostly Ukrainians, incarcerated, along with some 3,500 actual prisoners of war, at twenty-four locations from Nova Scotia to Vancouver Island.

More importantly, in collaboration with the Wirth Institute of Austrian and Central European Studies at the University of Alberta, the Kule Centre organized a successful symposium on the theme "Canada, the Great War and the Internment of Enemy Aliens, 1914–1920," which brought together scholars from across Canada as well as Europe to discuss the impact the war had on turn-of-the century Canadian immigrants, especially those from the Austro-Hungarian Empire. The gathering took place on 17–18 October 2014 at the Cave and Basin National Historic Site in Banff, Alberta, which was built by conscripted labourers held part of the year at the Castle Mountain intern-

ment camp. Also under consideration in papers presented at the symposium were the fates of more than 80,000 residents of Canada forced to register and report to authorities because they were deemed to be suspicious, and several thousand Ukrainians who managed to enlist in the Canadian Expeditionary Force despite prohibitions preventing former residents of Austria-Hungary from serving in the Armed Forces. Plans are now underway to publish select papers from the conference, the goal of which was to shed new light on the various challenges that confronted the "foreign element" in Canada during the war.

In the meantime, research continued on the reporting in the Canadian press about the First Five-Year Plan in Soviet Ukraine, focusing in particular on the years of the Great Famine-Holodomor. Investigations have already revealed that Canadian periodicals carried extensive if sometimes contradictory news coverage about Stalin's campaign of deliberate starvation and his brutal oppression of Ukrainians. Preparations are also now beginning on initiatives to commemorate the 125th anniversary of Ukrainian settlement in Canada in 2016–17.

Ukrainians Abroad: News and Views Newsletter Releases 100th Issue

In March 2014, *Ukrainians Abroad: News and Views*, the e-bulletin of the Ukrainian Diaspora Studies Initiative (UDSI) at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, released its hundredth issue. The newsletter, compiled by Dr. Serge Cipko, UDSI coordinator, brings together news stories relating to Ukrainians outside Ukraine and is sent to recipients on six continents.

In an article published in 2012 in the journal *Ukraïnoznavstvo* (Kyiv), Maryna Hrymych concluded that the newsletter has “carried out great work in the collection, consolidation, and processing of information about the life of the large Ukrainian community abroad and is becoming a major informational and academic resource for Diaspora Studies.”

The UDSI was established in late 2006 with a donation of \$100,000 from Drs. Peter and Doris Kule. The University of Alberta contributed another \$100,000 from the Government of Alberta's Access to the Future Fund. In 2007, Peter and Doris Kule made a further donation to CIUS that led to the elevation of its Ukrainian Canadian Program to the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre. The UDSI operates as part of the Kule Centre.

The first issue of *Ukrainians Abroad* was released on 1 June 2007. That issue and subsequent ones included articles related to Ukrainians in such countries as Argentina, Brazil, Chile, Cuba, Paraguay, Uruguay, and Venezuela in Latin America; Canada and the United States; Libya and Mozambique in Africa; Australia and New Zealand; and Armenia, Austria, Azerbaijan, Belarus, Belgium, Bulgaria, Croatia, the Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Georgia, Germany, Greece, Hungary, India, Iran, Ireland, Israel, Italy, Jordan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Latvia, Lithuania, Moldova, Norway, Portugal, Romania, Russia, Slovakia,

UDSI coordinator, Serge Cipko

Spain, Sweden, Syria, Tajikistan, Turkmenistan, the United Kingdom, and

Uzbekistan in Europe and Asia.

Several news items in *Ukrainians Abroad* have concerned the topic of return migration. Now and then, articles have been translated from Ukrainian and other languages into English. Another feature has been announcements of conferences, books, articles, and other activities that relate in some way to the Ukrainian diaspora.

Subscription to *Ukrainians Abroad* is free. If you wish to subscribe, please write to scipko@ualberta.ca. To view the tables of contents of past issues of the e-bulletin, visit http://www.ualberta.ca/CIUS/ukrcan/Diaspora/UDSI-News_Views.htm. For examples of other activities of the Ukrainian Diaspora Studies Initiative, please visit its homepage at: http://www.ualberta.ca/CIUS/ukrcan/Diaspora/UDSI-About_Diaspora_Initiative.htm.

Serge Cipko

Ukrainians in Argentina, 1897-1950: The Making of a Community

\$29.95 (Paper)

\$59.95 (Cloth)

Argentina, the eighth largest country in the world, has relied heavily on immigration to boost its population. In 1914 circa thirty percent of the Argentine population was classified as foreign-born. Between the 1890s and 1940s tens of thousands of settlers from Ukraine made their way to that Southern Hemisphere republic. Indeed, Ukrainians constituted the largest of the Slavic groups to immigrate to Argentina and formed significant communities in the provinces of Misiones, Chaco, Mendoza, and Buenos Aires.

Ukrainians in Argentina, 1897-1950:

The Making of a Community

Serge Cipko

Available from CIUS Press: www.ciuspress.com

Excavating Hetman Mazepa's Capital of Baturyn

In 2013, the Canadian-Ukrainian archaeological expedition resumed its excavations of the site of Hetman Ivan Mazepa's principal residence in the Baturyn suburb of Honcharivka. Mazepa commissioned an ambitious three-story masonry palace there that was destroyed during the razing of the town by Russian troops in 1708.

Research revealed that its main elevation was adorned with brick semi-columns crowned by limestone Corinthian capitals carved by local craftsmen. Initially, these order elements were painted in a red ochre colour and stood out distinctly against the white-washed walls. The combination of red and white was probably borrowed from the ornamentation of some Mannerist and Baroque palaces, villas, or castles in Central Europe. Before 1708, the red order elements and entire façades of the Honcharivka palace were completely whitewashed, probably in keeping with the contemporary decorative practice of the Hetmanate.

The floor of Mazepa's palace was paved with ornate ceramic tiles of varied shapes covered with green and blue

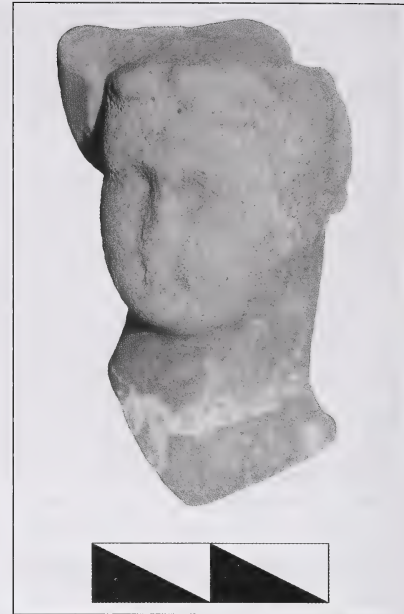
glazing. On the basis of a 1744 drawing of this palace held at the National Museum in Stockholm and recent archaeological finds, researchers have prepared new hypothetical computer reconstructions of the edifice's exterior, decorative elements, and floor pavement patterns of seven types.

The application of carved-stone and numerous glazed polychrome ceramic details at Mazepa's main residence in Baturyn attests to the rich and distinctive nature of its embellishment. Archaeological research has shown that the predominant Western baroque-style outer adornment of the Honcharivka palace was supplemented with local and Kyivan decorative methods. The ornamental glazed ceramic tiles were perhaps manufactured by expert Kyivan tile-makers invited by Mazepa to Baturyn.

Also, the expedition partially excavated the remnants of a sizeable service structure. It was presumably inhabited either by Cossack officers and adjutants or scribes/clerks working at Mazepa's court. Discovered artifacts testify to the high level of craftsmanship in Baturyn, to the penetration of European literature and art into the town, and to its extensive trade connections with the West, Russia, and the Ottoman Empire. In 2013, a Turkish coin of Sultan Suleiman II dating from 1688 was found there. Some articles of Cossack officers' accoutrement have been reconstructed using computer techniques.

In the Baturyn fortress, the broken head of a terracotta female figurine, possibly a doll, was unearthed. Conceivably, it was fashioned by a local artist in a naïve realistic folk manner. This find represents a truly unique piece of art of vernacular toys of early modern Ukraine.

At the cemetery of the ruined Holy Trinity Cathedral in the fortress, ar-

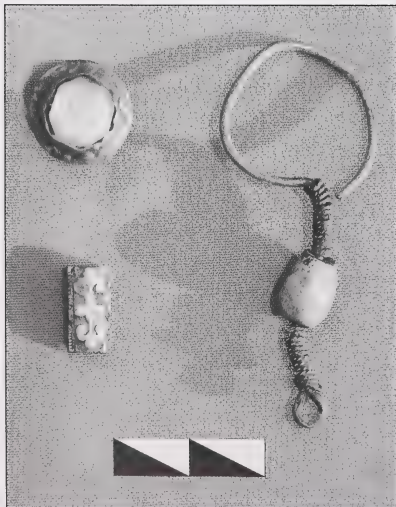

The broken head of a terracotta female figurine, possibly a doll

chaeologists exhumed eight graves dating from the seventeenth and eighteenth centuries. The remains of a man with a broken skull (grave no. 4) can be identified as those of a victim of the 1708 Russian attack on Baturyn.

Thanks to the work of our expedition, Baturyn has become the only one of several capitals of the Hetmanate where annual systematic field explorations have been carried out for thirteen years. These are vital to the study of the hitherto little-known culture and lifestyle of the Cossack elite.

The Baturyn project is sponsored by CIUS, the Shevchenko Scientific Society of America, the Pontifical Institute of Mediaeval Studies (PIMS), and the Ucrainica Research Institute in Toronto. Professor Zenon Kohut (CIUS) headed this undertaking in 2001–14. Dr. Volodymyr Mezentsev (CIUS) and Professor Martin Dimnik (PIMS) have taken part in the archaeological research and the publication of its materials. The 2013 expedition involved 70 students and scholars from universities and museums in Chernihiv, Kyiv, Hlukhiv, and Sumy.

Artifacts found on the site of Mazepa's capital last year

Ukrainian Rectors' Visit Gives New Impetus to Academic Exchanges between Canada and Ukraine

On 22–23 November 2013, delegates from three Ukrainian universities, Drs. Ihor A. Hirka (vice-rector and dean of the School of Physics and Technology, V. N. Karazin National University of Kharkiv), Pavlo Khobzey (vice-rector for academic affairs, Ukrainian Catholic University, Lviv), and Serhiy Kvit (rector, Kyiv-Mohyla Academy National University), visited the University of Alberta and Grant MacEwan University. The visit to Edmonton was part of a cross-Canada series of working visits and events organized by the Canadian Bureau for International Education (CBIE). One of the chief purposes of the visit was to promote academic ties between Ukrainian universities and their Canadian counterparts.

On their first day in Edmonton, the three Ukrainian visitors held a morning meeting with CIUS director Professor Volodymyr Kravchenko and staff, where they were informed of the institute's work, especially its activities in Ukraine. Later that morning, they held discussions with the dean of the Faculty of Arts, Professor Lesley Cormack, on prospects of joint programs, joint degrees, a summer school in Ukraine, and student exchanges. In order to provide a legal basis for further cooperation, involving such undertakings as exchanges and visits of university instructors and students, joint research and publications, jointly organized seminars and conferences, exchanges of materials and other information, a Memorandum of Understanding between the V. N. Karazin National University of Kharkiv and the University of Alberta was signed by Dr. Hirka and Dr. Martin Ferguson-Pell, acting provost and vice-president (academic) of the University of Alberta.

In an afternoon meeting with University of Alberta faculty members involved in Ukrainian studies, the

L to R: Serhiy Kvit, Volodymyr Kravchenko, Ihor Hirka and Pavlo Khobzey.

Ukrainian guests discussed challenges and opportunities in this important field. Among the participants in this meeting were Professors Olenka Bilash (Secondary Education), Andriy Nachachewsky (Kule Folklore Centre), Natalia Pylypiuk (Modern Languages and Cultural Studies (MLCS)), and Alla Nedashkivska (MLCS; ULEC at CIUS). At yet another afternoon meeting, the Ukrainian guests discussed with Doug Weir, executive director of student programs and services, prospects of student exchanges between the three Ukrainian universities and the University of Alberta.

CIUS remains instrumental in facilitating contacts between Ukrainian universities and their Canadian counterparts, which go beyond disciplines usually associated with Ukrainian studies. Thus, Dr. Hirka of the V. N. Karazin National University, a physicist by profession, remained at the University of Alberta, where he met with scholars engaged in scientific research and teaching. During his meeting with Professor Gino Fallone, Dr. Hirka discussed the importance and prospects of medical physics in Ukraine, as well as arrangements for training specialists in this important field in Canada who would then return and work in their homeland. Dr. Hirka also held meetings with Drs. Andriy Kovalenko (senior research officer, National Institute of Nanotechnology), Richard D. Sydora (Department of Physics), and Ioanis Nikolaidis (Computing Science Department).

Overall, it is hoped that this visit will lead to cooperation between Canadian and Ukrainian universities, in particular between the University of Alberta and the V. N. Karazin National University of Kharkiv.

Rectors of Ukrainian universities meet with Dean of Arts, Professor Lesley Cormack

News from the Program on Religion and Culture

This was an active year for public lectures organized by the Program on Religion and Culture. The annual Bohdan Bociurkiw Memorial Lecture was held on 19 September as a small symposium on the topic, "Commemorating the Christianization of Kyivan Rus', 1888–2013." Professor Viktor Yelensky, a leading Ukrainian sociologist of religion from the Ukrainian Catholic University (Lviv) and the Drahomanov National Pedagogical University (Kyiv), spoke on "Religion and Politics: The Significance of the Ukrainian Commemoration of the 1025th Anniversary of the Christianization of Rus'." The director of the program, Heather Coleman, spoke on the subject "Making a National Saint in the Southwest Borderland: St. Volodymyr, Local History, and the First Celebration of the Christianization of Rus' in Kyiv in 1888." Professor Yelensky's visit was part of a larger speaking tour of Edmonton, Calgary, and Toronto, sponsored by CIUS, together with the Calgary Friends of the Ukrainian Catholic University, the Ukrainian Canadian Professional and Business Association of Calgary, the Ukrainian Catholic Education Foundation, and the St. Volodymyr Brotherhood in Toronto.

Another highlight occurred on 15 May, when, in co-operation with the Chester Ronning Centre for the Study of Religion and Public Life (University of Alberta), the program hosted two talks by Archimandrite Dr. Cyril Hovorun (Yale University) on the topic "Maidan: The Church in the Public Square." Father Hovorun spoke on recent developments in Ukraine, which he described as a social awakening and the birth of civil society. He focused on the role of the Ukrainian churches in the protests, showing how the Maidan had a strong religious dimension. He also suggested ways of building a new

Cyril Hovorun

Ukraine with the active presence of churches on the construction site. The first of these well-attended presentations was held on campus, the second at St. John's Cultural Centre in the evening. Dr. Hovorun was also interviewed on CBC Radio's "Edmonton AM" on 16 May.

The program continued to support "Sanctuary: The Spiritual Heritage Documentation Project." In summer 2013, project members travelled to northern Saskatchewan to document Ukrainian church architecture, art, and spiritual culture. Co-investigators John-Paul Himka, Natalie Kononenko, and Frances Swyrypa presented their findings at the Canadian Association of Slavists' annual conference in St. Catharines, Ontario, in May. The project continues to attract the interest of the public and media.

CIUS also sponsored a conference on "Ukrainian Orthodoxy in the Global Family of Orthodox Churches: Past, Present and Future." Organized by the Ukrainian Self-Reliance Association of Canada, it was held at St. Michael's College, University of Toronto, on 8–10 May 2014. The symposium brought

together prominent historians, theologians, religious studies scholars, clergy, and activists from all Orthodox ecclesiastical formations in Ukraine, the Ukrainian Orthodox Church of Canada, the Ukrainian Catholic Church, the Ecumenical Patriarchate, and the Orthodox Church in America to discuss the Kyivan Orthodox tradition within the context of world Orthodoxy and the current religious situation in Ukraine. Heather Coleman welcomed delegates on behalf of CIUS and gave a paper, "Defining a Kyivan Orthodoxy: Parish Clergy and Local Religious Practice in Kyiv Diocese in the Nineteenth Century." At once a scholarly and a religious event, the seminar was welcomed by participants as the beginning of further research collaborations and co-operation between churches. Fr. Dr. Paul Gavrilyuk (St. Thomas University) noted the great desire expressed by delegates to unite around the Kyivan tradition and termed the symposium "the most significant church event in the life of the Ukrainian Orthodox diaspora in the last half century." Similarly, Archpriest Andrii Dudchenko (Kyiv) called it "the beginning of genuine dialogue."

Several participants are now planning a volume, tentatively titled "God on the Maidan: Religion, Politics and Society in Contemporary Ukraine." This book, to be co-edited by Heather Coleman, Paul Gavrilyuk, and Cyril Hovorun, will explore the religious dimension of the Ukrainian revolution that we have witnessed this year, and will contain interviews with Maidan participants and analyses by historians, religion scholars, political scientists, theologians, and anthropologists.

If you are interested in supporting research on and publication of this project, or the work of the Program on Religion and Culture more generally, please do not hesitate to contact Heather Coleman at heather.coleman@ualberta.ca

Forty-Eighth Annual Shevchenko Lecture: “A Different Shevchenko?”

This year's annual Shevchenko Lecture, organized by CIUS and co-sponsored with the Ukrainian Professional and Business Club (Edmonton), featured a presentation by Professor Tamara Hundorova, an internationally renowned scholar in the fields of literary studies, modern literary theoretical concepts, modern Ukrainian literature, cultural studies, and literary criticism. Dr. Hundorova delivered her presentations in Toronto (24 March) and Edmonton (26 March).

Few people seem to know that Taras Shevchenko wrote prose as well as poetry. Although there were reasons for his prose texts to remain largely obscure to literary scholars, and even more so to the general public, this aspect of Shevchenko's rich legacy offers a unique perspective on a deep and highly personal relationship between the poet and his beloved fatherland, Ukraine.

Besides the spirited *Kobzar* (minstrel) known to us from Shevchenko's poetry, his work features another self-representation—*Kobzar Darmohrai* (“the one who plays for free, for the love of playing”). This doppelgänger is omnipresent in Shevchenko's Russian-language prose. Indeed, the author seemed to change proverbial literary masks as effortlessly as he changed peasant clothing for the attire of a person of higher social standing. Nonetheless, it would be an overstatement to maintain that the sole purpose of Shevchenko's writing his prose in Russian was to address readers in the Russian imperial capital, St. Petersburg, and to publish his prose works there.

Some scholars maintain that Shevchenko's Russian-language prose was meant to appeal to his Ukrainian (Little Russian) compatriots—representatives of the petty gentry and landlords whom he met in Ukraine and whose contribution to his Ukrainian

Tamara Hundorova

identity was greater than that of members of Ukrainian national “brotherhoods.” Shevchenko's mask of an author speaking and writing in Russian and addressing the so-called “middle class” of his time proved quite different from his “Ukrainian mask,” displayed in a letter from exile to his compatriots active in the Ukrainian national movement.

Shevchenko's Russian-language prose is replete with play, irony, and deliberate mystification. A textual analysis of Shevchenko's prose demonstrates the richness of his arsenal of literary disguises. Shevchenko clearly differentiated himself from Darmohrai. In allowing his character to speak, Shevchenko played with his imagination, splitting his personality—a narrator and listener on the one hand, an author and literary character on the other. Shevchenko's choice of Darmohrai as a disguise served an important therapeutic function, helping him overcome the social, geographic, and cultural isolation of exile. Thus Darmohrai became an agent of Shevchenko's memory. Separated physically from his friends and his native land,

Shevchenko–Darmohrai wandered the expanses of his beloved Ukraine in imagination, remembering places he had visited and people he had met.

Simultaneously, Shevchenko created Ukraine as an imagined entity, using descriptions based on ideas of ethnic and social transformations that were important to him—projections of his “ideal” perceptions. Those transformations involved human characters, languages, clothing, and landscapes. Geography was also important, as Shevchenko meticulously recorded routes that he had travelled: from Moscow to Kyiv and from Kyiv to Pereiaslav, Poltava, Pryluky, Hlukhiv, and Sorochyntsi. In one of his stories, “A Delightful Stroll Not Without a Moral,” Shevchenko offers a vivid composite portrait of his female “compatriot,” a member of his audience whom he likely addressed in his thoughts. This image must have served as Shevchenko's ideal embodiment of his mother, of Ukraine, and of a future wife. The image of a maiden compatriot figures in Shevchenko's symbolic mystification: a newlywed heroine does not recognize *Darmohrai* in the dark, thinking that he is her husband.

In another story, *Darmohrai* engages in masquerade, exchanging clothes befitting a lord for those of a servant in order to join the common people's festivities. This symbolic change of identity allows Shevchenko to join his characters, with whom he shares language, social status, culture, and ethnicity. To Shevchenko, the use of masks and disguises proved his ability to masquerade, play, and take on alternative identities. *Darmohrai* thus reveals to us a Shevchenko very different from the iconic image of him that we have all learned to know and cherish.

Professor Zenon Kohut Is Celebrated at a Round Table on Ukrainian Cossacks

On 26 June 2014, a round table discussion on the history of the Ukrainian Cossack Hetmanate was held in Kyiv in honor of Professor Zenon Kohut, director of the Canadian Institute of Ukrainian Studies (CIUS) from 1994 to 2012, whose seventieth birthday was celebrated earlier this year. The event was co-organized by CIUS, the Mykhailo Hrushevsky Historical Memorial Museum, the Peter Jacyk Program for the Study of Contemporary History and Society, and the Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies (National Academy of Sciences of Ukraine).

The round table was held at the Hrushevsky Memorial Museum at 9 Pankiv Street, where the historian and his family resided from the 1920s to the 1940s. The museum's director, Svitlana Pankova, spoke on behalf of the co-organizers. The chair of the round table, Dr. Yaroslav Fedoruk, noted the milestones of Professor Kohut's academic biography, emphasizing the productive cooperation between CIUS and the Institute of Ukrainian Archaeography (IUA) during his directorship. Speaking on behalf of the IUA, its assistant director, Oleksandr Mavrin, recalled the timely support of Professor Kohut and CIUS in the fall of 2013, when the IUA and the Ahatanhel Krymsky Institute of Oriental Studies both faced closure by the Ukrainian authorities then in office. The intervention of Ukrainian and international academia prevented the planned closure.

Dr. Frank Sysyn, the chief organizer of this round table, spoke on behalf of CIUS. He recalled the difficulties facing Western students of early modern Ukraine from the 1960s to the 1980s, when the field was dominated by Russian-inspired English-language historiography. Zenon Kohut, along with his Harvard colleagues and their leader

Scholars and friends: a photo at the celebration

and teacher, Professor Omeljan Pritsak, had to counter the prevailing trend in order to convince North American academics that Ukrainian history was a subject in its own right. Their efforts gave rise to a new trend in English-language historiography.

Professor Kohut's academic achievements in the study of eighteenth- and nineteenth-century Ukrainian history were featured in an address by Dr. Volodymyr Pryshliak, a leading scholar of the Cossack Hetmanate. Professor Kohut's monograph *Russian Centralism and Ukrainian Autonomy: Imperial Absorption of the Hetmanate, 1760s–1830s* (Cambridge, Mass., 1988; Ukrainian translation: Kyiv, 1996) and subsequent publications represented a breakthrough in studying the decline of the autonomous Ukrainian Cossack polity, its origins and consequences. Kohut analyzed the lingering conflict between the Hetmanate, with its traditional rights and liberties, and Russian absolutism, which germinated during the rule of Peter I and peaked during the reign of Catherine II.

Dr. Ihor Hyrych discussed Ukrainian "autonomists" in the Russian Empire during the first third of the

nineteenth century, noting the importance of conceptualism in Professor Kohut's works, and likening his approach to that of Dr. Ivan Lysiak-Rudnytsky and Dr. Oleksander Ohloblyn.

Dr. Viktor Brekhunenko concentrated on key developments in historiography of the late 1980s, when the image of Ukraine was still being formed by specialists in Russian studies and proponents of the so-called "Polish vision" of history. Professor Kohut's monograph, published in 1988, was highly important in changing this situation. Dr. Brekhunenko also referred to the notable support for studies in the history of southern and eastern Ukraine offered by CIUS under Professor Kohut's directorship, which saw the creation of the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute in Kharkiv.

Dr. Taras Chukhlib focused on Professor Kohut's contribution to the study of Ukraine in world history, while Dr. Viacheslav Stanislavsky stressed the importance of his historical writings for the consolidation of the Ukrainian nation.

Dr. Yaroslav Hrytsak, who edited the writings of Ivan Lysiak-Rudnytsky, described Zenon Kohut as one of

Lysiak-Rudnytsky's best students and one of the most prominent historians of Ukraine of the late 18th and early 19th centuries. Other congratulatory addresses to Zenon Kohut were delivered by his colleagues Drs. Ferhad Turanli, Tetiana Yaroshenko and Dmytro Vyrsky, and Oksana Yurkova.

Zenon Kohut then spoke of his academic career and his overriding interest in the problem of identity. In his own words, biography played no small role in the development of such an interest. Zenon Kohut was brought up with a strong sense of Ukrainian identity, but declaring it while growing up resulted in a host of problems.

This led him to study the birth and development of the Ukrainian nation, which began with research on modern Ukrainian political thought. The genesis of that intellectual tradition is difficult to grasp without a detailed study of the liquidation of the Cossack Hetmanate and its integration into the Russian Empire, which became the focus of his monograph. Yet, while that monograph offered answers to many existing questions, another question still had to be addressed: was the formation of Ukrainian national identity prompted by the conflict between early modern "Little Russian" and modern "Ukrainian" identities, or were there also other factors at work?

This important question was largely resolved in Professor Kohut's two collections of articles. According to him, the early modern Ukrainian political elite adapted the legacy of Kyivan Rus' in order to formulate the concept of Cossack Ukraine as the "fatherland" of the Ukrainian people. Another important factor was the continuing struggle of the Cossacks for their rights and freedoms. The formation of the Ukrainian nation did not begin in the nineteenth century, as some modernist historians still maintain: in Professor Kohut's opinion, its roots are to be found in early modern Ukrainian history.

Alexandra Chernenko Lysiak-Rudnytsky (1923–2014)

Alexandra Chernenko Lysiak-Rudnytsky, an accomplished poet, writer and literary scholar, passed away on 24 June 2014 at the age of 90 in Edmonton. Born in Piotrków, Poland, she grew up amidst national and religious discrimination, difficulty in pursuing education, and horrors of WWII. Alexandra attended medical school between 1942–44 in Lviv, then in Danzig (now Gdańsk), Poland, and Graz, Austria. After the war she emigrated to Canada and settled in Edmonton in 1947. Here she began writing poetry and published her first book, *Liudyna* [A Man] (1960). She continued her education and completed two degrees at the University of Alberta—at the Faculty of Science (1967) and Master of Arts from the Department of Slavic Languages and Literatures (1974), and a PhD in Ukrainian literature at the Ukrainian Free University in Munich (1986). A great encouragement for her was her second husband, Dr. Ivan Lysiak-Rudnytsky, a professor of history at the U of A. A specialist in Ukrainian literature, Dr. Chernenko Lysiak-Rudnytsky believed that it deserved more attention and produced a number of works, including the monographs *Mykhailo Kotsiubyns'kyi-impressionist* [Mykhailo Kotsiubynsky, Impressionist] (1977), *Expresionism u tvorchosti Vasylia Stefanyka* [Expressionism in the Works of Vasyl Stefanyk] (1989), and *Velyka triokhsotlitnia viina: Pereiaslavs'ka uhoda ta kryza natsional'noi samosvi-*

Alexandra Chernenko Lysiak-Rudnytsky

domosti [The Great 300 Year War: The Pereiaslav Treaty and the Crisis of National Self-Awareness] (2004), as well as numerous essays and articles. As a poet, she published two more collections of poems, *V dorozhi do druhoho bereha* [On the Way to the Other Shore] (1992) and *Palomnyk* [The Pilgrim] (1993). She was a member of the Shevchenko Scientific Society in Canada, the Ukrainian Academy of Arts and Sciences, the Ukrainian Writers' Association "Slovo," PEN International (Canada), the Association of Writers of Ukraine, the Canadian Association of Slavists, the Alberta Council for Ukrainian Arts, and St. John's Orthodox Cathedral in Edmonton.

**Your donations to CIUS help us promote
scholarship in Ukraine**

Thank you for your support!

CIUS Seminars and Lectures at the University of Alberta (2013–14)

- 19 September. Bohdan Bociurkiw Memorial Lecture: A Symposium. Dedicated to the 1025th Anniversary of Christianization of Rus'. Presenters: Viktor Yelensky (Ukrainian Catholic University, Lviv); Drahomanov National Pedagogical University, Kyiv) "Religion and Politics: The Significance of the Ukrainian Commemoration of the 1025th Anniversary of Christianization," and Heather Coleman (Department of History and Classics, U of A) "Making a National Saint in the Southwest Borderland: St. Volodymyr, Local History, and the First Celebration of the Christianization of Rus' in Kyiv in 1888"
- 3 October. Lecture "Ukraine's Association Agreement with the EU: Acceptable Compromises and Shared Hypocrisies." Presenter: David Marples (Department of History and Classics; Canadian Institute of Ukrainian Studies, U of A)
- 4 October. Conference: "Ukraine within EUrope: Opportunities and Obstacles." Presenters: Yevhen Bystrytsky (International Renaissance Foundation, Kyiv), Valerii Chalyj (Razumkov Center, former Deputy Minister of Foreign Affairs of Ukraine), Joan DeBardeleben (Carleton University, Ottawa), Derek Fraser (former Canadian Ambassador to Ukraine), Olexiy Haran (Kyiv-Mohyla National University), and Lyubov Zhyznomirska (St. Mary's University, Halifax)
- 14 November. Lecture "The Holodomor (Famine in Ukraine) of 1932-1933: The View from the Polish Foreign Office." Presenter: Robert Kuśnierz (Pomeranian University in Słupsk, Poland; Davis Center for Russian and Eurasian Studies, Harvard University)
- 5 December. Lecture "Ivan Zarudny and the Production of Religious Culture in Russia under Peter I." Presenter: Jelena Pogosjan (Department of Modern Languages and Cultural Studies, U of A)
- 30 January. Symposium "After Vilnius: Which Way for Ukraine?" Presenters: Amanda Paul (European Policy Centre, Brussels); Taras Kuzio (Centre for Political and Regional Studies, CIUS, U of A), Bohdan Nahaylo (independent scholar, France), and Olexiy Haran (Kyiv-Mohyla National University) (from Kyiv via Skype)
- 13 February. Lecture "National Femininity Used and Contested: Women's Participation in the National Guerrilla Movement in Western Ukraine in the 1940s-50s." Presenter: Oksana Kis (Department of Modern Ethnology, Institute of Ethnology, National Academy of Sciences of Ukraine)
- 5 March. Round table "Ukraine, Russia, and the West: On the Brink of War." Presenters: Volodymyr Kravchenko (director, CIUS, U of A), Jars Balan (administrative coordinator, Kule Ukrainian Canadian Studies Centre, CIUS, U of A), David Marples (director, Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine, CIUS, U of A), Bohdan Harasymiw (coordinator, Centre for Political and Regional Studies, CIUS, U of A), and Heather Coleman (director, Religion and Culture Program, CIUS, U of A)
- 25 March. Lecture "Taverns, Vodka, and the Right to Drink: Jews and Slavs in Ukrainian Market Towns." Presenter: Yohanan Petrovsky-Shtern (Department of History, Northwestern University)
- 26 March. Shevchenko Lecture "A Different Shevchenko: or, What Is *Kobzar Darmohrai* Speaking About?" (Co-sponsored with the Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton). Presenter: Tamara Hundorova (Department of Literary Theory, Shevchenko Institute of Literature, National Academy of Sciences of Ukraine)
- 3 April. Round table "Russia's Annexation of Crimea and the Future of Ukraine." Presenters: David R. Marples (director, Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine, CIUS, U of A), and Taras Kuzio (research associate, Centre for Political and Regional Studies, CIUS, U of A)
- 10 April. Lecture "The Neighbouring 'Other': A Ukrainian View of Moldova's Past and Current Affairs." Eduard Baidaus (Department of History, U of A)
- 24 April. Lecture "Vsevolod Holubnychy's Institutional Concept." Presenter: Elena Klishova (Department of Auditing and Finance, Donetsk National University, Ukraine)
- 15 May. Lecture "Maidan: The Church in the Public Square" (Co-sponsored with the Chester Ronning Centre for the Study of Religion and Public Life, U of A). Presenter: Very Rev. Archimandrite Dr. Cyril Hovorun, Ukrainian Orthodox Church)
- 21 May. Lecture "The Lemko Land Remembered: Research on the Memory of the Lemkos in Poland and Ukraine." Presenter: Patrycja Trzuszczńska-Demel (Institute of Ethnology and Cultural Anthropology, Jagiellonian University, Cracow, Poland)

CIUS Seminars and Lectures in Toronto (2013–14)

The 2014 Wolodymyr Dylynsky Memorial Lecture

This year's lecture, sponsored by the CIUS Toronto Office and St. Vladimir Institute, was held on April 4. The speaker was Bohdan Nahaylo, a former researcher and later head of the Research Unit on the USSR at Amnesty International in London, England (1978–82); the senior analyst of Soviet foreign policy at Radio Liberty in Munich (1984–94); director of the Ukrainian Language Service there (1989–91), and assistant director of analytical research (1991–2004) at the RFE/RL Research

Bohdan Nahaylo

Institute; and, from 1994 to 2013, a senior research officer, senior policy adviser, and program co-ordination officer for the UN High Commissioner for Refugees and its representative in Belarus (1999–2003), Azerbaijan (2003–2004), and Angola (2008–2012). He is the author of *Soviet Disunion: A History of the Nationalities Problem in the USSR* (with Victor Swoboda, 1990), *The Ukrainian Resurgence* (1999), and hundreds of articles and analyses.

In his 75-minute lecture, “The Battle for Ukraine, 2013–2014,” Dr. Nahaylo presented a detailed overview of the dramatic, violent, and revolutionary events since November 2013 at Independence Square in Kyiv and elsewhere in Ukraine; the collapse of the brutal, corrupt, and lawless Yanukovich regime in February; the hostile response of Putin's Russia, the Russian occupation of the Crimea and separatist “referendum” there, and the subsequent violence in southern and eastern Ukraine and unofficial Russo-Ukrainian war in the Donbas; the Kremlin's propaganda offensive against Ukraine, the United States, and NATO; the Western countries' response; and the impact of the events on society, national consciousness, politics, security, the military, and the economy in Ukraine. Dr. Nahaylo sees this “battle for Ukraine” as a defining moment not only for Ukraine's struggle for sovereignty and freedom, but also for NATO, the EU, and the entire structure of international relations.

The lecture can be viewed in its entirety at <www.youtube.com/watch?v=AGspMP_xZeM>, <<http://euromaidan-researchforum.ca/2014/04/10/bohdan-nahaylo-the-battle-for-ukraine-2013-2014/>> and <https://showyou.com/v/y-AGspMP_xZeM/the-battle-for-ukraine-20132014-by-bohdan-nahaylo>.

Fifteenth Annual Danylo Husar Struk Memorial Lecture: An Anthology of New Ukrainian Women Prose Writers

The 15th annual Danylo Husar Struk Memorial Lecture was delivered on 3 May 2014 on the premises of the Department of Slavic Languages and Literatures at the University of Toronto, of which the late Danylo Struk was a member. The speaker this year was Michael Naydan, Woskob Family Professor of Ukrainian Studies at Pennsylvania State University in State College, Pennsylvania. Naydan is a prolific translator of Ukrainian literature into English, and his talk featured a presentation of his newest edited collection of translations: *Herstories: An Anthology of New Ukrainian Women Prose Writers*, issued by Glagoslav Publishers. Besides this anthology, Naydan presented a volume of his own translations, *The Essential Poetry of Taras Shevchenko*, published by Piramida in Lviv, Ukraine.

Professor Naydan's lecture, titled “Back to the Village: Folklore and Folk Beliefs in Contemporary Ukraine,” focused on the renewed interest in folklore, particularly pagan

Maxim Tarnawsky, Oksana Struk, and Michael Naydan

beliefs and witchcraft, associated with particular regions of Ukraine. He discussed a large number of works, including novels by Maria Matios and Irena Rozbudko, in which he identified particular patterns of using

folk motifs. The lecture was followed by a very lively discussion, with members of the audience posing many questions to the lecturer. The event was capped with a presentation by Olya Kuplowska, president of the Canadian Foundation of Ukrainian Studies, who, along with Natalka Zyla, the foundation's administrator, and Roman Senkus, second vice-president of the foundation, presented Professor Naydan the George S. N. Luckyj Ukrainian Literature Translation Prize. Naydan is only the second recipient of this prize, awarded for lifetime achievement in translating Ukrainian literature. As in previous years, an audio recording of the lecture is available on the Struk Programme website: <http://www.utoronto.ca/elul/Struk-mem/mem-lect-archive.html>.

Focus on CIUS Donors

Peter and Olya Savaryn: Serving the Community

In February 2014 CIUS, together with the Canadian Foundation for Ukrainian Studies (CFUS) and Peter Savaryn, a well-known Ukrainian-Canadian activist, announced the launch of the **Peter and Olya Savaryn Award**. The award is intended to support a range of scholarly and educational projects at CIUS, such as providing grants to scholars, organizing public events, and supporting publications and translations in Ukrainian studies. CIUS will determine the allocation of the award, while CFUS will continue to manage the fund. The first award was presented this year to support the first issue of the new CIUS e-journal *East/West: Journal of Ukrainian Studies*.

Peter and Olya Savaryn are well known in Canada for their generosity, initiatives, and dedicated community work. Peter Savaryn was born in the village of Zubrets near Buchach in Ternopil oblast. He began his studies in Ukraine and completed them after the war in Germany. He arrived in Canada in 1949, obtained a law degree at the University of Alberta, and had a professional career as a lawyer. He was active in such community organizations as the Ivan Franko School of Ukrainian Studies, Plast, the Ukrainian Canadian Congress, the Ukrainian Professional and Business Club, the Multicultural Committee of the UP&BC, the Alberta Ukrainian Commemorative Society, St. Michael's Nursing Home, and the Bishop Budka Charitable Society. Mr. Savaryn served for five years as president of the World Congress of Free Ukrainians and is currently chair of the Shevchenko Scientific Society, Edmonton branch. He was one of the founders of CFUS, serving as its president (1979-83) and then as a board member

Olya and Peter Savaryn

until 1997.

Mr. Savaryn has also excelled in Canadian political, educational, and cultural life. He was instrumental in numerous election campaigns at the municipal, provincial, and federal levels. He served as president of the Progressive Conservative Party of Alberta and was a member of the U of A Board of Governors, as well as a representative of the board in the Senate (1972-78). Mr. Savaryn was chancellor of the University of Alberta (1982-86) and subsequently served for twenty years as chair of the Friends of the University of Alberta. In 1958, Mr. Savaryn was among those who inspired the provincial government to introduce Ukrainian language instruction in Alberta high schools and at the U of A. Mr. Savaryn established Gateway Publishers to prepare learning

materials in the Ukrainian language. In 1971 he was also one of those who inspired Prime Minister Trudeau to proclaim Canada an officially multicultural nation. This proclamation led to the establishment of bilingual schools, the Ukrainian Cultural Heritage Village at Elk Island Park, and CIUS at the U of A. It also motivated the erection of the world's first memorial in honor of the victims of the Holodomor in Edmonton, as well as the establishment of St. Michael's Long Term Care Centre, Verkhovyna.

Olya Savaryn (née Kobzar Prystajeky) was born in 1930 in the village of Zhyznomyr near Buchach, Ternopil oblast. She began her studies in Ukraine, continued in Germany, and completed them in Alberta. A graduate of Alberta College, she worked as a legal secretary in her husband's office.

She was active in the Ukrainian and Canadian communities, being involved in Plast (recipient of the St. George's and Eternal Fire badges in silver) and the Ukrainian Catholic Women's League of Canada, and conducting a musical radio program for the League for twenty years. Mrs. Savaryn sang for thirty years in the Dnipro Choir, acted as secretary of the Alberta Ukrainian

Commemorative Society for fifteen years, and served as secretary and president of the Ukrainian Canadian Congress, Edmonton branch (recipient of the Shevchenko Medal and the Hetman Award from the Alberta Provincial Council of the UCC). She was also an active member of the Conservative Party of Alberta and Canada. Mrs. Savaryn accompanied

and assisted her husband in his numerous projects and business trips.

The Peter and Olya Savaryn Award is another accomplishment of this unique couple. It will serve the Ukrainian community in Canada and elsewhere and always remind us of the generosity, caring, and visionary mindset of its founders.

New Endowments

Donors' Foresight Will Serve the Community and Future Generations

In September 2013, the **Mary and Michael Yacyshyn Endowment Fund** was established at CIUS. The initial capital of \$28,330 was contributed as a bequest from Mary Yacyshyn. The new fund will support projects, programs, and publications (print and electronic) at CIUS and will be directed to areas of Ukrainian studies where the need is greatest.

Mary Yacyshyn (1924-2011, née Waschuk) was born in the close-knit Ukrainian farming community of Hafford, Saskatchewan. She was the daughter of Ukrainian immigrants who came to Canada because of political and religious persecution in their homeland. Her parents instilled in Mary a deep love and respect for the land of her forefathers. From an early age, she dreamed of becoming a school principal and was a pupil in the one-room elementary school where the late Senator Paul Yuzyk was the teacher. While attending the University of Saskatchewan, Mary joined the University Ukrainian Students' Club, graduating with Bachelor of Arts and Bachelor of Education degrees. She began her teaching career in Saskatoon and soon became known to her students as "Ann Landers" because of her generous, open-hearted character. Moving to Ontario,

Supporting Ukrainian studies: Mary and Michael Yacyshyn

Mary worked in various teaching and administrative positions, including that of first female school principal. In Toronto, she met and married Michael Yacyshyn.

Michael (†1994) was born in Berezhany, Ukraine. He and his family had the opportunity to meet the much-revered Metropolitan Andrei Sheptytsky, an encounter that had lasting spiritual significance for Michael. During World War II, he fought for Ukrainian independence. Michael immigrated to Canada in 1948 and worked for the nation-wide Loblaw grocery chain in Toronto.

Both Mary and Michael Yacyshyn were active in the Ukrainian Catholic Church in Mississauga and in the Ukrainian community of Toronto. Mary was a long-time member of St. Mary's Ukrainian Catholic Women's League. Michael was a member of the Brotherhood of Former Soldiers of the First Division of the Ukrainian National Army. They believed that their lives had been blessed with the spirit of generosity and hope. With foresight, they made a lasting contribution to their community and future generations.

Donors Focus on Ukrainian Canadian Studies

Nestor and Myrosia Maslo

In October 2013, CIUS established the **Dr. Nestor and Myrosia Maslo Ukrainian Canadian Studies Endowment Fund**. The endowment will support the activities of the Ukrainian Canadian Program at CIUS, including publication of print and digital materials, organization of and participation in conferences, and research activities dealing with the history of Ukrainians in Canada.

Nestor and Myrosia Maslo said that they were very honoured to establish the fund. From a young age, they became actively involved in the Ukrainian community. Nestor was a member of the Shumka Dancers of Edmonton, and Myrosia of the city's Dnipro Ensemble. Both participated in CYMK (Canadian Ukrainian Youth Association), including the Edmonton CYMK choir. Nestor and Myrosia married in 1980 and have raised three children: Andriy, Christina, and Stephan. They are long-time members of St. John's Ukrainian Orthodox Cathedral.

Myrosia earned a Bachelor of Science degree in 1979 and a Bachelor of Education in 1981. For a number of years, she taught in the Ukrainian Bilingual Program, after which she fo-

cused on raising a family and engaging in community work. She has chaired committees such as St. John's Sadochok for the Ukrainian Women's Association

of Canada, St. John's branch. She was a volunteer with the Ukrainian Bilingual Association and served as president of the Edmonton Medical Women's Club.

Nestor received a Bachelor of Medical Science degree in 1975 and became an MD in 1977. He subsequently earned his FRCPC for Radiology in 1983 and obtained certification by the American Board of Radiology in 1984. As a partner with Insight Medical Imaging, Nestor has enjoyed practicing radiology in hospital and clinical settings in Edmonton and rural Alberta. He holds many professional memberships and is section head of General Imaging at the Misericordia Community Hospital. He also holds an appointment as a clinical lecturer in the Department of Radiology for the U of A.

As proud Canadians, Nestor and Myrosia appreciate and encourage the study of the Ukrainian Canadian experience.

The Dr. Maria Fischer-Slysh and Dr. Rudolf Fischer Endowment Fund

was established in April 2014 with a bequest of \$377,168 from Dr. Maria Fischer-Slysh (1922-2012, Toronto). The fund is to be used for the funding of fellowships and scholarly projects in Ukrainian studies. Until her last days, Dr. Fischer-Slysh was active in the Ukrainian community and supportive of various projects, including the sponsorship of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'*, vol. 9, book 2, part 2, which she dedicated to the memory of her parents, Dr. Adolf and Olha Slyz. Dr. Fischer-Slysh was honoured at the launch of this volume in Toronto in March 2011. Born in Kolomyia in western Ukraine, she escaped the Soviet occupation. After obtaining her medical degree in Munich (1949), she emigrated to the

Rudolf Fischer and Maria Fischer-Slysh

United States (1950), where she practiced as a pediatrician in Kankakee, Illinois. She was married to Dr. Rudolf Fischer (†1982).

Awards

Scholarships, Fellowships, and Grants Awarded (2014–15)

Graduate Scholarships

Helen Darcovich Memorial Doctoral Fellowship

Brent Bezo, Carleton University. “A model of the impacts and mechanisms of intergenerational transmission of trauma stemming from the Holodomor genocide of 1932–33 in Ukraine: A cross-cultural study.”

Daniel Fedorowicz, University of Oxford. “Spatial variation of violence within ethnic conflicts: Poland and Ukraine during World War II.”

Serhiy Kovalchuk, Ontario Institute for Studies in Education (OISE), University of Toronto. “Teacher education for democracy in post-Soviet Ukraine.”

Neporany Doctoral Fellowship

Daniel Fedorowicz, Department of Philosophy in Politics, University of Oxford. “Spatial variation of violence within ethnic conflicts: Poland and Ukraine during World War II.”

Anastasiya Salnykova, Department of Political Science, University of British Columbia. “Deliberative capacity in post-Soviet democratization: Impact of crucial events, institutions, and international discourses on inter-ethnic relations in Ukraine.”

Research Awards

Petro Boiko, M. S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies, Kyiv. “The closing of the steppe border: Ethno-social and cultural changes on the territory of Steppe Ukraine during the last quarter of the eighteenth century.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Olena Haleta, Ivan Franko National University, Lviv. “The literary anthology as a way of representing Ukrainian literature in the late nineteenth and early twentieth centuries.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Natalia Havdyda, Ivan Puliui National Technical University, Ternopil. “Bohdan Lepky in the perception of contemporaries” (preparation for publication). *Remeza Family Endowment Fund*

Vladyslav Hrynevych, Kuras Institute of Political and Ethnic Studies, Kyiv. “Roiled by war: Social consciousness in Ukraine, 1941–45.” *John Kolasky Memorial Endowment Fund*

Myron Kapral, M. S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies, Lviv Branch. “The bibliography of Mykhailo Hrushevsky, *History of Ukraine-Rus*.” *Peter Jacyk Endowment Fund*

Taras Lupul, Yuri Fedkovych National University, Chernivtsi. “The contribution of Alberta Ukrainians to Canadian multiculturalism.” *Celestin and Irena Suchowersky Endowment Fund*

Olena Klishova, Donetsk State University. “Vsevolod Holubnychy archives. Preparation for publication: diaries (1948–65). Memories of being in Germany during World War II. Selected letters.” *Stephania Bukachevska-Pastushenko Archival Endowment Fund*

Volodymyr Kulyk, Institute of Political and Ethnic Studies, Kyiv. “The impact of the Euro-

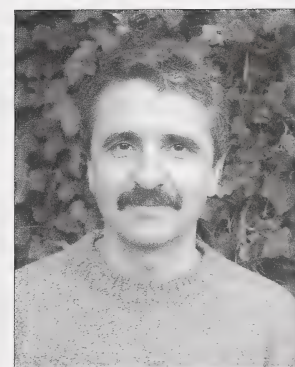
Daniel Fedorowicz

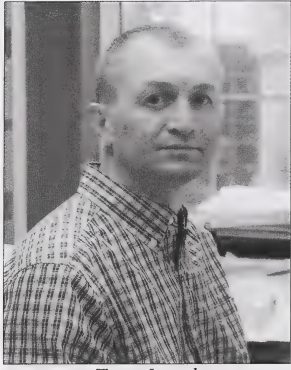
Vladyslav Hrynevych

Natalia Havdyda

Volodymyr Kulyk

Taras Lupul

maidan protests and Russian aggression on Ukrainian identity.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Volodymyr Masliichuk, independent scholar, Vilshany, Kharkiv oblast. “Educational reforms in Kharkiv in the second half of the eighteenth century.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Viktor Moisiienko, Ivan Franko State University, Zhytomyr. “Historical dialectology of the northern dialect of the Ukrainian language.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Alla Nedashkivska, Ukrainian Language Education Centre, CIUS. Research I “Sustainability of Ukrainian language education from pre-school to post-secondary”; Research II “Vision.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Valentyna Sobol, University of Warsaw, Poland. “The role and importance of correspondence and other unpublished documents of Ivan Ohienko.” *John Kolasky Memorial Endowment Fund*

Inna Tarasenko, M. S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies, Kyiv. “The Ukrainian Orthodox Church from the eighteenth to the twentieth century: Sources and historiography.” *John Kolasky Memorial Endowment Fund*

Vitalii Telvak, Ivan Franko State Pedagogical University, Drohobych. “Mykhailo Hrushevsky’s letters to scholars in St. Petersburg.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Dmytro Vashchuk, Institute of Ukrainian History, Kyiv. “The Chartoryisky Archive: Sixteenth-century documents and materials in the collection of the Russian National Library.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Zenon Wasylw, Ithaca College, Ithaca, New York. “The Ukrainian Autocephalous Orthodox Church in the Soviet Ukrainian countryside of the 1920s and transitional connections.” *Stasiuk Family Endowment Fund*

Certificate of Recognition

CIUS has established a Certificate of Appreciation to recognize (1) donors to CIUS who have made or pledged a significant contribution to support the Institute’s programs and projects; and (2) community and academic leaders who have helped support and promote CIUS in the community, nationally or internationally. The first recipients are Parasia Iwanec and Jaroslaw Halchuk of St. Catharines, Ontario. Mrs. Iwanec established the Dr. Wasyl and Parasia Iwanec (Krysa) Endowment Fund at CIUS in 2010 in memory of her husband, Dr. Wasyl Iwanec (1905–1979), to support research and publications at CIUS and provide scholarships and bursaries for students and research grants for scholars in Ukrainian studies. Mr. Halchuk established the Mykhailo, Volodymyr and Olia Halchuk Memorial Endowment Fund in July 2007 in memory of his sons, Mykhailo and Volodymyr, and his wife, Olia, to support the scholarly, student-oriented, and research activities of CIUS.

In Memoriam

Members of our community have paid tribute to the memory of a friend, associate, or loved one who has passed away by making a donation to CIUS. We remember those in whose memory gifts have been received between 1 August 2013 and 31 July 2014:

John Chappel
Barbara Fedeyko
William & Justine Fedeyko
Clarence Kadyk

Bohdan Kazymyra
Rozalia Makohon
Paraskevia Woron

Вічна їм пам'ять!

CIUS Endowment Funds

The Canadian Institute of Ukrainian Studies is very grateful to all donors for their support. Charitable donations are crucial to our existence and development. They enable us to maintain programs and projects, provide annual scholarships, fellowships, and grants to dozens of students and scholars, publish books and a journal, develop materials for Ukrainian language education, organize conferences, lectures, and seminars, contribute to the cultural and educational development of community groups, and foster international links with the world, especially Ukraine.

To sustain our activity, CIUS asks you to continue your support. Your generosity and trust will be greatly appreciated and acknowledged. Through your donations, you will be remembered by future generations.

Donations from both Canada and the United States are eligible for tax deductions. CIUS encourages you to donate to our general CIUS Endowment Fund, which is used to support all our activities and programs wherever the need is greatest. You can also earmark your donation to support a specific topic/project in a variety of areas in Ukrainian studies: History, Ukrainian Canadian studies, Literature, Language, Education, Social Sciences, Economics, Diaspora studies, Religious studies, Women's studies, Law, Library Sciences, and CIUS Press. You can donate online at www.giving.ualberta.ca, send us a cheque (use the form on the centre page), establish an endowment, enroll in a deduction program, leave a bequest in your will, transfer part of your stock portfolio, and donate property or your life insurance. For further details, please contact Mykola Soroka, CIUS Development Coordinator, at ciousfund@ualberta.ca, phone: (780) 492-6847, or visit www.ualberta.ca/CIUS. Listed in order of establishment, amounts include all donations received by 31 July 2014.

Krysa Family Scholarship Endowment Fund: \$32,682

The first endowment fund at CIUS was established by the Leo J. Krysa Family Foundation in December 1981 to award undergraduate scholarships in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

CIUS Endowment Fund: \$816,359

Established in September 1986 with bequests from the estates of George Deba (Vancouver) and Katherine Miskew (Edmonton), as well as many contributions from individuals and organizations in Canada and the United States. In April 1996, a \$10,000 bequest from the estate of Steven Kobrynsky of Canora, Saskatchewan, established the Steven Kobrynsky Memorial Scholarship, awarded every two years to an undergraduate who excels in the study of the Ukrainian language. The fund supports a broad range of CIUS projects and activities.

Volodymyr and Daria Kubijovyč Memorial Endowment Fund: \$436,848

Established in November 1986 with a bequest from the estate of Professor Volodymyr Kubijovyč and matched two-to-one by the Government of Alberta. The fund supports encyclopedia projects of CIUS.

Petro Malofij Endowment Fund: \$152,058

Established in December 1986 by Petro Malofij (Edmonton). The fund provides scholarships for students from the Sniatyn region studying at the Yuriy Fedkovych National University of Chernivtsi in the fields of history, political science, law, and economics.

Stephania Bukachevska-Pastushenko Archival Endowment Fund: \$300,430

Established by Stephania Bukachevska-Pastushenko at the Canadian Foundation for Ukrainian Studies in Toronto with an initial gift of \$100,000 and matched two-to-one by the Government of Alberta after its transfer to CIUS in January 1987, the fund supports archival research, cataloguing of existing collections, and publication of research aids.

Ukrainian Language Education Centre Fund: \$601,026

Established by the Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton in April 1987 and matched two-to-one by the Government of Alberta, the fund supports activities of the Ukrainian Language Education Centre.

Michael and Daria Kowalsky Endowment Fund: \$2,004,502

Established by Daria Mucak-Kowalsky and Michael Kowalsky (1908–2000) of Toronto in December 1987 to fund academic research, scholarships, and scholarly publications. The Government of Alberta matched the initial donation of \$100,000 two-to-one. In 1998–2000, the Kowalskys increased the capital of their endowment by \$1,650,000 and redirected it to use for the newly established Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine. This includes funding for the Kowalsky Eastern Institute of Ukrainian Studies, founded at the V. N. Karazyn National University of Kharkiv in 2000.

Petro Czornyj Memorial Endowment Fund: \$30,000

Established in June 1988 with a \$10,000 bequest and matched two-to-one by the Government of Alberta from the estate of Petro Czornyj (Toronto), initially the fund supported work on the Encyclopedia of Ukraine, and today it provides grants to scholars from Ukraine.

Cosbild Investment Club Endowment Fund: \$105,546

Established in June 1988 by individual contributions from a private Toronto investment club, the fund supports scholarly publications in Ukrainian studies. The initial donation of \$33,500 was later augmented by club members and matched two-to-one by the Government of Alberta.

Peter Jacyk Endowment Fund: \$3,013,779

Established by Peter Jacyk (1921–2001) of Mississauga, Ontario, in June 1988 with his initial contribution of \$1,000,000 and matched two-to-one by the Government of Alberta, the fund supports the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at CIUS.

Stasiuk Family Endowment Fund: \$1,496,595

Established in July 1988 with a \$350,000 bequest from the estate of Eudokia Stasiuk (Toronto) and matched two-to-one by the Government of Alberta, the fund supported the Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine and CIUS publications. The fund continues to support research through grants and fellowships.

Anna and Nikander Bukowsky Endowment Fund: \$117,680

Established by Anna and the late Nikander Bukowsky (Saskatoon) in November 1988 with an initial donation of \$10,000 and augmented by \$50,000 in February 1993 and \$51,200 in May 1994, the fund supported scholarly research and publications in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies. Since 1996 the fund, at the request of the donor, supports the Research Program on Religion and Culture (formerly, the Ukrainian Church Studies Program).

Nestor and Zenovia Salomon Memorial Endowment Fund: \$26,667

Established by Wasyl and Halyna (née Khomyn) Salomon (Toronto) in December 1988 in memory of their relatives Nestor Salomon and Zenovia Salomon (née Lopushanskyi), the fund supports Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies and the Ukrainian Language Education Centre.

Juchymenko Family Endowment Fund: \$5,000

Established by Ivan Juchymenko (Islington, Ontario) in January 1989 to fund scholarly research in Ukrainian history, with emphasis on the nineteenth and twentieth centuries.

Alexander and Helen Kulahyn Endowment Fund: \$50,000

Established by Alexander and Helen Kulahyn (Sardis, B.C.) in May 1989 to provide research grants and scholarships to junior and senior scholars in the field of Ukrainian legal studies.

Dmytro Stepovyk Ukrainian Studies Endowment Fund: \$4,700

Established by Dmytro Stepovyk (Kyiv) in May 1989 to fund scholarly research and publications in Ukrainian art history.

Helen Darcovich Memorial Endowment Fund: \$345,106

Established by Dr. Vlas Darcovich (Edmonton) in July 1989 in memory of his wife, Helen (Olena), née Michalenko, to support Ph.D. students writing dissertations on a Ukrainian or Ukrainian-Canadian topic in pedagogy, history, law, the humanities and social sciences, women's studies, or library science.

Dr. Ivan Iwanciw and Dr. Myroslawa Mysko-Iwanciw Endowment Fund: \$128,929

Established by Dr. Myroslawa Iwanciw (née Mysko) of Elmwood Park, Illinois, in August 1989. Funding a scholarly exchange between York University (Toronto) and an institution in Ukraine until 2001, it now funds scholarships for students at the Kyiv Mohyla Academy National University.

CIUS Exchanges with Ukraine Endowment Fund: \$36,206

Established by individual donors from all parts of Canada in November 1989, the fund fosters the development of academic exchanges with Ukraine.

Marusia and Michael Dorosh Endowment Fund: \$100,075

Established by the late Michael Dorosh (Toronto) in November 1989 to provide fellowships for students pursuing a master's degree in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

Petro and Ivanna Stelmach Endowment Fund: \$150,000

Established by Petro and Ivanna Stelmach (1924–2008), Mississauga, in November 1989 to provide research grants and scholarships in Ukrainian studies. Since 1993, the fund supports the Institute for Historical Research at the Ivan Franko National University of Lviv.

Oleh Zujewskij Endowment Fund: \$20,000

Established by Dr. Oleh Zujewskij (1920–1996) of Edmonton in December 1989 to support the publication of literary works by Ukrainian writers living outside Ukraine.

Tymofij and Evhenia Taborowskyj Endowment Fund: \$20,500

Established by the late Tymofij and Evhenia Taborowskyj (Toronto) in April 1990 to fund the research and publication of works by scholars in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

John Kolasky Memorial Endowment Fund: \$752,788

Originally established in May 1990 as the Ukraine Exchange Fellowship Endowment Fund by the late John Ko-

lasky (Surrey, B.C.), Pauline and the late Peter Kindrachuk (Vernon, B.C.), William and Justine Fedeyko (St. Albert, Alberta), and many organizations and individuals from across Canada, the fund provides fellowships for Ukrainian scholars and professionals to conduct research and study in Canada.

Vasil Kravcenko Endowment Fund: \$10,000

Established by the late Dr. Vasil Kravcenko (Hanover, Germany) in February 1991 to fund scholarships and research grants for scholars in Ukrainian studies.

Nestor Peczeniuk Memorial Endowment Fund: \$82,000

Established by Jaroslawa and Sonia Peczeniuk (Sudbury, Ontario) in December 1991 to provide research grants for scholars in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

Wolodymyr Dylensky Memorial Endowment Fund: \$57,500

Established by Myron Dylensky (Toronto) in December 1991 to provide research or publication grants in Ukrainian studies to scholars affiliated with academic, cultural, and educational institutions in Lviv. Until 2007, the endowment also received matching funds from Xerox Canada.

Mykola Klid Memorial Endowment Fund: \$62,975

Established in December 1992 by Maria Diakunyk (Kitchener, Ontario) and her three children, Dr. Bohdan Klid (Edmonton), Myroslav Klid (Mississauga, Ontario), and Maria Zadarko (Kitchener) to fund fellowships and research grants in Ukrainian studies.

Teodota and Iwan Klym Memorial Endowment Fund: \$35,353

Established in April 1995 with a bequest from the estate of Teodota Klym (Edmonton) to support CIUS scholarly activities, including fellowships, publications, and the organization of conferences, primarily in co-operation with the Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi.

Research Program on Religion and Culture Endowment Fund: \$46,071

Formerly named the Ukrainian Church Studies Program Endowment Fund, the fund was established in November 1995 with a bequest from the estate of Harry Bratkiw (Ed-

monton) and donations from St. John's Fraternal Society (Edmonton) and St. Andrew's College (Winnipeg) to offer fellowships, supports independent research, and facilitates research and publication by scholars in the field of religious studies.

Shwed Family Endowment Fund in Memory of Ostop and Vera Shwed: \$33,300

Established originally as the Ostop Teofil Shwed Memorial Endowment Fund in April 1996 by Vera Shwed and her four sons, Eugene, Dennis, Philip, and Mark, the fund was re-named by the sons in honour of the family and in memory of their parents following the death of their mother. It supports projects at the Ukrainian Language Education Centre that promote teacher professional development and the improvement of language courses.

Stephen and Olga Pawliuk Endowment Fund: \$50,000

Established in August 1996 by Olga Pawliuk (Toronto), initially to support the Hrushevsky Translation Project and then to support research and publishing in Ukrainian and Ukrainian-Canadian history.

Stelmaschuk Extension Education Endowment Fund: \$30,400

Established in October 1996 with a \$10,000 donation from Professor Paul Stelmaschuk and Mrs. Anna Stelmaschuk (Kelowna, B.C.) and \$10,000 from the late Nancy Shemeluck-Radomsky (Edmonton), Mary Orchuk, and \$1,000 from Jean Naciuk. The fund supports extension education in Ukraine and distance-learning workers from Canada to help educate prospective extension workers in Ukraine.

Michael Zacharuk Memorial Endowment Fund: \$10,000

Established in November 1996 by the late Mary Zacharuk (Two Hills, Alberta) in memory of her husband, Michael (1908–1996), to support scholarships and publications in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

Remeza Family Endowment Fund: \$100,000

Established in December 1998 by Sylvester Remeza (1914–2002) of Ottawa, the fund supports research and publications pertaining to the work and legacy of Bohdan Lepky.

Dmytro and Stephanie Kupiak Fund: \$50,000

Established in December 1998 by Stephanie Kupiak (Milton, Ontario), the fund offers scholarships to graduates of the Busk State Secondary School who study economics, political science, law, and international relations at the Ivan Franko National University of Lviv.

Celestin and Irena Suchowersky Endowment Fund: \$98,000

Established in September 1999 by Dr. Celestin (Mykola) Suchowersky (1913–2008), the fund offers fellowships at the M.A. or Ph.D. level to residents of Bukovyna to study at the Universities of Alberta, Saskatchewan, Toronto, or other Canadian universities in the disciplines of sociology, psychology, economics, or Ukrainian studies.

Fedeyko Family Endowment Fund: \$150,589

Established in November 2000 by William and Justine Fedeyko (St. Albert, Alberta), the fund supports the Ukrainian Canadian Program by funding scholarly research, conferences, community outreach activities, and the publication of works in this field.

Michael Kowalsky and Daria Mucak-Kowalsky Scholarship Endowment Fund (2000): \$28,948

Established in December 2000 by Daria Mucak-Kowalsky (Toronto) with the primary purpose of offering scholarships to graduate students in Ukraine and Canada in selected disciplines, first of all students at the Ivan Franko National University of Lviv, the Ivano-Frankivsk National University, the Kyiv Mohyla Academy National University, and any Canadian university, with preference to students at the University of Alberta.

Michael Kowalsky and Daria Mucak-Kowalsky Encyclopedia of Ukraine Endowment Fund: \$170,000

Established in April 2004 by Daria Mucak-Kowalsky (Toronto), the fund supports the preparation, editing, and updating of entries pertaining to Ukrainian history in the Internet Encyclopedia of Ukraine.

Mykhailo Onufriiovych Samytsia Endowment Fund: \$215,000

Established in November 2005 by Mykhailo Onufriiovych Samytsia (1920–2009) in memory of his father, Onufrii Ivanovych Samytsia; his mother, Anastasia Dmytrivna Samytsia (née Stoianovska); and his wife, Maria Hryhorivna Samytsia (née Sharyk) from Mykhailo Samytsia and the estate of Maria Samytsia, the fund supports students and the scholarly and research activities of CIUS.

Stephen and Olga Pawliuk Ukrainian Studies Endowment Fund: \$50,000

Established in January 2006 by Olga Pawliuk in support of the scholarly and research activities of CIUS, with priority to online computer-based initiatives.

Dr. Ivan Iwanciw and Dr. Myroslawa Mysko-Iwanciw Ukrainian Studies Endowment Fund: \$57,105

Established by Dr. Myroslawa Iwanciw (née Mysko) of Elmwood Park, Illinois, in April 2006 in support of CIUS activities, with priority to Ukrainian students and scholars conducting research in Ukrainian studies.

Peter and Doris Kule Endowment for the Study of the Ukrainian Diaspora: \$218,450

Established in September 2006 by Drs. Peter and Doris Kule (Edmonton) with a donation of \$100,000, matched by the Government of Alberta and supported by individuals and organizations, the fund supports the work of the Ukrainian Diaspora Studies Initiative at the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre.

Ivan Franko School of Ukrainian Studies Endowment Fund: \$122,189

Established by the Ivan Franko School of Ukrainian Studies (Edmonton) in October 2006 to commemorate its fiftieth anniversary with a donation of \$75,000, the fund provides travel grants to post-secondary students to continue their studies in Ukrainian at universities in Ukraine.

Ivan and Zenovia Boyko Endowment Fund: \$30,000

Established by Ivan and Zenovia Boyko (Edmonton) in January 2007 as a tribute to the memory of Mr. Boyko's mother, Kateryna Boyko (née Shchybylok), and as a gift to

the Boykos' grandchildren, the fund supports the Internet Encyclopedia of Ukraine Project and promotes computer-based access to information about Ukraine and Ukrainians.

Mykhailo, Volodymyr and Olia Halchuk Memorial Endowment Fund: \$52,500

Established by Jaroslaw Halchuk (St. Catharines, Ontario) in July 2007 in memory of his sons, Mykhailo and Volodymyr, and his wife, Olia, to support the scholarly, student and research activities of CIUS.

Peter and Doris Kule Ukrainian Canadian Studies Centre Endowment Fund: \$905,000

Established by Drs. Peter and Doris Kule (Edmonton) in August 2007 to support the Ukrainian Canadian Program, now known as the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS, and facilitate the expansion of the Institute's multifaceted commitment to documenting and sharing the wealth of the Ukrainian Canadian experience.

Rev. Dmytro and Stephanie Baziuk (Rudakewycz) Memorial Endowment Fund: \$7,000

Established by Myron and Luba Baziuk (Edmonton) in August 2007 in support of the study of Ukrainian intellectual and cultural life in western Ukraine, with emphasis on the history of Lviv and the Lviv region; women's studies in western Ukraine, and scholarly publications in the aforementioned areas. The fund also supports exchange program students from the Ivan Franko National University of Lviv.

Eugene and Olena Borys Endowment Fund: \$25,000

Established by Oksana Boszko, Roman Borys, Adrian Borys, and Marko Borys in January 2008 in support of the Encyclopedia of Ukraine and other encyclopedia projects in all forms: print, electronic, and other media, under the direction of CIUS.

Michael Kowalsky and Daria Mucak-Kowalsky Ukrainian Diaspora Endowment Fund: \$30,000

Established by Daria Mucak-Kowalsky in January 2008 to conduct research and publish materials of the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS dealing with the most recent ("fourth wave") Ukrainian emigration to Canada.

Father Hryhorij Fil and Olga Fil Endowment Fund: \$35,050

Established by Father Hryhorij Fil and the late Olga Fil (Redwater, Alberta) in November 2008 to support research and publication of historical works and religious sources on topics in Ukrainian history or related topics in Ukrainian studies, such as Ukrainian literary history and the history of the Ukrainian language in Canada, as well as to support research and publication of liturgical books, religious literature, and studies on church affairs and religion.

Walter and Irene Litynsky Endowment Fund: \$10,050

Established in February 2009 with a bequest from the estate of Walter and Irene Litynsky (Windsor, Ontario), the fund supports research and publishing in Ukrainian and Ukrainian Canadian history.

Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society Endowment Fund: \$1,000,000

Established in February 2009 by a donation of \$500,000 from the Petro Jacyk Education Foundation and matched by the Government of Alberta, the fund supports the Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society, a collaborative project between CIUS, the Ivan Franko National University of Lviv, and the Ukrainian Catholic University.

Danylo Husar Struk and Oksana Pisetska Struk Endowment Fund: \$107,210

Established in November 2009 by transferring the Danylo Husar Struk Memorial Fund at the Canadian Foundation for Ukrainian Studies (Toronto) in the amount of \$100,000, the fund supports the Danylo Husar Struk Program in Ukrainian Literature at CIUS by providing grants to established scholars for the critical analysis of Ukrainian literature, sponsoring research, scholarly writing, and translation of Ukrainian literature, organizing workshops, public lectures and readings on Ukrainian literature, and supporting publications in Ukrainian literature.

Dr. Wasyl and Parasia Iwanec (Krysa) Endowment Fund: \$25,000

Established in July 2010 by Parasia Iwanec (St. Catharines, Ontario) in memory of her late husband, Dr. Wasyl Iwanec (1905–1979) with a donation of \$25,000, the fund supports

research and publications at CIUS and provides scholarships and bursaries for students and research grants for scholars in Ukrainian studies.

Alberta Ukrainian Heritage Foundation Endowment Fund: \$61,500

Established in August 2010 by a donation of \$25,000 from this Edmonton-based foundation, the fund, under the direction of the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS, supports scholarly research on Ukrainian-Canadian history, the preparation of books on Ukrainian-Canadian subjects, sponsorship and participation in academic conferences, and the development of databases in Ukrainian-Canadian studies.

Peter Salyga Endowment Fund: \$50,920

Established in August 2010 with a bequest of 20% from his estate (Winnipeg, Manitoba), the fund supports the publication of and regular updates to the Internet Encyclopedia of Ukraine, as well as other publications of CIUS.

Roman and Halia Kolisnyk Endowment Fund: \$45,000

Established in March 2011 by Roman Kolisnyk of Toronto with a donation of \$15,000, the fund supports English and French translations and publications (print and electronic) of Ukrainian literary works, literary memoirs, diaries, and correspondence of Ukrainian-Canadian and other diaspora authors.

Levko and Marika Babij Memorial Endowment Fund: \$50,000

Established in May 2011 by Marko Babij, Roman Babij, and Nadia (née Babij) Gogus in memory of their parents, Levko and Marika Babij, with a donation of \$50,000, the fund supports programs and grants related to the study of twentieth-century Ukrainian history, especially Ukraine in World War II.

The University of Alberta-Ukraine Student Exchange Endowment Fund: \$17,594

established in August 2011 by common efforts of the Ukrainian community in North America, the fund offers scholarships at the undergraduate or graduate level to students from the University of Alberta and universities in Ukraine to study abroad for one or more semesters at a partner university with which the University of Alberta has a valid student exchange agreement.

Donations / Пожертви

с / Пожертви

nal programs and projects, CIUS relies on your
ateful for all contributions, large or small.

ніх програм і проєктів КІУСу необхідна
ю просимо Вас скласти пожертву на КІУС.
всі пожертви, великі чи малі.

ible in both Canada and the United States.
ладаються податками.

equates out to the **University of Alberta/CIUS**.
es out to the **University of Alberta Foundation USA, Inc.**

виписані на **University of Alberta/CIUS**.
University of Alberta Foundation USA, Inc.

Please use the self-addressed
envelope. Postage is paid only if mailed
in Canada.

Просимо користуватися
прикріпленим конвертом.
Поштові кошти оплачені тільки
в Канаді.

ie name and address of someone who would like to be added to
mailing list.

ь, хто бажав би отримувати Бюлетень КІУСу, будь ласка,
відомте нас.

Father Hryhorij Fil and Olga Fil Endowment Fund: \$35,050

Established by Father Hryhorij Fil and the late Olga Fil (Redwater, Alberta) in November 2008 to support research and publication of historical works and religious sources on topics in Ukrainian history or related topics in Ukrainian studies, such as Ukrainian literary history and the history of the Ukrainian language in Canada, as well as to support research and publication of liturgical books, religious literature, and studies on church affairs and religion.

Walter and Irene Litynsky Endowment Fund: \$10,050

Established in February 2009 with a bequest from the estate of Walter and Irene Litynsky (Windsor, Ontario), the fund supports research and publishing in Ukrainian and Ukrainian Canadian history.

Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society Endowment Fund: \$1,000,000

Established in February 2009 by a donation of \$500,000 from the Petro Jacyk Education Foundation and matched by the Government of Alberta, the fund supports the Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society, a collaborative project between CIUS, the Ivan Franko National University of Lviv, and the Ukrainian Catholic University.

Danylo Husar Struk and Oksana Pisetska Struk Endowment Fund: \$107,210

Established in November 2009 by transferring the Danylo Husar Struk Memorial Fund at the Canadian Foundation for Ukrainian Studies (Toronto) in the amount of \$100,000, the fund supports the Danylo Husar Struk Program in Ukrainian Literature at CIUS by providing grants to established scholars for the critical analysis of Ukrainian literature, sponsoring research, scholarly writing, and translation of Ukrainian literature, organizing workshops, public lectures and readings on Ukrainian literature, and supporting publications in Ukrainian literature.

Dr. Wasyl and Parasia Iwanec (Krysa) Endowment Fund: \$25,000

Established in July 2010 by Parasia Iwanec (St. Catharines, Ontario) in memory of her late husband, Dr. Wasyl Iwanec (1905–1979) with a donation of \$25,000, the fund supports

re
sh
sc

A
F

Es
th
re
C
hi
su
fe
C

P
Es
es
ca
of

R
F

Es
w
Fi
of
co
au

L
E

Es
N
ar
pe
ce
II

T
S
\$

es
ni
ar
fr
to
un
st

Donations / Пожертви

Donations / Пожертви

To carry out its scholarly and educational programs and projects, CIUS relies on your financial support. We are most grateful for all contributions, large or small.

Для виконання наукових і освітніх програм і проєктів КІУСу необхідна
Ваша фінансова підтримка. Ласкаво просимо Вас скласти пожертву на КІУС.
Ми глибоко вдячні за всі пожертви, великі чи малі.

Gifts to CIUS are fully tax-deductible in both Canada and the United States.

Пожертви не обкладаються податками.

Donors from Canada should make cheques out to the **University of Alberta/CIUS**.

Donors from the United States should make cheques out to the **University of Alberta Foundation USA, Inc.**

Чеки з Канади мають бути виписані на **University of Alberta/CIUS**.

Чеки зі США мають бути виписані на **University of Alberta Foundation USA, Inc.**

Name _____

Address _____

Postal/Zip Code _____

Tel. (____) _____ E-mail _____

Please use the self-addressed envelope. Postage is paid only if mailed in Canada.

Просимо користуватися
прикріпленим конвертом.
Поштові кошти оплачені тільки
в Канаді.

Please enter your change of address above or provide the name and address of someone who would like to be added to our mailing list.

Якщо у Вас змінилася адреса, або знаєте когось, хто бажав би отримувати Бюлетень КІУСу, будь ласка,
повідомте нас.

I/we wish to make a gift to CIUS in the amount of \$ _____ and choose to contribute by:

- ☐ Cheque (payable to **University of Alberta/CIUS**;
or for United States residents to **University of Alberta Foundation USA, Inc.**)

Mail cheques to:

CIUS, 4-30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8

- ☐ A one-time gift via my VISA / MasterCard: _____

Expiry date _____ Daytime phone (____) _____

Cardholder _____ Signature _____
(please print name)

Date _____

- ☐ Installments of \$ _____ per month; commencing ____/____ (m/y) and
ending ____/____ (m/y) from my VISA / MasterCard: _____

Expiry date _____ Daytime phone (____) _____

Cardholder _____ Signature _____
(please print name)

Date _____

- ☐ **I/we wish my/our gift to go to the CIUS Endowment Fund (spending allocation) to support the activities and programs of CIUS where the need is greatest.**

- ☐ **I/we wish my/our gift to go to support the following project/program or endowment fund (spending allocation).**

- ☐ **I/we wish my/our gift to go to support the following project/program or endowment fund (principal allocation).**

- ☐ **I/we wish to establish an endowment fund or make a planned gift (e.g., life insurance policy, bequest) and would like to be contacted by the director of CIUS. Please provide your name and phone number in the space above or call us at (780) 492-2972, fax (780) 492-4967, or e-mail [cious@ualberta.ca](mailto:cius@ualberta.ca)**

In an effort to keep printing and mailing costs to a minimum, we urge CIUS Newsletter recipients to read and consider one of the following two options, if appropriate:

- ☐ If you would prefer to receive an electronic copy of the *CIUS Newsletter* rather than a hard copy, please check the box and provide your e-mail address: _____
- ☐ I no longer wish to receive the *CIUS Newsletter*. Please fill out your name and address in the space above or enclose your mailing label and return it to CIUS in the stamped, self-addressed envelope.

Bohdan and Natalia Golemba Endowment Fund: \$450,000

Established in May 2012 with a bequest of \$450,000 from the estate of Natalia Golemba (Toronto), the fund offers annual scholarships to law or humanities students at the Ivan Franko National University of Lviv who are fluent in Ukrainian and English/French/German to study or conduct research at the University of Alberta.

Julian and Savella Stechishin Endowment Fund: \$92,250

Established in June 2012 by Zenia Stechishin of Toronto as a transfer of funds from the Stechishin Publishing Fund at St. Andrew's College in Winnipeg, earlier managed by the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada, and originally created in February 1972 at the Saskatoon branch of the Ukrainian Canadian Congress to commemorate a renowned Ukrainian activist in Canada, Julian Stechishin (1895–1971). It supports scholarly publications (print and electronic) in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies that are published or co-published by CIUS Press, or supported by CIUS.

Michael and Mary Yacyshyn Endowment Fund: \$28,330

Established in September 2013 with a bequest from the estate of Mary Yacyshyn (Toronto), the fund supports general activities of the Canadian Institute of Ukrainian Studies.

Dr. Nestor and Myrosia Maslo Ukrainian Canadian Studies Endowment Fund: \$56,384

Established in October 2013 by Dr. Nestor and Myrosia Maslo (Edmonton), the fund supports the activities of the Ukrainian Canadian Program at CIUS, including publication of print and digital materials, organization of and participation in conferences, and research activities dealing with the history of Ukrainians in Canada.

Dr. Maria Fischer-Slysh and Dr. Rudolf Fischer Endowment Fund: \$377,168

Established in April 2014 with a bequest from Dr. Maria Fischer-Slysh (Toronto), the fund is to be used for fellowships and scholarly projects in Ukrainian studies.

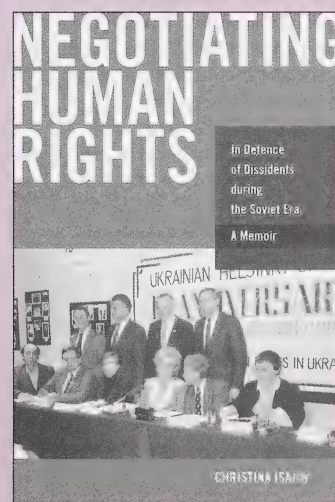
Negotiating Human Rights: In Defence of Dissidents during the Soviet Era: A Memoir

by Christina Isajiw

This memoir by Christina Isajiw, the former director of the Human Rights Commission of the World Congress of Free Ukrainians (currently the Ukrainian World Congress), is one of the first insider accounts of efforts during the 1970s and 1980s on the part of Western NGOs and their workers to bring aid and support to Ukrainian dissidents and activists.

This book can be purchased from CIUS Press for \$34.95 (paperback and CD).

Orders can be placed online by credit card via a secure Internet connection at www.ciuspress.com, by email (at cius@ualberta.ca), or by telephone (780-492-2973).

Donors to CIUS

The following donations have been received between
1 August 2013 and 31 July 2014 from 206 benefactors.

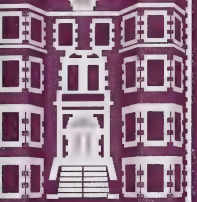
Temerty Family Foundation <i>Toronto ON</i>	354,000	The Ukraine Millennium Society of Alberta <i>Edmonton AB</i>	1,000
Estate of Maria Fischer-Slysh <i>Toronto ON</i>	304,590	Ukrainian Foundation for College Education <i>Edmonton AB</i>	1,000
Ukrainian Studies Fund Inc <i>New York NY</i>	158,181	Ukrainian Senior Citizens Association <i>Edmonton AB</i>	1,000
Edward Brodacky Fund <i>London UK</i>	100,000	Lewycky, Donald <i>Edmonton AB</i>	920
Canadian Foundation for Ukrainian Studies <i>Toronto ON</i>	68,494	Peter & Olya Savaryn Award <i>Toronto ON</i>	891
The Shevchenko Foundation <i>Winnipeg MB</i>	24,000	Woron, Mykola <i>Calgary AB</i>	750
Mulak-Yatzkivsky, Arkadi <i>Los Angeles CA</i>	15,000	Cybulsky, Andrey & Daria <i>Montreal QC</i>	600
Estate of Roman George Medwid-Terlecki <i>Toronto ON</i>	12,000	Talpash, Orest & Olesia <i>Edmonton AB</i>	600
Alberta Society for the Advancement of <i>Edmonton AB</i>	10,000	Zalasky, Katherine & Percy <i>St. Albert AB</i>	600
Alberta Ukrainian Commemorative Society <i>Edmonton AB</i>	10,000	Hornich, Adrian & Irene <i>Ancaster ON</i>	500
Bulchak, Alexandra <i>Etobicoke ON</i>	10,000	Ukrainian Self-Reliance Association <i>Edmonton AB</i>	500
Prychodko, Larissa <i>Pleasant Ridge MI</i>	10,000	Holowaychuk, Donna <i>Edmonton AB</i>	400
†Shkilnyk, Anastasia <i>North Saanich BC</i>	10,000	Moroz-Schnurr Medicine Prof Corp <i>Manotick ON</i>	400
Alberta Foundation for Ukrainian Education Society <i>Edmonton AB</i>	8,590	Necula, Michael <i>Edmonton AB</i>	400
Estate of Stanley Chichak <i>Edmonton AB</i>	5,000	Olineck, Orest & Catherine <i>Vegreville AB</i>	400
Friends of the Ukrainian Folklore Centre <i>Edmonton AB</i>	5,000	Primak, George <i>Pierrefonds QC</i>	400
John H & Marie Koziak Family Foundation <i>Edmonton AB</i>	5,000	Buhel, Andrij & Halyna <i>Mississauga ON</i>	300
Kolisnyk, Roman <i>Toronto ON</i>	5,000	Chyz, Nina <i>Etobicoke ON</i>	300
Ukrainian Canadian Benevolent Society <i>Edmonton AB</i>	5,000	Horchuk, William & Joan <i>St. Albert AB</i>	300
Ukrainian Canadian Civil Liberties Foundation <i>Calgary AB</i>	5,000	Kostash, Myrna <i>Edmonton AB</i>	300
Pecycz, Taras <i>Toronto ON</i>	3,000	Galagan, Ron & May <i>Edmonton AB</i>	250
Fedeyko, William & Darlene <i>St. Albert AB</i>	3,000	Hnatuk, Richard <i>New York NY</i>	250
Luchkiw Walt <i>Oshawa ON</i>	3,000	Krochak, Michael & Marie <i>Saskatoon SK</i>	250
Nazarevich, Alann <i>Edmonton AB</i>	3,000	Savaryn, C164Peter & Olya <i>Edmonton AB</i>	250
Pisets'ka Struk, Oksana <i>Toronto ON</i>	3,000	Shepertucky, Martha <i>Winnipeg MB</i>	250
St John's Cathedral Branch <i>Edmonton AB</i>	3,000	Sochaniwskyj, Wolodymyr & Lesia <i>Toronto ON</i>	250
Toronto Ukrainian Library Association <i>Etobicoke ON</i>	3,000	Bautista, Amy & Ken <i>St. Albert AB</i>	240
Canada Ukraine Foundation <i>Winnipeg MB</i>	2,500	Drabik, Wasyl <i>Etobicoke ON</i>	200
The Franko Foundation <i>Toronto ON</i>	2,500	Fedchyshak, Steve <i>St Catharines ON</i>	200
Alberta Ukrainian Self-Reliance League <i>Edmonton AB</i>	2,000	Harrakh, Ivan <i>Edmonton AB</i>	200
Bishop Budka Charitable Society <i>Sherwood Park AB</i>	2,000	Horb, George <i>Chicago IL</i>	200
Kulyk, Ada <i>Washington DC</i>	2,000	Horpeniuk, Andrew <i>Windsor CA</i>	200
Nakoneczny, Nell <i>Winnipeg MB</i>	2,000	Kawulich, Elsie <i>Vegreville AB</i>	200
Ukrainian Jewish Encounter Initiative <i>Mississauga ON</i>	2,000	Kawulich, Steve <i>Westlock AB</i>	200
Fedeyko, Eugene & Lilian <i>Miraflores, Lima 18 Peru</i>	1,500	Lubinski, Terry <i>Etobicoke ON</i>	200
Halchuk, Jaroslaw <i>St Catharines ON</i>	1,500	Russin, Geraldine <i>Winnipeg MB</i>	200
Melnik, Nicholas & Olga <i>Fullerton CA</i>	1,500	Sydooruk, Borys & Donna <i>Calgary AB</i>	200
Dylinsky, Myron <i>Etobicoke ON</i>	1,325	Wynnyckyj, Marta <i>Ottawa ON</i>	200
League of Ukrainian Canadians <i>Edmonton AB</i>	1,250	Zrymiak, Jerry <i>Regina SK</i>	200
Cybulsky, Irene <i>Hamilton ON</i>	1,200	Cechosh, Petro & Marta <i>Toronto ON</i>	150
Fedeyko, Dennis <i>Grande Prairie AB</i>	1,200	Cybulsky, Michael <i>Etobicoke ON</i>	150
Kohut, Zenon <i>Edmonton AB</i>	1,100	Ferenc, Anna & Orest Bozyk <i>Waterloo ON</i>	150
Ivan Franko School of Ukrainian Studies <i>Edmonton AB</i>	1,025	Kotyshyn, Orest <i>Edmonton AB</i>	150
Alberta Pomitch Charitable Society <i>Edmonton AB</i>	1,000	Salmaniw, Walter <i>Victoria BC</i>	150
Blavatska, Larissa <i>Ottawa ON</i>	1,000	Zadorozny, Daniel & Olga <i>Toronto ON</i>	150
Daypuk, Michael <i>Windsor ON</i>	1,000	Kinasevich, Nadia <i>Edmonton AB</i>	120
Hildebrandt, Alexandra & Gus <i>Edmonton AB</i>	1,000	Serhijczuk, George & Veronica <i>Etobicoke ON</i>	120
Kazymyra, Nadia & George <i>Ottawa ON</i>	1,000	Shwed, Philip & Chantal Valiquette <i>Gatineau QC</i>	120
Melnyk, Konstantin & Arcadia <i>Columbus OH</i>	1,000	Soroka, Mykola & Nadiya <i>Edmonton AB</i>	101
Ochrym, George <i>Etobicoke ON</i>	1,000	Rywak, Stefan <i>Saint Petersburg FL</i>	100
Suchowersky, Oksana <i>Edmonton AB</i>	1,000	Bemko, Ihor & Maureen <i>Edinboud PA</i>	100
		Brenneis, Marika & Richard <i>Sturgeon County AB</i>	100
		Chwaluk, Zenon & Iris <i>Etobicoke ON</i>	100
		Czoli, Jaroslaw <i>Montreal QC</i>	100
		Fedchun, Gerald <i>Mississauga ON</i>	100

Gowda, Kathrine <i>Edmonton AB</i>	100	Tkaczyk, Jaroslaw & Ola <i>St Catharines ON</i>	75
Hankevyeh, Olya <i>Mississauga ON</i>	100	Fleishman, Lazar & Ekaterina <i>Sunnyvale CA</i>	50
Hirnyj, Jada <i>Toronto ON</i>	100	Rapawy, Stephen & Lubomyra <i>North Bethesda MD</i>	50
Hirnyj, Lada <i>Toronto ON</i>	100	Yaworsky, John <i>Bensalem PA</i>	50
Hnatiuk, William & Elsie <i>Saskatoon SK</i>	100	Antonyshyn, Peter & Olga <i>Burlington ON</i>	50
Hornich, Daria <i>Ancaster ON</i>	100	Bohay, Andrew & Judith Mary <i>Ladysmith BC</i>	50
Humeniuk, Orest & Martha <i>North York ON</i>	100	Boyarchuk, Luba <i>Edmonton AB</i>	50
Humnicky, Michael & Judith <i>Murfreesboro TN</i>	100	Brandak, George <i>Richmond BC</i>	50
Karpenko, Tetiana <i>Southfield MI</i>	100	Chomyn, Andriy <i>Etobicoke ON</i>	50
Kindrachuk, Pauline <i>Vernon BC</i>	100	Hoblak, Darlene & Bill Beach <i>Edmonton AB</i>	50
Kobluk, William and Judy <i>Edmonton AB</i>	100	Hyworon, Demyan <i>Winnipeg MB</i>	50
Kobrynsky, Lillian <i>Saskatoon SK</i>	100	Kardynal, Harry & Evelyn <i>Yorkton SK</i>	50
Kott, Lorne <i>Edmonton AB</i>	100	Kleban, Anna <i>Smithville ON</i>	50
Krekhovetsky, Luba <i>Toronto ON</i>	100	Korownyk, Leo <i>St. Albert AB</i>	50
Kutash, Rev. Ihor <i>Montreal QC</i>	100	Kostelnyj, Stefan <i>Toronto ON</i>	50
Latyszewskyj, Maria <i>North York ON</i>	100	Kozy, Karlo <i>Vancouver BC</i>	50
Macdonald, Rev. Iain & Lois Miller <i>Fletchers Lake NS</i>	100	Lynka, John <i>Penticton BC</i>	50
Martchouk, Alla & Peter <i>Edmonton AB</i>	100	Martiuk, Stepan & Natalia <i>Toronto ON</i>	50
Mezibroski, Joe & Janice <i>Winnipeg MB</i>	100	Maruszcak, Maria <i>Toronto ON</i>	50
Mojsiak, Wasyl <i>Toronto ON</i>	100	Melnicky, Peter & Nadia <i>Edmonton AB</i>	50
Mykolyn, Bohdan <i>Hamilton ON</i>	100	Olynyk, Marta <i>Montreal QC</i>	50
Niniowsky, Peter <i>Edmonton AB</i>	100	Opie, John & Margaret <i>Ancaster ON</i>	50
Oleszko, Oksana <i>Berkeley CA</i>	100	Prociw, Teodor & Maria <i>Toronto ON</i>	50
Pacific Arm Investments <i>Mississauga ON</i>	100	Raudoja, Kalev & Olga <i>Etobicoke ON</i>	50
Pesnyak, Carol <i>Coboconk ON</i>	100	Rudzik, Michael & Tatiana <i>Toronto ON</i>	50
Petruk, Fred & Alicia <i>Mississauga ON</i>	100	Senchuk, Taras & Natalie <i>Hamilton ON</i>	50
Petryshyn, Roman & Marusia <i>Edmonton AB</i>	100	Snihur, Eugene & Lesia <i>St Catharines ON</i>	50
Powers, Eugenia <i>Hamilton ON</i>	100	Talanchuk, Natalia <i>Edmonton AB</i>	50
Pshyk, Lawrence & Mary Anne <i>Edmonton AB</i>	100	Waclawski, Jean <i>Toronto ON</i>	50
Riddell, Delynn <i>Dundas ON</i>	100	Zurawsky, Andrew & Irene <i>Winnipeg MB</i>	50
Romaniuk, Steve & Mary <i>Edmonton AB</i>	100	Hohol, Michael & Maria <i>Etobicoke ON</i>	40
Roslak, Maria <i>Edmonton AB</i>	100	Bihun, Paul <i>Ancaster ON</i>	30
Samborsky, Lorraine <i>Saskatoon SK</i>	100	Nebozuk, Bohdan <i>Edmonton AB</i>	30
Senchuk, Bohdan & Helene <i>Windsor ON</i>	100	Sadiwnyk, Anna <i>Calgary AB</i>	30
Sklepkovych, Oleh & Tania <i>Reading PA</i>	100	Serra, Andrew & Claudia <i>Winnipeg MB</i>	30
Sluzar, Roman & Halia <i>Mississauga ON</i>	100	Tkaczyk, Greg & Oksana <i>Burlington ON</i>	30
Smycniuk, Elaine <i>Saskatoon SK</i>	100	Worobkevich, Leo <i>Warren MI</i>	25
Stebelsky, Ihor & Anne <i>Windsor ON</i>	100	Embree, Mary <i>Edmonton AB</i>	25
Szuchewycz, Bohdan & Tatiana <i>Mississauga ON</i>	100	Gunderson, Oksana <i>Edmonton AB</i>	25
Tkaczuk, Nadia <i>St Catharines ON</i>	100	Les Jardins Irene Limitee <i>Lasalle QC</i>	25
Topolnisky, Eugene <i>Edmonton AB</i>	100	MacDonald-Payette, Susan <i>Dundas ON</i>	25
Trush, Steve & Justina <i>Edmonton AB</i>	100	Pidkovich, Mary <i>Willowdale ON</i>	25
Ukrainian Community Society of Ivan Franko <i>Richmond BC</i>	100	Wilk, Michael & Natalie <i>Windsor ON</i>	25
Woychyshyn, Eugene <i>Ottawa ON</i>	100	Maksymjuk, Stefan <i>Silver Spring MD</i>	20
Zakaluzny, Roman & Irene <i>Calgary AB</i>	100	Bilato, Anna Maria <i>Ancaster ON</i>	20
Zarvie, Stephen & Beryl <i>Summerside PE</i>	100	Dragas, Milena <i>Hamilton ON</i>	20
Zeleney, Darlene <i>Toronto ON</i>	100	Kozak, Luba <i>Windsor ON</i>	20
Zinyk, Diane <i>Edmonton AB</i>	100	Passaro, Frank & Carmela <i>Stoney Creek ON</i>	20
Mudry, Nestor & Phyllis <i>Winnipeg MB</i>	75	Wira, Sonia <i>Hamilton ON</i>	20
Soroka, Ivan & Marusia <i>Mississauga ON</i>	75	Martino, Cynthia & John J. Coons <i>Stoney Creek ON</i>	15

Quaecumque Vera Honour Society

Support CIUS through your estate (bequest, life insurance, trusts) and become a member of the Quaecumque Vera Honour Society at the University of Alberta. You will be invited to an annual lunch with the Chair of the Board of Governors, as well as to various campus events.

You will also receive issues of *New Trail* and *Folio*, access to the Library, and the opportunity to purchase a Faculty Club membership.

Канадський інститут українських студій
4–30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2H8

Історія Програми вивчення сучасної України ім. Стасюків — через низку значних досягнень

Обличчя програми (зліва направо): Дейвід Марплз; студенти у Кембріджському університеті; Євдокія Стасюк

Початок діяльності Програми вивчення сучасної України ім. Стасюків (надалі — Програма ім. Стасюків) позначений червнем 1990 р. Назва програми вшановує добротинність родини Стасюків, яка заснувала вічний фонд свого імені у 1988 р. початковою пожертвою у сумі 350 000 дол. зі спадщини доктора Василя, Євдокії, Анни та Якова Стасюків. Цей внесок був примножений дотацією Альбертського уряду у співвідношенні 2:1. Прихід з Вічного фонду ім. Стасюків використовується для фінансування багатьох проєктів КІУСу.

Програма ім. Стасюків була створена з метою наукових досліджень величезної кількості матеріалів про сучасну Україну. Її головне

завдання — це акуратна аналіза подій в Україні для українознавців, урядових та неурядових організацій, громадянськості та засобів масової інформації.

Від 1994 р. діяльність Програми ім. Стасюків пов'язана з ім'ям д-ра Дейвида Марплза, який нині має звання «Заслужений професор Альбертського університету» (Відділ історії та класики Факультету гуманітарних наук). Ще до свого призначення на посаду директора програми д-р Марплз працював науковим співробітником КІУСу і вивчав теми сучасної України (1986–91). У 2007 р. він започаткував блог Стасюків «Нинішня політика сучасної України».

За два десятиліття існування Програма ім. Стасюків здобула

чимало успіхів, зокрема, за останній рік, який став переломним у проведенні та поширенні досліджень на теми сучасної України. Дійсно, 2013–14 академічний рік був чи не найбільш активним у житті Програми ім. Стасюків, яка відгукувалася на події в Україні та забезпечувала джерельну базу для місцевих, усе-канадських та міжнародних засобів масової інформації (ЗМІ). Д-р Дейвід Марплз брав участь у багатьох заходах: виступав з доповідями та брав участь в обговореннях «за круглим столом»; давав інтерв'ю для ЗМІ; на сайті блогу Стасюків публікував власні статті та праці, написані іншими; писав статті для різних ЗМІ та готував англomовну книжку

Продовження на стор. 15

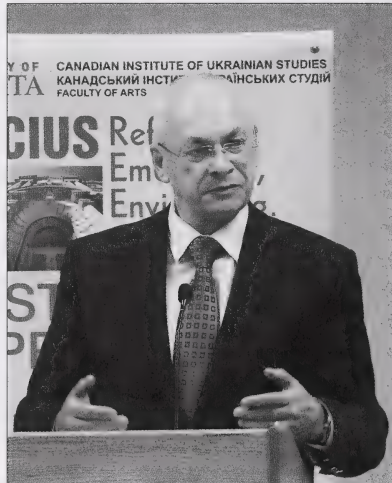
«Жити в епоху змін...»: слово директора

Минулий рік виявився для КІУСу складним. До викликів, із якими він зіткнувся й про які я писав на початку свого директорства, сьогодні додаються нові. Реорганізація інституту, розпочата в 2011 р. після його формального входження до Факультету гуманітарних наук, супроводжується зміною поколінь і ревізією діяльності Інституту на всіх рівнях. Радикальна зміна політичної ситуації в Україні, коли вирішується екзистенційне питання «бути чи не бути» українській самостійній державності, супроводжується новими інтелектуальними викликами. Нижче я спробую дати коротку характеристику діяльності КІУСу в 2013–2014 академічному році й накреслити деякі перспективи його розвитку.

Інтеграція КІУСу до Факультету гуманітарних наук стикається з певними проблемами. Інститут продовжує перебувати в перехідному стані свого існування. Робота спеціальної комісії, створеної в травні 2013 р. деканом Факультету гуманітарних наук д-ром Леслі Кормак для оцінки стану справ в інституті, ще не завершена. Ми чекаємо на затвердження нової організаційної структури Інституту та зміни функціональних обов'язків допоміжного персоналу. Ми є свідомі того, що висновки та рекомендації комісії будуть прийняті з урахуванням стану справ і перспектив розвитку українських студій в Альбертському університеті в цілому.

У минулому академічному році Інститут залишили двоє відомих фахівців-істориків: д-р Зенон Когут, директор Програми дослідження східної України ім. Ковальських, і д-р Дейвід Марплз, директор Програми дослідження сучасної України ім. Стасюків. Д-р Когут вийшов на

пенсію, а д-р Марплз обійняв посаду керівника Департаменту історії та клясики. Я хочу висловити глибоку вдячність обом нашим заслуженим колегам за їхню самовіддану працю й надію на збереження їхніх конструктивних зв'язків із інститутом.

Володимир Кравченко, директор КІУСу

До КІУСу приходять нові спеціалісти. Д-р Оленка Білаш і д-р Алла Недашківська успішно працюють над модернізацією Методичного центру української мови. Марта Базюк активно працює в новоствореному Дослідно-освітньому консорціумі з вивчення Голодомору, який здобуває, завдяки Джеймсу Темертею, стабільну фінансову основу для свого майбутнього. Олександр Панкеев представив концепцію порталу з українських студій, і я сподіваюся найближчим часом побачити результати його роботи. В КІУСі відбувається процес оновлення кадрів і підвищення рівня їхнього професіоналізму. Можу лише запевнити, що цей процес буде продовжуватися.

Через свою віддаленість Едмонтону важко конкурувати з Кембріджем, Торонто, Монреалем

й багатьма іншими академічними центрами, розташованими вздовж «найдовшого міжнародного кордону в світі». Компенсувати цю географічну несправедливість може лише розвинена мережа академічної інформації та комунікацій. На цьому напрямку вже зроблені перші кроки. КІУС розробив і підтримує власні сторінки на Facebook (<https://www.facebook.com/canadian.institute.of.ukrainian.studies>) і YouTube (<http://www.youtube.com/channel/UCjHj-JpnElzXCZ8SbliMs2Q>). Завдяки цим змінам головний веб-сайт Інституту стає більш оперативним і відкритим для діалогу, в чому велика заслуга Галини Клід та Олександра Панкеева. Окремі лекції та презентації, організовані Інститутом, тепер є доступними для користувачів Інтернету. Наступним кроком стане створення електронного архіву українських академічних студій.

У серпні цього року побачив світ перший випуск електронного видання КІУСу «Схід/Захід: Журнал українознавчих студій». Редактором журналу є професор Олег Ільницький (<http://www.ewjus.com/>). Цей журнал став результатом злиття двох колишніх періодичних видань, фінансованих інститутом: «Журнал українознавчих студій» та «Схід/Захід». Ми плануємо затвердити список спеціальних випусків журналу, які матимуть також паперовий аналог, а також залучити до участі в ньому молодих українських авторів. Я розраховую на те, що нинішні, колишні та майбутні стипендіати КІУСу візьмуть активну участь у роботі над журналом.

Система комунікації КІУСу з зовнішнім світом і, зокрема, з Україною, поступово розширюється. Інститут започаткував нову, щорічну премію за кращі дослідження

в галузі українських студій. Експертний комітет у Києві під головуванням доктора Наталі Яковенко провів велику роботу щодо відбору кандидатів на цю премію. Нещодавно КІУС визначив переможців. Ними стали: д-р Олександр Зайцев за монографію «Український інтегральний націоналізм 1920–1930-х років: Нариси інтелектуальної історії», д-р Мирон Капраль за монографію «Люди корпорації: Львівський шевський цех у XV–XVIII ст.» і д-р Максим Яременко за статтю «Насолоди освічених в Україні XVIII століття». Вітаємо всіх номінантів і переможців!

Академічна політика КІУСу в Україні мусить базуватися на принципах партнерства. КІУС не є громадським фондом, з якого лише черпають кошти; він є структурним підрозділом Альбертського ун-ту й має власні наукові плани й пріоритети. Кількість щорічних подань на стипендії та гранти КІУСу, а також їхня географія та дисциплінарна структура не можуть нас задовольнити. Зміни, які обговорюються нині, торкнуться інформаційної складової конкурсу.

Зростаючий інтелектуальний потенціал українських студій можна буде оцінити лише тоді, коли україномовні публікації стануть доступними для англomовного читача. Поки інститут має таких кваліфікованих спеціалістів, як Мирослав Юркевич і Роман Сенькус, необхідно започаткувати спеціальну програму перекладу кращих наукових досліджень сучасних українських авторів англійською мовою. Закликаю небаждужих членів української громади посприяти розвитку такої програми. Це буде реальним внеском до модернізації академічного середовища в Україні.

Гостра політична криза, що охопила спочатку Україну, згодом приборала міжнародний вимір і стала чи не найсерйознішим викликом для системи європейської безпеки з

часів Другої світової війни. Україна є черговою, після Грузії та Молдови, жертвою агресивної політики Росії, націленої на ревізію існуючих політичних кордонів і дестабілізацію міжнародної ситуації. Анексія Криму, розпалювання та підтримка збройного сепаратистського руху на півдні та сході України, зрештою, агресія проти суверенної сусідньої держави, — все це шокувало міжнародну громадськість і змусило провідні країни світу до перегляду багатьох принципів і механізмів зовнішньої політики.

Упродовж минулого академічного року загальна атмосфера в КІУСі визначалася подіями в Україні. Практично всі наукові співробітники Інституту — Тарас Кузьо, Дейвид Марплз, Франк Сисин, Богдан Гарасимів, Зенон Когут, Богдан Клід, Яр Балан, Роман Шиян, Марко Стех, Андрій Макух, Улена Пасічник, Роман Сенькус, Микола Сорока — брали активну участь у висвітленні та осмисленні драматичних подій, що надовго прикували до себе увагу світу. Д-р Тарас Кузьо продемонстрував гідну подиву енергію, надавши сотні (!) інтерв'ю, опубліковані в засобах масової інформації Канади, США, України, багатьох країн світу різними мовами. КІУС організував декілька «круглих столів», семінарів, презентацій та конференцій на відповідні теми. Інститут надав фінансову та інтелектуальну підтримку веб-проекту «Євромайдан» та видавничому міжнародному проекту «Майдан». Організаційне та інформаційне забезпечення цієї діяльності — заслуга Романа Шияна та Олександра Панкеева.

Я розцінюю події, що відбуваються сьогодні на території України та Росії, з історичної перспективи. З одного боку, вони є завершенням процесу розпаду советського національно-культурного простору, що розпочався в кінці 80-х років XX ст. і лише зараз набрав незворотньої тенденції. З другого боку, ми спосте-

рігаємо процеси нової національної консолідації, відповідно, в українців і росіян. Це означає, що колишні наднаціональні ідентичності — радянська, а також православна східно-слов'янська — продовжують зазнавати ерозії й розпадатися на більш сучасні українську та російську національні ідентичності. Сьогодні на сході України триває процес національного розмежування, дещо подібний до того, що відбувався на західному, українсько-польському кордоні в середині XX ст. На сході виникає справжній, а не бутафорський кордон з Росією. Він потребує не лише інженерного, а й символічного обґрунтування.

Російське національне будівництво супроводжується, на жаль, активізацією архаїчних, домодерних

Канадський інститут українських студій

4–30 Pembina Hall
University of Alberta
Edmonton, AB
T6G 2H8

Телефон: (780) 492-2972
Телефакс: (780) 492-4967
Е-пошта: [cious@ualberta.ca](mailto:cius@ualberta.ca)
Веб-сторінка: www.cius.ca

Бюлетень КІУСу
Передрук дозволено за поданням джерела. ISSN 1485-7979

Редактори: Роман Шиян, Галина Клід, Микола Сорока, Мирослав Юркевич
Переклад: Роман Шиян, Микола Сорока, Галина Клід
Макетування: Пітер Матиланен

У справах, що стосуються Електронної енциклопедії українознавства, Видавництва КІУСу, Центру ім. Петра Яцика, просимо звертатися за адресою:

256 McCaul Street, Rm. 302
University of Toronto
Toronto, ON
M5T 1W5

Телефон: (416) 978-6934
Телефакс: (416) 978-2672
Е-пошта: cious@utoronto.ca

символів і соціальних практик. Рано чи пізно російська православна-імперська ідентичність знову зіштовхнеться з модерними викликами. Натомість український національний процес здобуває шанс дістати більш сучасний, європейський вимір. Імовірно «перезавантаження» української національної доктрини може зробити її більш гнучкою й відкритою для змін. Відповідно, в українському національному процесі зростатиме роль територіяльно-політичних символів і соціальних цінностей. У свою чергу, це потребуватиме переформатування всього українського адміністративно-територіального простору і, можливо, й зміни адміністративних столиць — від регіональних до національної.

Події в Україні стали несподіванкою як для кремлівських російських націоналістів, так і для брюссельських бюрократів. Вони безпосередньо зачіпають також міжнародне експертне середовище. Українські, російські, національні, європейські та пост-комуністичні студії знову стикаються з необхідністю ревізії свого методологічного арсеналу. Зараз вони переживають наслідки короткозорой політики деяких національних урядів, спрямованої на згортання досліджень регіону Східної Європи в цілому, а також Росії, України та пост-радянського простору зокрема. Результатом такої політики стало відчутне зниження професійного рівня відповідних дисциплін у західних університетах.

Місце та роль КІУСу в процесі чергового переосмислення соціальних і гуманітарних студій ще треба буде з'ясувати. Проте вже зараз стає очевидним, що з поступовим перетворенням України на реально-го суб'єкта міжнародного права, в умовах стрімкої глобалізації інформаційного простору, подальшої інтернаціоналізації українських студій. КІУС працюватиме в умовах

зростаючої конкуренції. Інститут не має монополії на знання про Україну та їхню інтерпретацію в західному світі. Відповідно, він потребує більш чіткого визначення дослідницьких пріоритетів і розуміння своєї професійної ідентичності. Я орієнтуюся на інституційну модель «think-tank», в якому українські студії розвиватимуться в широкому інтелектуальному та інтер-дисциплінарному контексті.

Перші кроки в напрямку тематичної переорієнтації дослідницьких програм КІУСу вже зроблено. Дослідження сучасної України було визнано пріоритетним напрямком наукової діяльності інституту. Ми розпочали роботу над створенням відповідного експертного середовища й забезпечення його фінансами, технікою та приміщенням. КІУС започаткував довгострокову програму «Стипендія ім. Стасюків», яка дасть можливість щороку запрошувати до роботи в Інституті міжнародних експертів із модерної та сучасної доби. За активної участі д-ра Франка Сисина та підтримки Фонду кафедр українознавства до роботи в КІУСі було залучено д-ра Тараса Кузя, який розробляє тематику української політичної еліти у східних регіонах. Метою нашої роботи є створення в складі КІУСу Центру політичних і регіональних студій та забезпечення його фінансової стабільності.

За активної участі координатора Центру д-ра Богдана Гарасиміва було організовано декілька міжнародних конференцій, присвячених проблемам торгівлі жінками, європейської інтеграції, політичних кордонів України. Сьогодні КІУС, спільно з нашими партнерами в Україні, розробляє нові, довгострокові наукові програми, спрямовані на вивчення українсько-російського пограниччя та феномену регіонального розмаїття України. Координаторами відповідних програм стануть д-ри Володимир Куліков

(Харків) і Ярослав Грицак (Львів). Розроблені ними концепції та плани роботи будуть оприлюднені найближчим часом. Я звертаюся до української громади з проханням про підтримку цих ініціатив.

Перспективи нових академічних програм КІУСу безпосередньо пов'язані з необхідністю якнайшорішого завершення довгострокових проєктів, зокрема: 3-томної «Історії українців Канади» (Ярс Балан), 10-томного англomовного видання «Історії України-Руси» Михайла Грушевського (Франк Сисин). Керівники проєктів підтвердили намір завершити їх до 2017 р. Деякі інші, традиційні для КІУСу проєкти, такі, зокрема, як «Інтернет-енциклопедія України» (Роман Сенькусь) мусять бути переосмислені на концептуальному рівні, щоби відповідати вимогам і потребам інформаційного суспільства.

У 2016 р. КІУС відзначатиме 40-річчя свого існування. Це чудова нагода, щоб оцінити ролю інституту в розвитку академічних українських студій на Заході та визначити напрямки його подальшої діяльності. Я закликаю всіх, хто був причетний до заснування інституту, всіх, хто підтримує його діяльність сьогодні й цікавиться його майбутнім, допомогти нам у створенні електронного архіву українських студій КІУСу, підготовці ювілейних матеріалів, серії усних інтерв'ю, а також у виданні низки спеціальних праць відповідної тематики. Запрошуємо наших прихильників і колег приєднуватися до нас.

Насамкінець ризикну заперечити старовинній китайській мудрості: жити в епоху змін, хоч і важко, але дуже цікаво...

Проекти і програми

Майбутнє твориться сьогодні: КІУС продовжує спостерігати та вивчати ситуацію в Україні

Минулого року Центр політичних та регіональних студій КІУСу був в епіцентрі діяльності інституту, пов'язаною з бурхливими політичними подіями в Україні. 3–4 жовтня 2013 р. в Едмонтоні відбулась конференція «Україна в Європі: можливості та перешкоди», мета якої полягала у приверненні уваги до самміту Європейського Союзу (ЕС) у Вільнюсі в листопаді 2013 р., на якому планувався підписання угоди про асоційоване членство України в ЕС. Напередодні цієї важливої події експерти з України та Канади зібралися, щоб обговорити можливі наслідки угоди для України та ЕС. Конференція відбулася за участю Олексія Гараня (Національний ун-т «Києво-Могилянська академія»), Євгена Бистрицького (Міжнародний фонд «Відродження», Київ), Валерія Чалого (Центр ім. Разумкова, Київ), Джон ДеБарделебен (Карлтонський ун-т, Оттава), Любо-ві Жизномірської (Університет св. Марії, Галіфакс), Дерека Фрейзера (Університет Вікторії), Дейвида Марплза, Богдана Гарасиміва та Тараса Кузя (всі — Альбертський ун-т; КІУС). Дискутантом на конференції виступила Лорі Торлаксон, професор політології Альбертського ун-ту та директор університетського Центру провідних досліджень під егідою ЕС. Ідею цієї конференції було запропоновано Петром Саварином, колишнім канцлером Альбертського ун-ту та одним з співзасновників КІУСу, і проф. Дейвидом Марплзом, який виступив з лекцією перед відкриттям конференції. Ця важлива подія стала можливою завдяки організаційної допомоги з

Дискусії про політичну ситуацію в Україні на конференції «Україна в Європі: можливості та перешкоди». Виступ Богдана Гарасиміва.

боку Романа Петришина з Університету ім. Ірента МакЮена, що стало першим прикладом такої співпраці між двома закладами.

7 жовтня у Школі досліджень глобальних відносин ім. Мунка Торонтського університету відбувся круглий стіл, на якому також обговорювалося питання асоціації між Україною та ЕС. У події взяли участь Олексій Гарань, Євген Бистрицький, Валерій Чалий і Тарас Кузьо.

Після того, як підписання асоціації було скасовано тогочасним українським урядом і внаслідок подій Євромайдану, Центром політичних та регіональних студій 30 січня 2014 р. було проведено симпозіум «Після Вільнюсу: куди йти Україні?» У роботі симпозіуму взяли участь провідні фахівці з проблематики: Аманда Пол, британка за походженням, політичний аналітик та керівник програми при Центрі європей-

ської політики в Брюсселі (Бельгія); Тарас Кузьо, дослідник у складі Центру політичних та регіональних студій (КІУС, Альбертський ун-т), та співробітник Школи перспективних міжнародних досліджень при Університеті Джона Гопкінса (Вашінгтон, О.К.) та Богдан Нагайло, британець за місцем народження, письменник та фахівець з проблематики, що стосується колишнього Радянського Союзу та Східної Європи. Олексій Гарань, професор політології Національного університету «Києво-Могилянська академія» та відомий коментатор проблем українського політичного життя, взяв участь у симпозіумі з Києва через «Скайп». Ця подія зібрала представницьку аудиторію, серед якої разом з науковцями та студентами були численні представники української громади. Того ж вечора Аманда Пол, Тарас Кузьо та Богдан

Нагайло взяли участь у події, яка відбулася в Інституті св. Івана за сприяння КІУСу та Конгресу українців Канади (Провінційна рада Альберти). Цей захід, присвячений подіям в Україні, зібрав багато зацікавлених представників громади, які не лише уважно слухали доповіді, але й брали активну участь в обговоренні різних питань.

У березні Центром було спонсоровано презентацію книжки проф. Маргаріти Бальмаседи, яка є одним з провідних у Північній Америці фахівців з питань енергетичної політики на пострадянському просторі. Маргаріта Бальмаседа обіймає посаду професора дипломатії та міжнародних відносин в Університеті Сетон Гол та співробітника Українського наукового інституту Гарвардського ун-ту. Авдиторії було представлено її найновішу монографію «Політика енергетичної залежності», яку було надруковано видавництвом Торонтського ун-ту в 2013 р. У праці зокрема докладно розглядається питання того, як експорт Росією природного газу через Україну призвів до збагачення представників влади і до корупції, залишивши Україну ще більш залежною від імпортованих ресурсів та примх російської політики. Дискусантом на презентації виступив Роберт Мюррей, асоційований професор політології Альбертського ун-ту та віце-президент з досліджень Центру громадської політики «Пограниччя».

Взимку та навесні 2014 р. діючий координатор Центру проф. Богдан Гарасимів взяв участь у численних подіях, зокрема інтерв'ю, і організації круглих столів, присвячених політичній ситуації в Україні, яка швидко змінювалась. 5 березня 2014 р. Центр політичних та регіональних студій КІУСу запросив кількох експертів взяти участь у круглому столі «Україна, Росія та Захід: на порозі війни». В обговоренні ситуації в Україні взяли участь

Володимир Кравченко (директор КІУСу), Ярослав Балан (координатор Центру українсько-канадських студій ім. Кулів КІУСу), Дейвід Марплз (тогочасний директор Програми дослідження сучасної України ім. Стасюків КІУСу), Богдан Гарасимів (координатор Центру політичних та регіональних студій КІУСу) та Гезер Колман (директор Програми релігійних та культурологічних студій КІУСу). Після своїх виступів експерти відповіли на запитання слухачів та взяли участь у цікавому обговоренні окремих питань разом з представниками авдиторії.

3 квітня 2014 р. відбулися засідання ще одного круглого столу на тему «Анексія Крима Росією та майбутнє України», в роботі якого взяли участь Дейвід Марплз та Тарас Кузьо, який виступав через «Скайп» з Торонта.

Протягом кількох місяців тривала підготовка до конференції «Розмежування кордонів: порівняння досвіду Канади, Європи та України», яка відбулася 16–17 жовтня 2014 р. в Едмонтоні. У роботі конференції взяли участь фахівці з Канади, України, Фінляндії та Австрії, завдання яких полягало в пошуку пояснень процесам та чинникам, що спонукають до змін існуючих державних кордонів, та пошук політичних шля-

хів збереження кордонів пострадянських країн, зокрема України.

Всі вищезгадані події, безумовно, сприяли формуванню кращого розуміння ситуації в Україні та збільшенню у західному світі інтересу до цих подій та до країни взагалі. Це цілком узгоджується з завданням Центру політичних та регіональних студій перетворитися на знаний у світі експертний центр з дослідження сучасної України. Подібний поступ вперед неможливий без міцного фінансового підґрунтя. Саме тому Центр зацікавлений у створенні багатомільйонного вічного фонду, надходження від якого дозволитимуть залучити до роботи повноштатних фахівців (напр. координатора центру) та забезпечити реалізацію багатьох проектів, серед яких є організація конференцій, видання праць, надання грантів та проведення наукового обміну з іншими дослідницькими центрами. Саме від вашої фінансової підтримки значною мірою буде залежати, чи зможе Центр політичних та регіональних студій вповні досягти поставлених цілей і чи буде він здатний продовжувати формувати експертне, настільки потрібне сьогодні, знання про сучасний стан справ в Україні і про шляхи розвитку цієї країни.

Підтримайте Центр політичних і регіональних студій

Тримайте руку на пульсі останніх подій в Україні!

Нові пошуки, прагнення та можливості Методичного центру української мови

Діяльність Методичного центру української мови (МЦУМ) упродовж минулого академічного року була позначена поступом у розвитку україномовної освіти, розробкою навчальних ресурсів, проведенням аналізу реєстрації та сталості учнів і студентів у навчальних закладах та продовженням розширення професійного, академічного та громадського партнерств.

МЦУМ плекає україномовну освіту шляхом підтримки вчителів та розповсюдження даних досліджень, а також уможливорює складання міжнародних іспитів учнями двомовної програми. З метою обговорення важливих питань навчання української мови та культурології ХХІ ст. 2-4 травня 2014 р. в Едмонтоні відбулася друга всеканадська конференція вчителів української мови, яка була проведена з нагоди 40-ї річниці української двомовної освіти в Альберті. Конференцію організувала Національна українська шкільна рада при Конгресі українців Канади. МЦУМ та інші організації підтримали цю конференцію.

Під час конференції МЦУМ був визнаний провідним центром українознавчої освіти. У своєму виступі д-р Алла Недашківська, виконуюча обов'язки директора МЦУМу, торкнулася питання майбутнього україномовної освіти на післяшкільному рівні. Разом зі своїми докторанткою Оленою Сіваченко та аспіранткою Оксаною Перець вона організувала сесію «Цифрові технології, модель змішаного викладання мови та мотивації студентів: українська мова на післяшкільному рівні». У пленарному засіданні д-р Оленка Білаш, яка також є північноамериканським представником міжнародної організації із захисту мов світу «LINGUAPAX», виголосила доповідь

Доктори Білаш і Недашківська представили свої розробки на Міжнародній конференції «Engagement Scholarship Consortium» під назвою «Долучитись, щоб змінити — змінитися, щоб залучити» (7-8 жовтня 2014 р., Едмонтон)

«Найкращі світові практики: ефективні навчальні стратегії з мови і культурології у ХХІ ст.» У підготовці МЦУМу до конференції взяли участь працівники центру Галина Клід і Микола Сорока.

МЦУМ продовжив координування міжнародним вступним іспитом університетського рівня для учнів двомовної програми Альберти (11 і 12 класи), підготовлений Львівським національним університетом ім. Івана Франка. Навесні 2014 р. двадцять учнів з Альберти взяли участь у цьому іспиті. Ці учні навчаються у школах, які підпорядковані трьома шкільним радам: Раді католицьких шкіл Едмонтону, Раді публічних шкіл Едмонтону та Раді католицьких шкіл Елк-Айленду. Майже всі учні отримали вище 60%, що свідчить про те, що вони можуть навчатися у будь-якому університеті України. Олена Гарцула, мовний радник при Міністерстві освіти Альберти, допомогла з усім ком-

понентом іспиту та іншими освітніми проектами.

Користаючись із переваг нової технології, яка відкриває доступ до ресурсів ширшій аудиторії студентів, МЦУМ цього року був задіяний у шести проектах, які пов'язують інфокомунікаційні технології з навчальними матеріалами. Окрім завершення праці над компонентами з усної літератури для «NOVA» 5 і 6, які невдовзі будуть у відкритому доступі в інтернеті, центр розпочав оцифрування популярної серії «Тут і там», насамперед тих видань, наклад яких вичерпано.

Третій проект МЦУМу, в якому застосовуються новітні навчальні методи та технології, — це розробка навчальних матеріалів для післяшкільної освіти. Д-р Алла Недашківська, яка є також доцентом відділу сучасних мов і культурологічних студій Альбертського ун-ту, разом зі своїми дослідчими асистентками Оленою Сіваченко та Оксаною Пе-

рець проводить дослідження та розробляє електронні модулі для змішаного методу викладання української мови для початківців. Уже восени 2015 р. студенти університету щотижня, окрім трьох годин занять у класі, зможуть самостійно працювати дві години в режимі онлайн. Д-р Недашківська також працювала над переробкою електронного підручника з ділової української мови, який тепер відповідний усім електронним платформам.

Д-р Оленка Білаш, старша наукова радниця МЦУМу та професор факультету освіти Альбертського ун-ту, була однією з ініціаторів спільного електронного проєкту «Сучасний український дослідчий форум про Євромайдан» (<http://euromaidan-researchforum.ca/about/>).

У рамках цього дослідчого проєкту д-р Білаш та співдиректор д-р Роман Петришин (Університет ім. Грента МакЮена) організували низку відеозасідань науковців та онлайн конференцію 26 червня 2014 р., у якій взяли участь більше двадцяти науковців та яку відвідали у кіберпросторі більше тисячі осіб. Проєкт, який фінансово підтримали КІУС, Інститут передових досліджень ім. Кулів Альбертського ун-ту, Альбертська фундація для україномовної освіти (АФУО) та Український центр засобів і розвитку (УЦЗР) Університету ім. Грента МакЮена, залучив до співпраці чотири університети Альберти та України, а також запросив до участі інші університети Канади, США, Бразилії, Європи й України. За матеріалами цього форуму д-р Олег Ільницький, професор відділу сучасних мов і культурологічних студій Альбертського ун-ту, представив восени 2014 р. новий міждисциплінарний курс, студенти якого мають змогу послуговуватися новоствореними онлайнними ресурсами. Д-р Білаш заохочує вчителів використовувати ці архівні джерела (доступні трьома мовами) для розробки навчальних матеріалів у школі.

Зліва направо: Оксана Перець та Олена Сіваченко

Розвиваючи свої електронні джерела, МЦУМ розпочав оновлення вебсторінки oomroom.com, якою користуються в українських двомовних школах Альберти та поза її межами. Ця вебсторінка була створена Українознавчим консорціємом інтернет-порталу (УКІП) за активної участі МЦУМу.

Сталість кількості учнів та студентів є одним з найбільш гострих питань для українознавчих програм від передшкілля до університетського рівня. МЦУМ ініціював дослідження, публічні обговорення та опитування батьків, дітей, учителів та випускників про їхні очікування, розуміння переваг та бачення майбутнього шкіл з українською двомовною програмою, а також суботніх шкіл. Вивчення потреб студентів українських студій Альбертського ун-ту сприятиме оновленню навчальних програм, і в цьому фінансову допомогу для проведення досліджень надають громадські партнери.

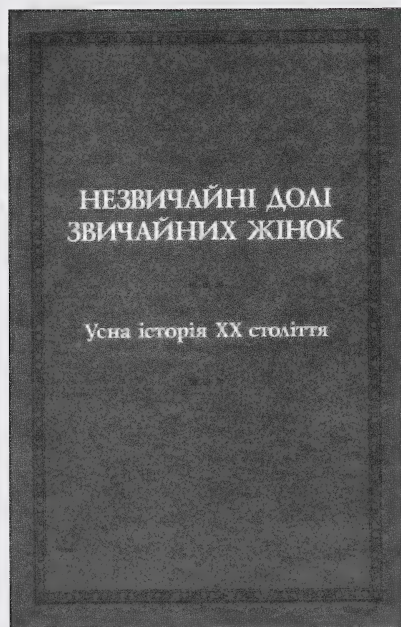
Разом із МЦУМом, який зосереджується на потребах нового покоління, доктори Білаш і Недашківська систематично вивчають досвід минулого, нинішню та майбутню ролі центру в рамках співпраці академічних структур та громадськості. 7–8 жовтня 2014 р.

вони представили свої початкові розробки на Міжнародній конференції «Engagement Scholarship Consortium» під назвою «Долучитись, щоб змінити: змінитися, щоб залучити». Стаття, в якій простежуються ці розробки, подана для критичного огляду та друку до канадського наукового журналу.

Щоб і далі відчувати пульс громадського розвитку, МЦУМ заснував Дорадчу раду, до якої увійшли представники АФУО, Канадсько-української фундації, Консорціюму освітян, Національного комітету з україномовної освіти Конгресу українців Канади (КУК) та Шкільного комітету Альбертської провінційної ради КУКу, Факультету освіти Альбертського ун-ту та батьківських комітетів.

МЦУМ висловлює щире подяку своїм меценатам за підтримку існуючих проєктів — Альбертській фундації для української освіти, Альбертській фундації збереження української спадщини, Альбертському товариству сприяння українським студіям, Українсько-канадській фундації ім. Шевченка та окремим жертводавцям. Для подальшого розвитку українознавчої освіти на новому рівні ХХІ століття додаткова підтримка буде вирішальною.

Нові публікації

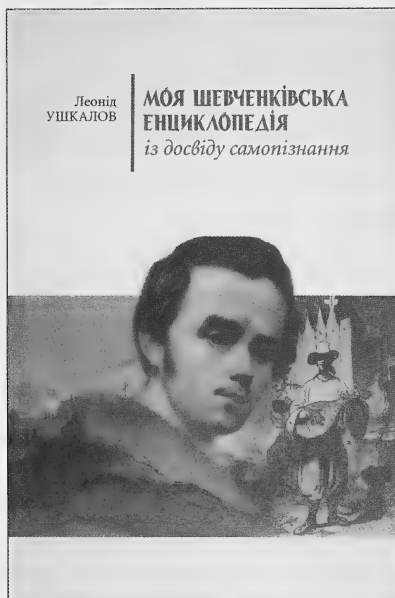

«Незвичайні долі звичайних жінок...»

«Незвичайні долі звичайних жінок: усна історія двадцятого століття» містить двадцять одне інтерв'ю з жінками-українками з України та діаспори, що за своїм походженням представляють шістнадцять українських областей. Більшість з цих інтерв'ю стосується міжвоєнного періоду та часів Другої світової війни, тобто часів, коли ці жінки стали свідками надзвичайних історичних подій. Інтерв'ю, наведені у цій збірці, були вибрані серед свідчень 250 осіб, які зберігаються у колекціях Українсько-канадського дослідно-документаційного центру (Торонто) та Інституту історичних досліджень у Львові. Праця також містить передмову, написану Ярославом Грицаком, та вступ, автором якого є Іроїда Винницька. До збірки долучено компакт диск з записами фрагментів деяких з цих інтерв'ю.

Виданням збірки «Незвичайні долі звичайних жінок» розпочина-

ється публікація серії праць «Мемуари, щоденники та інтерв'ю», яка є проектом бібліотеки часопису «Україна модерна». Вихід у світ цієї збірки став можливий завдяки підтримки з боку Програми вивчення модерної української історії та суспільства ім. Петра Яцика (KIUS). Книжку можна придбати у Видавництві KIUSу за \$49.95.

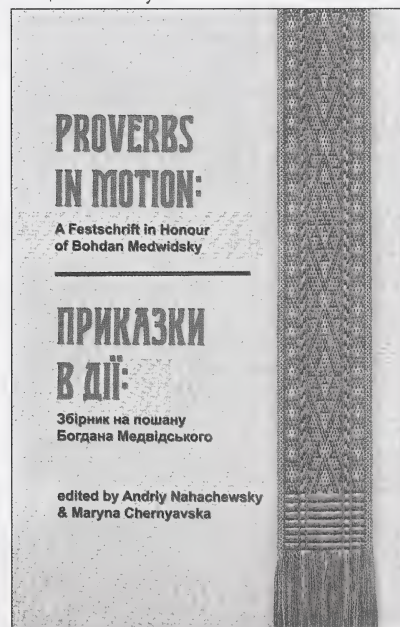

Невідомий Шевченко: Відкриття

Збірку «Моя Шевченківська енциклопедія: із досвіду самопізнання» було укладено Леонідом Ушкаловим до 200-ї річниці від народження національного поета України Тараса Шевченка. Ця 600-сторінкова праця, яка містить більш ніж 300 есеїв про Шевченкові поеми, малюнки та його щоденне життя, є унікальним зразком особистого бачення життя та творчості Кобзаря з боку знаного фахівця у даній проблематиці. Саме завдяки велетенській ерудиції автора, «Моя Шевченківська енциклопедія...»

проливає світло на раніше неznані або мало znані сторінки життя та праці поета, і робить це в цікавій для читачів формі.

Збірку «Моя Шевченківська енциклопедія» було видано KIUSом спільно з видавництвом «Майдан-Прес» (Харків, Україна). Чотирьох примірників цієї збірки було передано безкоштовно до бібліотек та навчальних закладів в Україні. Книжку можна придбати у Видавництві KIUSу за \$74.95.

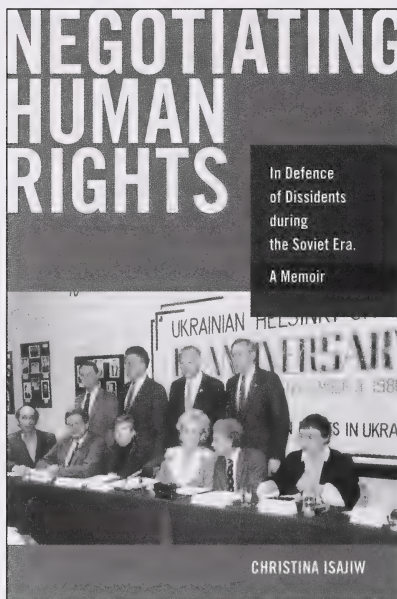
«Приказки в дії...»

«Приказки в дії: Збірник праць на пошану Богдана Медвідського» містить наукові статті та привітання Богданові Медвідському — науковцю, засновникові університетських освітніх та наукових програм, організатору науки та жертводавцеві. Книжка присвячена 35-ій річниці заснування Архіву українського фолкльору, який є частиною Центру українського та канадського фолкльору ім. Петра та Доріс Кулів, і який носить сьогодні ім'я Б. Медвідського.

Богдан Медвідський протягом трьох десятиліть викладав українознавчі курси в Альбертському ун-ті (1972–2002). Саме в цей час він зацікавився вивченням українського фолкльору, зокрема приділяючи значну увагу дослідженням українських прислів'їв та приказок, історіографії українських фолклорних студій та усній фолклорній традиції українців Канади. Завдяки проф. Медвідському в Альбертському ун-ті було засновано і розвинуто Програму вивчення українського фолкльору, створено декілька вічних фондів, за рахунок яких підтримувалися проекти та навчання студентів, та зібрано матеріали до архіву, який носить ім'я свого засновника.

Серед авторів збірника є колеги проф. Медвідського з Північної Америки та Європи та деякі з його колишніх студентів. Збірник також містить біографічну інформацію про нього, бібліографію його праць та три дослідження Б. Медвідського, які раніше не було надруковано. Матеріали збірника, серед яких є праці з фолкльору, історії та літературознавства, укладено англійською або українською мовами.

Книжку можна придбати у Видавництві КІУСу за \$29.95 (м'яка палітурка).

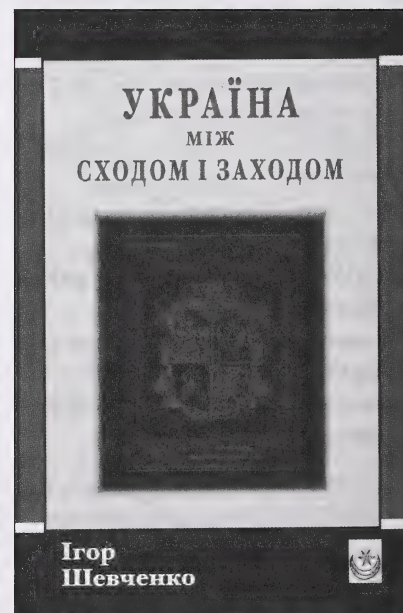

Українські дисиденти за радянських часів

Працю Христини Ісаїв «Виборюючи права людини: спогади про захист дисидентів за радянських часів» можна вважати часописом діяльності Комісії з прав людини у складі Світового конгресу українців у 1970-х – 1980-х роках, коли головну увагу комісія приділяла захисту українських дисидентів і громадських діячів на підставі т.зв. «Гельсінської угоди» про захист прав

людини (1975 р.). У книзі зокрема йдеться про мужність та відданість борців за права людини у колишньому СРСР та про їхню підтримку на Заході, яка, насамперед, полягала у вимогах активістів до урядів своїх країн чинити тиск на радянський уряд і уряди радянських країн-сателітів з вимогами дотримуватись захисту прав людини так, як їх було визначено у положеннях підсумкової «Гельсінської угоди». Чільне місце у праці займає аналіз того, як ця угода еволюціонувала протягом даного періоду разом зі зростанням підтримки прав людини з боку урядів західних країн. Цей процес, поряд з іншими чинниками, сприяв революційним змінам у країнах Східної Європи наприкінці 1980-х – початку 1990-х рр.

Книжку можна придбати у Видавництві КІУСу за \$34.95.

Україна між Сходом та Заходом

Друге видання праці Ігоря Шевченка «Україна між Сходом та Заходом: нарис з історії культури до початку XVIII ст.» вийшло з друку працюю Видавництва КІУСу та Інституту церковної історії та

Як замовляти публікації Видавництва КІУСу

Замовлення на книги Видавництва КІУСу (плюс податок і поштові витрати; поза межами Канади ціни в доларах США) можна зробити через захищену електронну систему Видавництва КІУСу за адресою: www.ciuspress.com; е-пошта: cius@ualberta.ca; факс: (780) 492-4967; тел.: (780) 492-2973; або звернувшись до видавництва:

CIUS, 4–30 Pembina Hall
University of Alberta
Edmonton, AB T6G 2H8
Canada T6G 2H8

Катедри класичних, візантійських і середовічних студій при Львівській богословській академії. Дане видання українською мовою містить дванадцять есеїв видатного фахівця з візантійських студій проф. Шевченка, які присвячені проблематиці становлення та розвитку української культурної ідентичності під різними за силою впливами з боку Візантійської імперії та Західної Європи, що потрапляли до українських земель через Польщу.

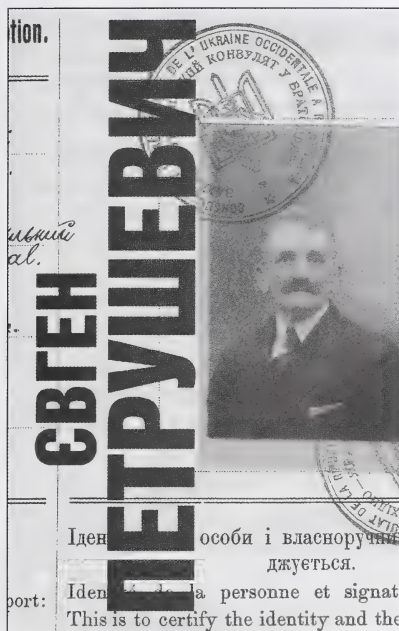
Як зазначає автор праці, саме Візантія була джерелом, з якого Київська Русь отримала християнство разом з високорозвиненою літературною та мистецькою традиціями, на підставі яких у Києві надалі розвивалися власні література та мистецтво.

Настільки ж важливими для розвитку політичного і культурного життя ранньомодерної України виявились впливи європейської контрреформації разом з впливами польських цивільних та релігійних інституцій. Головним, що об'єднує цю колекцію есеїв — це надзвичайно багатий фактологічний матеріал та надзвичайні аналітичні здібності автора праці. Ці есеї, безперечно, матимуть велику користь дослідникам візантійської та східно-європейської історії, а також тим, хто цікавиться питаннями становлення і розвитку культури.

Книжку можна придбати у Видавництві КІУСу за \$34.95.

Життя Євгена Петрушевича

«Євген Петрушевич (1863–1940): ілюстрований біографічний нарис» являє собою ілюстровану біографію Євгена Петрушевича — правознавця, відомого політичного діяча та президента Західноукраїнської Народної Республіки. Ця праця Олега Павлишина є добре документованим дослідженням, яке висвітлює раніше невідомі або

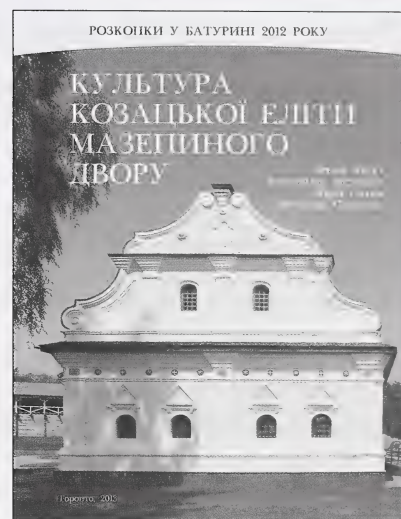

маловідомі сторінки життя Євгена Петрушевича, його професійної та політичної діяльності. Автором використувувались матеріали з архівів Львова, Києва, Варшави, Мюнхена та Оттави. Зокрема, Павлишином вперше подається детальне зображення діяльності Зовнішнього репрезентаційного центру в Берліні (1923–1932 рр.) під керівництвом Петрушевича. Життєпис Євгена Петрушевича подано в цій праці в ширшому контексті боротьби українців за незалежність і політичної ситуації в Центральній та Східній Європі на початку XX ст.

Книжку видано Інститутом історичних досліджень при Львівському національному університеті та Програмою дослідження сучасної історії України при Центрі ім. Петра Яцика КІУСу. Книжку можна придбати у Видавництві КІУСу за \$44.95.

Культура козацької еліти столиці Мазепи

Буклет «Розкопки у Батурині 2012 року. Культура козацької еліти Мазепино двору» за авторства Зенона Когути, Володимира Мезенцева, Юрія Ситого та Вячеслава

Скорохода вийшов з друку у Торонто у 2013 р. Праця з'явилася завдяки співпраці КІУСу та Дослідного інституту «Україніка» (Торонто). У праці подається історія середньовічного та ранньомодерного Батурина, який був столицею Гетьманщини (1669–1708 рр.), резиденцією українських козацьких гетьманів і місцем проживання представників вищої гетьманської адміністрації, духовенства, козацької старшини та культурної еліти. Зокрема, детально висвітлюється період розквіту Батурина за гетьманування Івана Мазепи (1687–1709 рр.) та знищення міста у 1708 р. під час антимосковського повстання. Авторським колективом також подаються відомості про результати канадсько-українських археологічних досліджень у 2012–2013 рр. на місці зруйнованої садиби гетьмана Мазепи. Археологічні знахідки дозволяють науковцям краще зрозуміти спосіб життя, освіту, інтелектуальні запити та культурні інтереси членів гетьманського двору та козацької еліти Батурина.

Буклет містить 24 сторінки разом з 56 кольоровими ілюстраціями. Його можна придбати у Видавництві КІУСу за \$8.95 (м'яка палітурка).

Періодичні видання КІУСу: минуле та сучасність

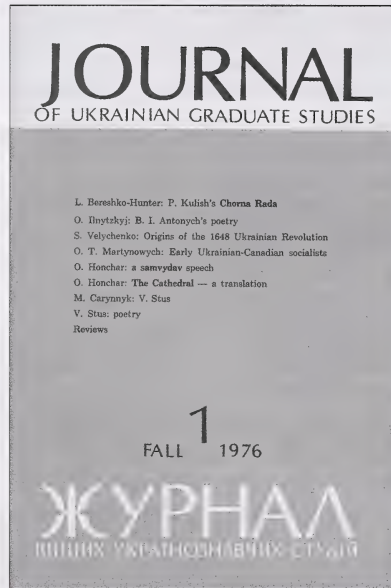
На час, коли КІУС розпочав свою діяльність у вересні 1976 р., один з засновників та ад'юнкт-директор інституту (до 1982 р.), проф. Юрій Луцький, розробив первісну програму публікацій інституту: перших кілька університетських підручників з української мови та літератури; п'ятитомову «Енциклопедію України» (спільний проєкт Торонтського відділу КІУСу разом з проф. Володимиром Кубійовичем та його колегами в Науковому товаристві ім. Шевченка у Сарселі, Франція) та українознавчий журнал головно для аспірантів: як авторів та читачів. Усі ці проєкти було розпочато у відділі інституту при Торонтському ун-ті, де Юрій Луцький був професором слов'янської літератури.

Восени 1976 р. з друку вийшло перше число «Journal of Ukrainian Graduate Studies / Журнал вищих українознавчих студій». Незабаром це видання привернуло до себе увагу знаних науковців, які також почали друкуватися у ньому. Внаслідок у 1980 р. журнал отримав нову назву — «Journal of Ukrainian Studies / Журнал українознавчих студій».

Роман Сенькусь

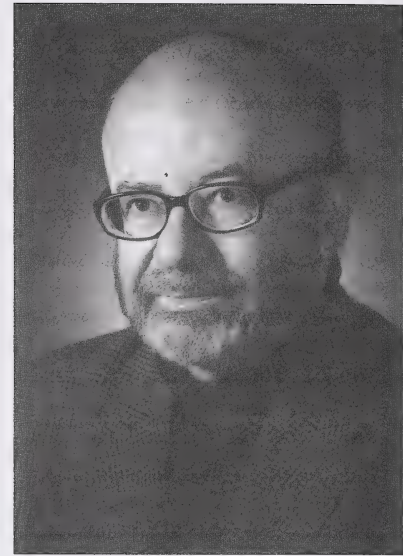
Серед ранніх авторів-аспірантів журналу, які з часом стали відомими професійними українцями, слід згадати Ольгу Андрієвську, Юрія Божику, Марка Бойцуна, Степана Величенка, Олега Ільницького, Богдана Кордана, Олександра Мотиля, Богдана Нагайла, Марка Павлишина, Ярослава Петришина, Томаса Приймака, Максима Тарнавського, Івана-Павла Химку, Мирослава Шкандрія та Івана Яворського. Протягом першого десятиліття сво-

Інавгураційне число журналу

го існування журнал мав від 800 до тисячі передплатників.

До 1982 р. головним редактором журналу був проф. Луцький, якому допомагав відповідальний редактор Роман Сенькусь. Пан Сенькусь, який на сьогодні є єдиним співробітником КІУСу, що працює в інституті від самого його початку, продовжив редагувати журнал до кінця 1985 р., коли його обов'язки як старшого редактора рукописів проєкту англomовної енциклопедії України змусили його відмовитись

Юрій Луцький

від редакторства журналу. У 1986 році редакція журналу перейшла до КІУСу в Альбертському ун-ті, де посаду головного редактора посів Мирослав Юркевич. У 1990 р. його замінили Дейвид Марплз (редактор одного числа журналу) і д-р Зенон Е. Когут, який тоді став науковим співробітником КІУСу.

У 1993 р., з призначенням д-ра Когута директором КІУСу і завершенням роботи над виданням 5-томової «Encyclopedia of Ukraine», Роман Сенькусь знову став головним редактором журналу. Він активізував участь науковців з України як авторів статей та рецензій на шпальтах видання і збільшив кількість рецензій у кожному випуску. Коли у 2001 р. його було призначено директором видавничої програми КІУСу, пан Сенькусь запросив на посаду редактора журналу д-ра Тараса Закидальського, свого колишнього співробітника над енциклопедією. Д-р Закидальський сумлінно виконував свої обов'язки аж до своєї передчасної смерті у листопаді 2007 р. Через цю сумну обставину Р. Сенькусь втретє взяв на себе обов'язки головного редактора журналу до 2014 р. з допомогою редактора книжкових рецензій

д-ра Томаса М. Приймака.

Між 1976 та 2014 рр. з друку вийшло 37 томів журналу. За цей час на його шпальтах з'явилися статті та рецензії 397 авторів і журнал мав 6 редакторів та 58 членів редакційної та наглядової рад. Серед томів журналу було 12 спецвипусків, присвячених працям австралійських українців Університету ім. Монаша (1985 р.), українсько-канадській тематиці (1991, 2003 рр.), ранньомодерній історії України (1992 р.), кінематографічній спадщині Олександра Довженка (1994 р.), доповідям другої конференції Асоціації українців Австралії (1995 р.), життю та творам Григорія Сковороди (1997 р.), Галичини за австрійської влади (1998 р.), українській революції 1917–20 рр. (1999 р.), першому десятиліттю незалежної України (2001 р.), життю та працям Дмитра Чижевського (2007 р.) та аспектам релігії, нації та секуляризму в Україні (2012 р.). Сім

інших томів становили збірники праць на пошану професорів Юрія Луцького (1989 р.), Петра Й. Потічного (1996 р.), Ярослава Розумного (2000 р.), Данила Гусара Струка (2002 р.), Зенона Е. Когута (2004 р.), Франка Е. Сисина (2008–2009 рр.) та Івана-Павла Химки (2010–11 рр.).

Серед п'ятнадцяти авторів, статті чи рецензії яких найчастіше появилися на шпальтах журналу, були такі науковці: Томас М. Приймак (33 позицій), Мирослав Шкандрій (25), Іван-Павло Химка (24), Марко Павлишин (15), Степан Величенко (15), Сергій Єкельчик (14), Олег Ільницький (13), Франк Е. Сисин (12), Сергій Ціпка (11), Франсез Свиріпа (11), Максим Тарнавський (11), Сергій Плохій (10), Міхаель Мозер (9), Анатолій Русначенко (9) та Марта Тарнавська (9).

У 2013 р. за ініціативи нового директора КІУСу проф. Володимира Кравченка було об'єднано «Journal

of Ukrainian Studies» з журналом «Схід/Захід» Східного інституту українознавства ім. Ковальських у Харкові як новий електронний журнал п. н. «East/West: Journal of Ukrainian Studies». Головний редактор цього нового журналу — проф. Олег Ільницький. Перше число з'явилося влітку 2014 р. і безплатно доступне на веб-сайті ewjus.com/ojs/index.php/ewjus.

East/West: Journal of Ukrainian Studies

Відвідайте нас:

<http://ewjus.com/ojs/index.php/ewjus>

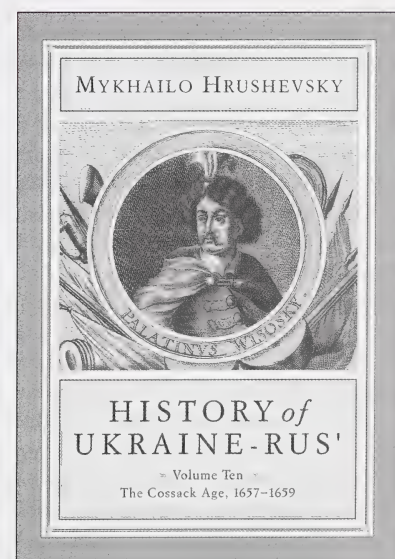
Вийшов з друку черговий том праці Михайла Грушевського

**Михайло Грушевський
«Історія України-Руси»,
том 10 «Козацька доба,
1657–1659 рр.»**

У 2014 р. Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика закінчив працювати над підготовкою до друку і видав англійською мовою десятий том монументальної праці М. Грушевського «Історія України-Руси», який завершує видання томів збірки, присвячених історії українського козацтва. Хронологічно цей том стосується історії гетьманування натупника Богдана Хмельницького — гетьмана Івана Виговського (1657–1659 рр.), втім не доведена автором до кінця. Грушевський встиг закінчити лише три розділи цього тому, що становлять лише першу його частину. Коли

автор працював над десятим томом (1929–1930 рр.), радянський уряд у Москві розпочав масовану кампанію проти політичної та культурної автономії України. Самого Грушевського було заарештовано у березні 1931 р. і вислано до Москви. Вже після смерті історика у 1934 р. його донька Катерина закінчила редактування завершеного на той час тексту десятого тому і навіть спромоглася надрукувати його (1936 р.).

Події, висвітлені у цьому томі, розпочинаються описом та аналізом внутрішньополітичного напруження в козацькій Україні після здобуття Виговським посади гетьмана. З огляду на молодість Богданового сина, Юрія, та його нездатність до керування державою, регентство, а фактично і гетьманська булава дісталися Іванові Виговському.

Невдовзі новий гетьман зіткнувся з повстанням проти себе, на чолі якого стояли «кошовий гетьман» січового Запорозького козацтва Яків Барабаш та очільник Полтавського полку полковник Мартин Пушкар. Незважаючи на те, що Виговському

вдалося придушити це повстання, його стосунки з Московією значно погіршилися через підозри гетьмана щодо московської допомоги повстанцям. Наслідком цього стало порозуміння Виговського з Річчю Посполитою. Згідно з умовами Гадяцької угоди (1658 р.), козацька Україна — «Велике князівство Руське» — ставало повноправним суб'єктом потрійної держави.

У вступі до цього тому Ендрю Перналь докладно зупиняється на питаннях структури та джерельної бази праці Грушевського. В іншій вступній статі Ярослав Федорук на підставі архівних джерел відтворює раніше невідомі сторінки наукової діяльності М. Грушевського в останні роки його життя.

Десятий том «Історії України-Руси» можна придбати у твердій

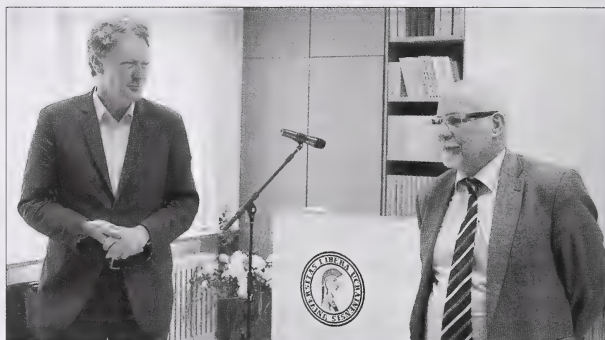
палітурці за 119.95 дол. (ціна без податків та поштових видатків; поза межами Канади та ж сама ціна в доларах США). Вартість всієї дванадцятитомової збірки становить 1 100 дол. за передплатою. Томи з 7 по 10 (у шести книжках), які стосуються історії українського козацтва, можна купити за передплатою за 600 дол.

Спеціальний том «Журналу українознавчих студій» присвячений релігії в Україні

У червні 2014 р. з друку вийшов останній, 37-й том «Журналу українознавчих студій», який містить статті науковців з Німеччини, Австрії, України, США та Канади, які перед цим виголосили доповіді на конференції «Релігія, нація та секуляризм в Україні», що відбулась 25–26 червня 2010 р. у Мюнхені. Спонсорами конференції виступили Міжнародна група з підготовки дослідників «Релігійні культури в Європі 19–20 століть» при Університеті Людвіга-Максиміліана (Мюнхен) та Карловий університет (Прага), Український Вільний університет (Мюнхен) і Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика (КІУС). На запрошення видавця редакторами тому були професори Мартин Шульц Вессель (Мюнхен) та Франк Сисин (КІУС).

У своїй праці проф. Кіртін Йобст (Відень) досліджує міжнаціональні та міжконфесійні аспекти культури св. Йосафата Кунцевича з позицій переважно релігійних спільнот ранньомодерного періоду та більш секуляризованих спільнот модерної доби. Д-р Бурхард Вьоллер (Відень) на прикладі історіографії Берестейської унії 1595–1596 рр. вивчає її роль та роль церкви, що постала внаслідок цієї угоди, і звертає увагу на відмінність оцінок щодо події та щодо церкви з боку польських і українських істориків. Міхаель Мозер (Відень) піддає сумніву усталені, начебто, погляди щодо впливу з боку православного та греко-католицького духовенства на формування модерної літературної української мови і пропонує більш збалансовану картину, згідно з якою на формування сучасної української мови вплинули переважно представники громадських кіл з українських земель під російською владою та духовенство Габсбурзької Галичини.

Д-р Тобіас Грілл (Мюнхен) зосередився на ролі духовенства у модернізації єврейської спільноти в Україні і тому, як змінювалась ця спільнота під впливами навколишнього світу.

Редактори тому: Мартин Шульц Вессель (зліва) і Франк Сисин (справа)

Франк Сисин (Торонто) досліджує формування отцем Михайлом Зубрицьким політичної і культурної програми для своїх православних прихожан. Ліліяна Гентош (Львів) розглядає політику Ватикану стосовно польсько-української війни 1918–1919 рр. у контексті римо-католицьких поглядів на націю та самовизначення. Олег Павлишин (Львів) приділяє головну увагу питанню «календаря» у Греко-Католицькій Церкві та швидким політичним і соціальним змінам перших десятиліть ХХ ст., що були пов'язані з падінням імперії Габсбургів. Марта Богачевська-Хом'як (Вашінгтон, ОК) досліджує конфлікт між ієрархами Української Греко-Католицької Церкви та українською цивільною інтелігенцією протягом першої третини ХХ ст. Леонід Герець (Бриджвотер, Масс.) пропонує теоретичну модель модернізації та проникнення елементів секулярної культури до культури українського села на підставі інтерв'ю з колишніми мешканцями кількох бойківських сіл.

Цей том містить також рецензії на книжки, що стосуються українознавчих студій.

Програма ім. Стасюків

Див. початок на стор. 1

з попередньою назвою «Евромайдан та російське реагування».

Із низки заходів та діяльності програми, які не були пов'язані з Євромайданом, варто назвати такі: виступ д-ра Марплза під назвою «Відзначення 80-річчя українсько-го голоду. Дилеми для історика» на міжнародній конференції «Quo Vadis, українська історіє? Оцінка сучасного стану», яка була спонсорована Українським науковим інститутом Гарвардського ун-ту спільно з Інститутом української історії Національної академії наук України (19-20 листопада 2013 р.). 31 січня 2014 р. д-р Марплз виступив з лекцією «Західні дискусії про ОУН та УПА та їхні історичні наслідки в Україні» в рамках семінарів докторської програми «Австрійська Галичина та її багатокультурна спадщина» Віденського ун-ту.

Директор програми взяв участь у трьох заходах по події в Україні, які організував КІУС. Із головною промовою «Угода України про Асоціацію з ЄС: прийнятні компроміси та взаємне лицемірство» він виступив на симпозіумі «Україна в Європі: можливості й перешкоди», який відбувся 3-4 жовтня 2013 р. в Альбертському ун-ті, та 4 жовтня — в Центрі ім. Кулів Університету ім. Грента МакЮена. 6 березня 2013 р. д-р Марплз виступив на засіданнях круглого столу КІУСу про кримські події. 13 квітня, разом д-ром Тарасом Кузьом, він взяв участь у засіданні круглого столу «Російська анексія Криму та майбутнє України», що відбувся у Центрі ім. ТЕЛАС (Альбертський ун-т). Окрім того, 24 лютого та 3 квітня 2014 р. він виступив на виставці поштів про Майдан, влаштованої д-ром Богданом Корданом із Саскачеванського ун-ту, та як головний промовець — на засіданні Асоціації канадських етнічних засобів масової інформації.

Серед численних інтерв'ю та коментарів про Україну була низка інтерв'ю для каналу «CTV News». 26 лютого д-р Марплз був запрошений програмою «Alberta Prime Time» телевізійної станції «Global Television» в Едмонтоні. Інтерв'ю з ним зробила програма «Radioactive» радіо Сі-Бі-Сі. 27 лютого, 15 квітня та 12 травня він дав три інтерв'ю синдикатові «CBC Radio» для радіостанцій по всій Канаді (разом — 20). Окремі інтерв'ю він дав каналам Сі-Бі-Сі в Калгарі та в Саскачевані. 5 березня він взяв участь у дискусії з редактором журналу «The Nation» Катріною Ванден Гувел в рамках програми «Пошук шляхів виходу з української кризи» радіостанції «Uprising» з Лос-Анжелесу. Д-р Марплз говорив на «BBC World TV», «BBC One News» та «BBC Radio 5-Live» (16 березня). 27 березня, під час засідань у Варшаві (Польща), він дав інтерв'ю польському телебаченню «Polskie TV», разом з тогочасним виконуючим обов'язки Міністра зовнішніх справ України Андрієм Дешицею. Д-р Марплз 28 березня виступив також на «TOK Radio». 31 травня у Токіо (Японія) він виступив на «NHK Television» з більш поглибленим інтерв'ю, яке було опубліковане на вебсайті станції.

Блог Стасюків був особливо активним упродовж цього року. Понад 2 000 відвідувачів щоденно читали статті, а в березні їх кількість зросла до 3 000 денно. Програма замовляла статті у знаних авторів, тоді як д-р Марплз сам написав майже половину з усіх публікацій.

Д-р Марплз висвітлював події в Україні низкою запрошених доповідей. Одна з них — на засіданні провідних юристів Едмонтона «Юридичний форум» у клубі «Royal Mayfair Club» 21 березня. Він також виступив перед учнями 11 та 12 класів школи ім. Вікторії в Едмонтоні 9 травня. 29 травня він виступив з доповіддю «Кримський конфлікт» у Нью-Йорку, перед випускниками

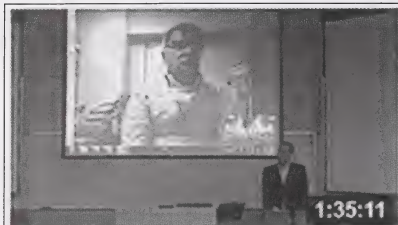
Альбертського ун-ту. Крім цього, він опублікував кілька англomовних статей в електронному виданні «Moscow Times», серед яких були: «Що спільного між Путіним, Лукашенком та Януковичем» (Yanukovych Share (30 жовтня 2013 р.), «Українці самі будують громадянське суспільство» (31 січня 2014 р.), «Що всередині голови Владіміра Путіна» (6 березня), «Демонтаж України» (15 квітня) та «Війна за Україну» (3 травня). Д-р Марплз надрукував дві статті в «Open Democracy Russia»: «Україна: Погляд із Заходу» (20 лютого 2014 р.) та «Кримські татари: трагічне минуле, невизначене майбутнє» (співавтор з д-ром Дейвидом Ф. Дюком з Акадiйського ун-ту). Насамкінець варто згадати декілька інтерв'ю, які з'явилися у грецькій газеті «To Vima», чилійській газеті «El Mercurio», «Deutsche Welle» (Німеччина), «Voice of America» та «Life News» (Росія).

Влітку 2014 р. д-р Марплз був вибраний запрошеним професором Центру славiстичних та євразійських досліджень Університету Хокайдо (Саппоро, Японія), щоб працювати над темою «Евромайдан: Аналіз громадянського бунту та російська реакція». Окрім праці над книжкою під такою ж назвою, він виступив з кількома лекціями та взяв участь 10-11 липня у великому симпозіумі центру «Тридцять років кризи: Імперія, насилля та ідеологія в Евразії від Першої до Другої світових війн».

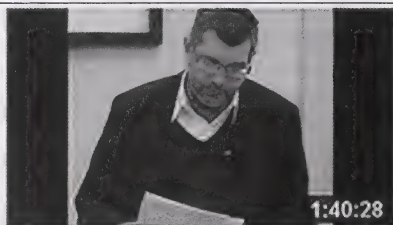
1 вересня 2014 р. д-р Марплз взяв на себе обов'язки голови департаменту історії та класики Альбертського ун-ту на п'ятирічний термін. Він склав повноваження директора Програми ім. Стасюків, але буде продовжувати вести блог про політику в сучасній Україні спільно з Танею Захарченко (Кембриджський ун-т). Ми бажаємо нашому колезі професорові Дейвидові Марплзу успіхів у його новій науковій та адміністративній праці.

Новини КІУСу

Соціальні мережі на службі наукових та освітніх проєктів інституту

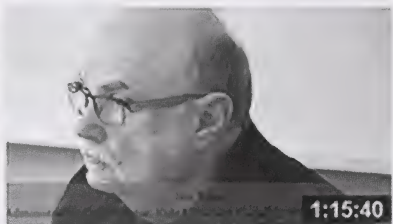
**Round Table "Russia's
Annexation of Crimea and ...**
361 views 5 months ago

**Yohanan Petrovsky-Shtern
"Taverns, Vodka, and the ...**
269 views 5 months ago

**UKRAINE - #MAIDAN -
УКРАЇНА Exhibit at the ...**
110 views 6 months ago

**Round Table: Ukraine,
Russia, and the West: On ...**
347 views 7 months ago

На службі науки та громади

Щорічно КІУС організовує багато заходів, які з різних причин не можуть відвідати всі охочі. Аби виправити становище та інтенсивніше популяризувати актуальне академічне знання про Україну та українські студії серед широкої аудиторії, КІУС на початку 2014 року зареєстрував свій канал на сайті відеогостингу YouTube. Ця новація дозволила всім зацікавленим особам переглядати відеозаписи семінарів, конференцій та круглих столів, організованих КІУСом із будь-якої точки земної кулі, в будь-який час.

Канал розпочав діяльність під час загострення ситуації в Україні. Перше оприлюднене відео — звернення директора інституту проф. Володи-

мира Кравченка з науковою оцінкою причин кризової ситуації в Україні — за першу добу отримало понад тисячу переглядів. Ця цифра красномовно свідчить про актуальність академічної інтерпретації теперішніх подій в Україні.

Завдяки цьому каналові усі заходи КІУСу, присвячені останнім подіям в Україні миттєво розповсюджуються серед громади. Співробітники КІУСу також намагаються систематично готувати короткі відео-блоги про нещодавні події в Україні, зорієнтовані насамперед на місцеву українську англомовну громаду.

Важлива також серія відео-інтерв'ю з українськими експертами,

які записав Олександр Панкєєв через «Скайп». Цінність цих інтерв'ю у тому, що коментарі дають експерти, які перебувають в Україні і можуть поділитися враженнями та фаховими оцінками безпосередньо з місця подій.

Завдяки проєкту були записані інтерв'ю, зокрема, з д-ром Володимиром Куликом про роль українських ЗМІ в умовах зовнішньої агресії з боку Росії. Д-р Володимир Кулик — визнаний спеціаліст із медійного дискурсу, мовної політики, ідентичності та націоналізму. Про події в Одесі та історичні умови поступу південного та східного регіонів України розповів д-р Вадим Хмарський, історик, проректор Одеського національного університету. Цей проєкт триває і заплановано інтерв'ю з багатьма іншими українськими науковцями.

У перспективі КІУС планує розширювати можливості застосування свого YouTube каналу. У першочергових планах — організація вебінарів — презентацій співробітників КІУСу в прямому ефірі. Завдяки вебінарам глядачі отримають змогу не лише дивитися виступи наживо, а й поставити запитання. КІУС також планує готувати короткі фільми та телепередачі, які висвітлюватимуть діяльність дослідницьких програм КІУСу та будуть присвячені членам місцевої української громади, які доклали значних зусиль для становлення українських студій у Канаді.

Новини Програми дослідження Східної України ім. Ковальських

Новий директор Програми ім. Ковальських в КІУСі

28 квітня 2014 р. на черговому засіданні Ради директорів підрозділів інституту директор Програми ім. Ковальських проф. Зенон Е. Когут повідомив про закінчення терміну свого перебування на цій посаді 30 червня того ж року. З огляду на існуючі фінансові проблеми, а також з огляду на потрібні наукові здібності та організаторський досвід, проф. Когут запропонував Раді директорів ухвалити кандидатуру проф. Володимира Кравченка як наступного директора програми. На підставі цієї пропозиції Рада ухвалила рішення про призначення проф. Кравченка директором Програми ім. Ковальських з 1 липня 2014 р.

Новий директор Східного інституту українознавства у Харкові

Зміни у керівництві відбулися протягом 2013–2014 академічного року і в Східному інституті українознавства ім. Ковальських у Харкові, де посаду директора посів історик Володимир Куліков, заступник декана історичного факультету Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Інститут було створено Програмою ім. Ковальських у КІУСі для поширення українознавчих студій у Східній Україні.

Попри складнощі працівники Східного інституту під проводом д-ра Кулікова продовжили наукові дослідження у рамках проекту «Національні та регіональні ідентичності Слобідської України в історичній перспективі»; видали подвійне число 16/17 журналу «Схід/Захід» під назвою «Нео-анти-колоніалізм проти нео-імперіалізму: Релевант-

Володимир Куліков

ність пост-колоніального дискурсу на пост-радянському просторі»; завершили підготовку до друку складену українською мовою працю Йогана-Християна Енгеля «Історія України та українських козаків» та провели конкурс та урочисту церемонію нагородження цьогорічних студентських робіт з українознавства на здобуття премій ім. Ковальських.

Володимир Куліков захистив дисертацію у 2005 р. Він був стипендіатом Німецького історичного інституту в Москві, Нового Європейського коледжу в Бухаресті, Інституту Східно- та Південно-європейських студій в Регенсбурзі тощо. Д-р Куліков є членом міжнародної асоціації «Історія і комп'ютер» та «Асоціації економічної історії». Він є керівником проекту «Індустріалізація та міський ландшафт промислового півдня Російської імперії», що реалізується за підтримки Центру міської історії Центрально-Східної історії у Львові. До кола його наукових інтересів входять бізнес-історія, історія трансферу знань, робітничі історія, та історична інформатика (цифрова історія).

Нова посада керівника Запорізької філії Східного інституту ім. Ковальських

27 березня 2014 р. радою історичного факультету Запорізького національного університету (ЗНУ) було проведено вибори нового декана факультету. Вибори відбулися після несподіваної смерті попереднього декана історичного факультету, видатного науковця та організатора науки Віктора Ткаченка (1954–2014). Новим деканом було обрано проф. Володимира Мільчева, чия освіта, наукове становлення та зростання протягом останніх 25 років пов'язані з історичним факультетом ЗНУ. Проф. Мільчев захистив докторську дисертацію і обійняв посаду керівника Катедри джерелознавства, історіографії та допоміжних історичних дисциплін на цьому факультеті. З 2011 року він також очолює Запорізьку філію Східного інституту українознавства ім. Ковальських.

В. Мільчев належить до наукової школи покійного проф. Анатолія Бойка (1960–2010), відомого працями та програмою дослідження історії та культури Степової України. І сьогодні молоді та досвідчені науковці продовжують за допомогою першоджерел та результатів археографічних і етнографічних експедицій досліджувати соціальну історію краю під здібним керівництвом проф. Мільчева. Програма ім. Ковальських та працівники КІУСу щиро вітають колегу та нового декана історичного факультету ЗНУ і бажають йому довгої та успішної роботи на новій посаді та нових і цікавих проєктів спільно з КІУСом.

Досліджуючи Голодомор у контексті: конференція з нагоди вісімдесятої річниці трагедії

Науково-освітній консорціум з вивчення Голодомору (НОКВГ) був створений у січні 2013 р. За цей короткий час він заявив про себе як провідний центр з наукових досліджень і освітніх проєктів, присвячених голоду 1932–1933 рр. в Україні. Протягом першого року свого існування консорціумом було проведено дві представницькі конференції, присвячені дослідженням та освітнім проєктам — двом головним напрямкам діяльності установи.

У вересні 2013 р. НОКВГ запросив до Торонто до участі в конференції провідних фахівців з проблематики для того, щоб проаналізувати досягнення останніх тридцяти років вивчення Голодомору і поглянути на те, як результати цих досліджень вплинули на вивчення більш ширших проблем історії України, історії СРСР, «сталінізму» та феномену ґеноциду в світовій історії. У роботі конференції взяли участь Андреа Граціозі (Неаполітанський ун-т), Норман Наймарк (Стенфордський ун-т), Франсуаза Том (Сорбонський ун-т), Ольга Андрієвська (Трентський ун-т), Станіслав Кулчицький (Національна академія наук України) та Роман Сербин (Монреальський ун-т). Дискутантами виступили Дейвід Марплз (Альбертський ун-т), Марк фон Гаґен (Арізонський ун-т), Даґлас Ірвін (Ратгерський ун-т), Людмила Гриневич (Інститут історії України), Сергій Плохій (Гарвардський ун-т) та Франк Сисин (Альбертський ун-т). У події взяли участь дев'ятнадцять починаючих науковців, які скористалися стипендіями від консорціуму і нагодою поспілкуватися зі своїми більш досвідченими колегами.

У травні 2013 р. близько п'ятидесяти освітян, громадських діячів та

Обговорення під час практичного заняття з Андреа Граціозі

студентів з Канади та Сполучених Штатів Америки прибули до Торонто на запрошення від консорціуму, де взяли участь у першій на північноамериканському континенті конференції, темою якої було викладання теми Голодомору у навчальних закладах. У центрі уваги учасників були такі питання, як взаємодія зі шкільними управами та міністерствами у справі включення теми Голодомору до навчальних програм, інших освітніх проєктів та ініціатив. Також протягом року представники консорціуму взяли участь у численних презентаціях перед школярами, відзначаючи вісімдесяту річницю трагедії.

6–7 червня 2014 р. дослідники з України, Росії, Казахстану, Італії, США, Канади та Англії взяли участь у роботі науково-практичної лабораторії з вивчення проблематики Голодомору, яка відбулася у місті Торонто. Цей захід надав можливість молодим науковцям представити результати власних досліджень і скористатися з обміну думками та з порад знаних фахівців, що займа-

ються темою Голодомору. Кожен з п'яти науковців зробив доповідь, після якої відбувалося обговорення за участю знаних фахівців з проблематики. Професор Неаполітанського ун-ту Андреа Граціозі — один із перших істориків, які свого часу звернули увагу на ознаки ґеноциду в українському Голодоморі, та Людмила Гриневич — провідна в Україні дослідниця Голодомору, запропонували починаючим науковцям свої поради з приводу теоретичних засад та методології дослідження Голодомору. Даний формат, запропонований консорціумом, забезпечує підготовку молодих кадрів серед науковців, які продовжуватимуть дослідження цієї теми.

Науково-освітнім консорціумом було надано підтримку проєкту Центру українсько-канадських студій ім. Кулів (КІУС) у дослідженні того, як редакції канадських англомовних газет (зокрема тих, що виходили у Вінніпезі) підходили до висвітлення теми Голодомору.

Інші приклади успішної діяльності консорціуму включають виді-

лення одинадцяти наукових грантів, спрямованих на проведення досліджень та зберігання матеріалів, і на збереження інтерв'ю з особами, що пережили Голодомор, і які було використано під час роботи над стрічкою «Жнива скорботи». НОКВГ також виділив кошти на оцифрування

та збереження близько 200 інтерв'ю свідків Голодомору, які свого часу було записано під час слухань в американському Конгресі, організованих за сприяння покійного Джеймса Мейса, і які зараз зберігаються у колекції Українсько-канадського дослідно-документаційного центру

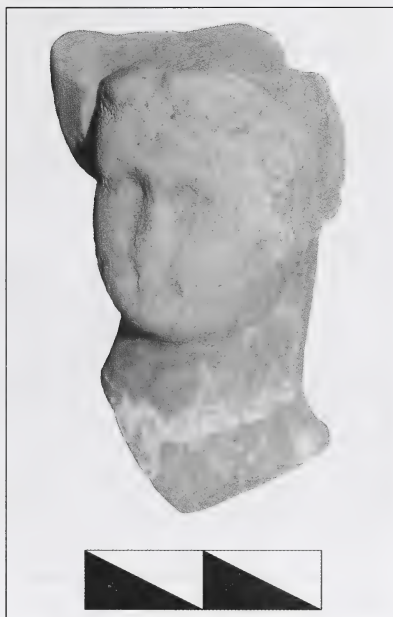
в Торонто. Більше того, консорцієм займається перекладом англійською мовою малознаних та раніше недоступних англomовній аудиторії праць українських науковців, таких як Олеся Стасюк та Тетяна Євсєєва, які досліджують соціальні наслідки Голодомору в українському селі.

Продовження археологічних досліджень Батурина

У 2013 р. українсько-канадська археологічна експедиція провела розкопки залишків головної резиденції гетьмана Івана Мазепи в Гончарівці на околиці м. Батурина. Мазепа спорудив там амбітний триповерховий мурований палац, який був зруйнований російським військом у 1708 р.

Дослідження решток Мазепиного палацу виявили, що його чільний фасад прикрашали цегляні півколона, увінчані вапняними корінтськими капітелями, котрі вирізьбили місцеві ремісники. Первинно вони були пофарбовані у червоно-рудий вохристий колір і виразно виділялись на побілених стінах. Вірогідно, подібне сполучення червоного і білого кольорів запозичили з оформлення деяких маньєристичних та барокових палаців, вілл чи замків Центральної Європи. До 1708 р. червоні ордерні елементи і всі фасади палацу Гончарівки повністю забілили вапном, ймовірно, за тодішньою модою в архітектурі Гетьманщини.

Підлога Мазепиного палацу була вимощена ошатними керамічними плитками різних форм, вкритими зеленою і блакитною поливою. На основі малюнку руїн цього палацу 1744 р., що зберігся у Національному музеї Стокгольму, та останніх археологічних знахідок дослідники підготували нові гіпотетичні комп'ютерні реконструкції екстер'єру будинку, його декоративних елементів і семи типів візерунків мощіння підлоги.

Уламок голови жіночої фігури з теракоти, ймовірно ляльки

Використання різьблених кам'яних та численних глязованих поліхромних керамічних деталей говорить про багатство і своєрідність оздоблення головної резиденції Мазепи в Батурині. Археологічні дослідження показали, що основний зовнішній декор цього палацу за стилем західного бароко доповнили деякими місцевими та київськими орнаментальними прийомами. Правдоподібно, полив'яні керамічні плитки виготовили досконалі київські майстри кахлі, запрошені Мазепою до Батурина.

Поблизу палацу експедиція частково розкопала залишки вели-

кої службової споруди. Там могли мешкати козацькі старшини (офіцери), ад'ютанти, покоєві, писарі чи канцеляристи, які працювали у гетьманських покоях та державних установах при палаці Мазепи. Знайдені у цій будівлі численні й інформативні артефакти свідчать про високий рівень виробництва Батурина, проникнення туди європейської літератури і творів мистецтва та широкі торгівельні контакти міста з Заходом, Московією й Османською імперією. 2013 р. там знайшли турецьку монету султана Сулеймана II з 1688 р. Деякі предмети старшинського обладунку були реконструйовані комп'ютерним методом.

У колишній батуринській фортеці знайшли відламану голівку теракотової жіночої статуетки, мабуть, ляльки. Можна гадати, що її виліпив місцевий мистець у наївно-реалістичний народний манері. Ця знахідка є унікальним твором антропоморфної керамічної скульптури, зокрема мистецтва самобутньої народної іграшки ранньомодерної України.

На цвинтарі зруйнованого Троїцького собору на території фортеці археологи ексгумували вісім поховань XVII-XVIII ст. Останки чоловіка з проломаним черепом (поховання № 4) можна віднести до жертв московської навали на Батурина 1708 р.

Завдяки праці археологічної експедиції, це місто стало єдиним з кількох столиць козацької держави,

де 13 років ведуться щолітні планомірні польові дослідження. Вони висвітлюють ще маловідомі культури та побут козацької еліти.

Батуринський проект спонсують КІУС, НТШ Америки, Понтифікальний інститут середньовічних

студій (ПІСС) і Дослідний інститут «Україніка» в Торонті. У 2001-14 рр. його очолював відомий історик Гетьманату проф. Зенон Когут (КІУС). Д-р Володимир Мезенцев (КІУС) та проф. Мартін Дімнік (ПІСС) беруть участь в археоло-

гічних дослідженнях Батурина й публікації їх результатів. У розкопках міста 2013 р. брало участь 70 студентів і науковців з університетів та музеїв Чернігова, Глухова, Сум і Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Центр українсько-канадських студій ім. Кулів відзначає століття Першої світової війни

2014 рік ознаменувався віднашенням 100-річчя з початку Першої Світової війни та заходами українців Канади із вшанування пам'яті інтернованих під час Першої всеканадської операції інтернування, що призвело до ув'язнення майже 5 000, так званих, «ворожих прибульців». Більшість з інтернованих були українцями, які разом з близько 3 500 справжніх військовополонених були ув'язнені у 24 таборах праці, розкиданих від Нової Шотландії до острова Ванкувер.

Центр українсько-канадських студій ім. Кулів взяв участь в цих урочистостях, і влаштував 24 серпня 2014 р. відкриття у приміщенні КІУСу меморіальної таблиці відзначення 100-річчя інтернування.

У співпраці з Інститутом австрійських та центрально-європейських студій ім. Вірта (Альбертський ун-т) Центр ім. Кулів підготував та провів успішний симпозіум «Канада, Велика Світова війна та інтернування «ворожих прибульців», 1914–1920 рр.». Симпозіум відбувся 17–18 жовтня 2014 р. у національному історичному центрі «Cave and Basin National Historic Site» (Бенф, Альберта), який був збудований в'язнями неподалік розташованого табору інтернованих у підніжжі Замкової гори. Щоб обговорити, які наслідки мала війна на життя канадських іммігрантів, особли-

Група учасників симпозіуму біля пам'ятника інтернованим у таборі «Castle Mountain» у Бенфському національному парку, який було відкрито 12 серпня 1995 р. (скульптор: Джон Бокстел)

во прибульців з Австро-Угорської Імперії, у симпозіумі взяли участь науковці з усієї Канади та Європи. У доповідях науковці торкалися також долей і життя понад 80 000 мешкаців Канади, які змушені були зареєструватися та регулярно приходити з явкою до поліції, тому що їх вважали підозрілими, а також кількох тисяч українців, які зуміли записатися до Канадського експедиційного корпусу попри заборону колишнім мешканцям Австро-Угорщини служити у збройних силах Канади. Передбачається, що вибрані доповіді конференції будуть опубліковані і зможуть, таким чином, пролити нове світло на різноманітні

випробування, які стояли перед «іноземними елементами» в Канаді під час війни.

У той сам час, центр продовжує робити дослідження публікацій у канадській пресі про Першу П'ятирічку в Радянській Україні, зосереджуючи увагу на роки Голодомору. Уже стає очевидним, що канадські періодичні видання досить широко, хоч часом суперечливо, висвітлювали сталінську кампанію штучного голоду та брутальних утисків українців. Центр ім. Кулів почав також підготовку до відзначення 125-річчя українського поселення у Канаді.

«Українці за кордоном: новини та погляди» — з нагоди виходу в світ сотого числа бюлетеня

У березні 2014 р. вийшло в світ соте число електронного бюлетеня «Українці за кордоном: новини та погляди», видання якого здійснюється за підтримки Ініціативи з дослідження української діаспори (ІДУД) при Канадському інституті українських студій. Чергове число бюлетеня, яке упорядкував координатор ІДУДу д-р Сергій Ціпка і яке розсилається читачам на всіх континентах, містить нові матеріали про життя закордонних українців.

У статті, яку було надруковано у часописі «Українознавство» (2012 р.), Марина Гримич відзначила, що «...за чотири роки свого існування інформаційний бюлетень «Українці за кордоном» проробив величезну роботу у справі збирання, консолідації та обробки інформації про життя численної української спільноти за кордоном, ставши потужним інформаційним і науковим діаспорознавчим ресурсом».

ІДУД було засновано наприкінці 2006 р. завдяки пожертві 100 000 дол. від д-ра Петра та Дорис Кулів. Суму пожертви було пізніше подвоєно Альбертським університетом за рахунок коштів фонду «Шлях у майбутнє» уряду провінції Альберта. У 2007 р. панство Кулів зробило ще одну щедрю пожертву КІУСові, що дозволило створити Центр українсько-канадських студій імені Кулів. Станом на сьогодні ІДУД організаційно та структурно входить до складу Центру імені Кулів КІУСу.

Перше число «Українців за кордоном» побачило світ першого липня 2007 р. Це та наступні числа видання містили статті, присвячені життю українців Аргентини, Бразилії, Чиле, Куби, Парагваю, Уругваю та Венесуелі (всі — Латинська Америка); Канади та Сполучених Штатів Америки у Північній Аме-

Сергій Ціпка — координатор ІДУДу

риці; африканських Лівії та Мозамбіку; Австралії та Нової Зеландії в Австралоазії; а також таких європейських та азійських країн як Вірменія, Австрія, Азербайджан, Біларусь, Бельгія, Болгарія, Хорватія, Чехія, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Грузія, Німеччина, Греція, Угорщина, Індія, Іран, Ірландія, Ізраїль, Італія, Йорданія, Казахстан, Киргизстан, Латвія, Литва, Молдова, Норвегія, Португалія, Румунія, Росія, Словаччина, Іспанія, Швеція, Сирія, Таджикистан, Туркменістан, Великобританія та Узбекистан.

У декількох числах видання розглядалися проблеми зворотної міграції українців. В окремих випадках статті, написані українською та іншими мовами, перекладалися англійською мовою. Також, у числах «Українців за кордоном» упорядники повідомляли про конференції, нові видання та інші події, що стосуються життя української діаспори у світі.

Підписатися на видання «Українці за кордоном: новини та погляди»

можна безкоштовно. Якщо Ви бажаєте отримувати нові числа цього видання, будь ласка, звертайтеся до д-ра Сергія Ціпка за адресою: scipko@ualberta.ca. Ви також матимете доступ до змісту попередніх чисел цього видання за адресою: http://www.ualberta.ca/CIUS/ukrcan/Diaspora/UDSI-News_Views.htm

У разі Вашого зацікавлення іншими видами діяльності Ініціативи з дослідження української діаспори, цю інформацію можна отримати на інтернет-сторінці ІДУДу за адресою: http://www.ualberta.ca/CIUS/ukrcan/Diaspora/UDSI-About_Diaspora_Initiative.htm

Ukrainians in Argentina, 1897-1950:

The Making of a Community

Serge Cipko

Нова праця д-ра Сергія Ціпка розповідає про життя українців Аргентини.

Візита ректорів українських університетів до Едмонтону

22-23 листопада 2013 р. представники трьох українських університетів, д-ри Ігор А. Гірка (віце-ректор і декан факультету фізики та технологій, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна), Павло Хобзей (віце-ректор з наукових справ, Український католицький університет, м. Львів) та Сергій Квіт (ректор, Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ), відвідали Альбертський університет та Університет ім. Грента МакЮена. Їхній візит до Едмонтону відбувся згідно з програмою всеканадського туру ректорів, яка включала до себе робочі зустрічі та інші заходи, організовані Канадським бюро з міжнародної освіти (КБМО). Головна мета туру полягала у подальшому розвитку наукових та освітніх зв'язків між українськими та канадськими університетами.

Перший день перебування делегації в Едмонтоні розпочався з відвідування Альбертського університету. У супроводі працівників університету д-рів Кейтлін Пітерсен (відділ міжнародних зв'язків), Богдана Кліда та Романа Шияна (обидва — КІУС) гості з України взяли участь у робочій зустрічі з директором КІУСу проф. Володимиром Кравченком та співробітниками цієї установи. Під час зустрічі д-ри Гірка, Хобзей та Квіт ознайомилися з діяльністю та найбільш важливими програмами та проектами інституту, зокрема в Україні.

Наступним заходом того ж ранку стала зустріч ректорів українських університетів з проф. Леслі Кормак, деканом факультету гуманітарних наук, під час якої обговорювались можливості створення нових спільних програм, спільних дипломів та наукових ступенів, літньої школи в Україні та інтенсифікації студентських обмінів. З метою створення належних юридичних засад для майбутнього співробітництва між Харківським національним університетом ім. В. Н. Каразіна та Альбертським ун-том було укладено «Меморандум про наміри сторін».

Того самого дня відбулася зустріч українських гостей з викладачами Альбертського ун-ту, сфера наукових зацікавлень яких стосується українознавчих студій. Серед учасників зустрічі були присутні професори Оленка Білаш (шкільна освіта), Андрій Нагачевський (фольклор), Наталя Пилип'юк (сучасні мови та культурологічні студії) та Алла Недашківська (сучасні мови та культурологічні студії). Предметом обговорення на цій зустрічі були подальші перспективи розвит-

Зустріч ректорів українських ун-тів з проф. Леслі Кормак, деканом факультету гуманітарних наук

ку цієї важливої галузі гуманітарних досліджень.

Наступною стала зустріч д-рів Гірки, Хобзея та Квіта з Дагом Вейром, виконавчим директором відділу студентських програм і послуг Альбертського університету. Обговорення на цій зустрічі точилися навколо питання студентського обміну між вищими навчальними закладами України та Альбертським ун-том.

Ввечері 22 листопада д-ри Гірка, Хобзей та Квіт взяли участь у громадському заході «Нові тенденції в обміні між університетами Канади й України», який було організовано Українським центром засобів і розвитку (УЦЗР) Університету ім. Грента МакЮена та Інститутом св. Івана. Виступи ректорів викликали велике зацікавлення у присутніх представників української громади Едмонтону.

Наступного дня д-р Гірка взяв участь у декількох робочих зустрічах з науковцями різних факультетів та відділів Альбертського ун-ту. Під час зустрічі з проф. Джіно Фаллоном, д-р Гірка підняв питання про важливість та перспективи такої дисципліни, як медична фізика, в Україні. Обговорювались можливості навчання та стажування українських студентів та фахівців за цією спеціальністю в Альбертському ун-ті. Відбулися також зустрічі з д-рами Андрієм Коваленком (старший дослідник, Національний інститут нанотехнологій), Річардом Д. Сидорою (фізичний факультет) та Іоанісом Ніколаїдесом (факультет комп'ютерних технологій).

Одним з наслідків цього туру є очікування більш тісної співпраці між канадськими та українськими університетами, зокрема між Альбертським ун-том та Харківським національним університетом ім. В. Н. Каразіна.

Шевченківська лекція: «Інший Шевченко, або про що говорить Кобзар Дармограй?»

На цьогорічній Шевченківській лекції, організованій КІУСом за фінансової підтримки едмонтонського Клубу українських професіоналів і підприємців, доповідь було виголошено проф. Тамарою Гундоровою, відомою у міжнародних наукових колах дослідницею з проблем літературознавства, сучасної літературної теорії та сучасної української літератури, культурологічних студій, ґендерних студій і літературної критики.

Проф. Гундорова отримала ступінь доктора філологічних наук у 1996 р. З 2002 р. вона завідує відділом теорії літератури в Інституті літератури Національної академії наук (НАН) України. Вона є авторкою 10 книг і численних статей та розділів, опублікованих у вітчизняних і закордонних виданнях. До списку її монографій належать такі праці, як «Невідомий Іван Франко: грані ізмарагду» (2006 р.) та «Кітч і література. Травестії» (2008 р.).

Попри те, що лише небагато літературознавців та ще менше нефаківців знайомі з існуванням Шевченкової прози, ця маловідома, але важлива частина його творчості привідкриває завісу та дозволяє краще зрозуміти глибоке особисте ставлення Шевченка до своєї милої батьківщини — України.

Крім полум'яного Кобзаря, відомого нам із поезії, існує ще одна іпостась Тараса Григоровича. Її звати «Кобзар Дармограй». Цей двійник фігурує майже в усіх російськомовній прозі автора. Насправді, Т. Шевченко змінював літературні маски з такою самою легкістю, як він перевбирався з селянської свити в одяг заможного пана. Втім, було би перебільшенням зводити причини, через які Шевченко писав свої прозові твори російською мовою, лише до його бажання сподобатись

Тамара Гундорова

петербурзькій аудиторії та побачити свої праці надрукованими.

Своїм вибором російської мови у прозових творах Тарас Шевченко намагався досягти, торкнутися думок та почуттів своїх земляків — «малоросів» з числа дрібної шляхти та дідичів, яких письменник зустрічав під час своїх подорожей Україною, і які більше за українські «братства» навчили його «українству». Літературна «маска», під якою Шевченко писав прозу російською мовою для представників так званої «середньої класи», відрізнялася від Шевченкової «української літературної маски», яку автор умовно одягав, коли, зокрема, писав свої листи із заслання до співвітчизників-учасників українського національного руху.

Текстологічна аналіза Шевченкової прози вказує на існування цілого арсеналу різноманітних наративних масок оповідача. Шевченко водночас проводить різницю між собою і Дармограєм («Однажды я сказал Дармограю...», «Прислал он мне...», «Он беднее меня...», та вказує на себе, як знайомого Дармограя (він зайшов відвідати «...художник[а]

Ш[евченко]»). У цілому російськомовні повісті Шевченка пронизані авторською грою, самоіронією та містифікацією.

Передаючи слово кобзареві Дармограю, Шевченко грає з уявою, роздвоюючи себе на спостерігача і спостережуваного, на автора і персонажа. Його авторська «маска» виконує терапевтичну функцію і сприяє переборенню соціального, географічного і культурного відчуження, якого сам Шевченко зазнає під час заслання. Дармограй стає поводителем Шевченкової пам'яті. Відірваний від рідної землі і від своїх друзів, письменник у власній уяві мандрує разом із Дармограєм просторами любої йому України, пригадує місця, де бував, і людей, із котрими зустрічався.

Водночас Шевченко творить свою Україну як «уявну спільноту». Механізмами такого творення стають описи, здійснювані з перспективи етно-соціокультурних трансформацій, які його цікавлять і які виступають проекцією його ідеалів. У таких трансформаціях задіяні характеристики, мова, костюми, ландшафт. Значну роль відіграє і картографія — письменник гранично точно фіксує дороги мандрів: з Москви до Києва, з Києва до Переяслава, до Полтави, Прилук, Глухова, Сорочинців. В одному зі своїх оповідань («Прогулка с удовольствием и не без морали») він живописно подає збірний портрет своєї «землячки», до якої, ймовірно, він подумки звертається як до читачки. Символічними проекціями її служать і мати, і Україна, і майбутня дружина. Образ жінки — «землячки» застосовано Шевченком в одній з його символічних містифікацій: молодиця, яка щойно вийшла заміж, не впізнає у темряві Дармограя, сприймаючи його за власного чоловіка.

В іншому творі кобзар Дармограй перевдягається з «пана» на «справжнього грецького». Таке перевдягання (перелицювання) виглядає знаменним: символічно Шевченко вводить себе в коло своїх улюблених простонародних персонажів, з якими він почуває мовну, станову, етнічну (зрідні родинний) солідарність. По-

бачивши перевдягненого в народне вбрання пана, селяни, кинувши «принужденное великороссийское наречие, заговорили со мной по-своему, т. е. по-малороссийски», зауважує кобзар Дармограй. Він називає це перевдягання акторським. Таким чином, матеріалізуючи акт перевтілення, Шевченко демонстративно

підтверджує свою здатність до маскарару й ігрової, символічної персоніфікації, виступаючи людиною цілком модерною, сучасною. Образ Дармограя відкриває нам іншого, раніше мало знаного Тараса Шевченка, що існує поряд з уже знайомим нам Шевченком, якого всі ми так добре знаємо і цінуємо.

Новини Програми релігійних та культурологічних студій

Минулий академічний рік виявився доволі насиченим для Програми релігійних та культурологічних студій КІУСу, яка представила зацікавленій аудиторії декілька лекцій. 19 вересня 2013 р. відбувся невеличкий симпозіум на тему «Святкування хрещення Київської Руси, 1888–2013 рр.». Подія розпочалася виступом знаного фахівця з соціологічних досліджень сучасної церкви в Україні, проф. Віктора Єленського (Український католицький університет (Львів) та Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова (Київ)), який представив увазі слухачів лекцію «Релігія та політика: важливість святкування 1025-ї річниці хрещення Київської Руси в Україні». Наступну доповідь було вигошено директором програми проф. Гезер Колман, тема якої була «Творіння національного святого на південно-західному прикордонні: Св. Володимир, локальна історія, та перше святкування хрещення Руси у 1888 р.».

Після симпозіуму в Едмонтоні проф. Єленський зробив доповіді в Калгарі та Торонто. Ці події було організовано КІУСом спільно з калгарськими Друзями українського католицького університету та Клубом українських професіоналістів і підприємців і Фондацією з підтримки української католицької освіти та Брацтва св. Володимира в Торонто.

Кирило Говорун

Іншою визначною подією стали два виступи архимандрита о. д-ра Кирила Говоруна (Йельський університет) на тему «Майдан: церква у громадському просторі», що відбулися 15 травня 2014 р. Перший з цих виступів відбувся на головному кампусі Альбертського університету, а другий — ввечері того ж дня у культурному центрі православної Катедри св. Івана.

О. д-р К. Говорун докладно зупинився на сучасних подіях в Україні, які він охарактеризував як соціальне пробудження та народження громадського суспільства в цій країні. Доповідач зокрема звернув увагу на значну роль церкви, яку вона відігравала під час протестних

рухів Майдану. Він метафорично порівняв сучасну Україну з будівельним майданчиком, на якому будуються нові держава та нація, і висловив переконання у тому, що це будівництво неможливе без участі церкви. Наступного дня о. д-р К. Говорун вранці дав інтерв'ю на едмонтонській студії Сі-Бі-Сі радіо.

Програма релігійних та культурологічних студій також продовжила підтримку проекту зі збереження і документування духовної культурної спадщини українців Канади. Влітку 2013 р. співробітники проекту здійснили робочу подорож до північного Саскачевану, де вони займалися документацією зразків церковної архітектури, мистецтва та духовної культури. Результати цих досліджень були представлені Іваном-Павлом Химкою, Наталкою Кононенко та Франсес Свиріпою у травні 2014 р. під час щорічної конференції науковців-славистів у Сейнт-Катринз, Онт. Зазначимо, що цей проект продовжує привертати до себе велику увагу та зацікавленість з боку громадськості та засобів масової інформації.

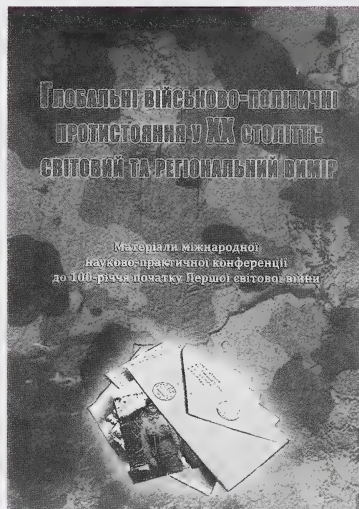
КІУС також взяв участь в організації та роботі симпозіуму «Українське православ'я в світовій спільноті Православних Церков: минуле, сучасне та майбутнє», що відбувся з 8 по 10 травня 2014 р. у Колегії св. Михайла (Торонтський ун-т), який було організовано Українською

спількою самопомочі Канади за сприяння УПЦ Канади, Колегії св. Андрія у Вінніпезі та КІУСу. У роботі симпозіуму, під час якого обговорювалися питання ролі київської православної традиції у світовому Православ'ї та сучасний стан церковних справ і церковного життя в Україні, взяли участь відомі фахівці з історії, богослов'я, релігійних студій, духовні особи та миряни, що представляють УПЦ Канади, УГКЦ, Вселенський Патріярхат і Православну Церкву Америки.

Д-р Гезер Колман, директор Програми релігійних та культурологічних студій КІУСу, від імени інституту привітала всіх учасників симпозіуму. У своїй промові вона наголосила на тому, що час вируючої в Україні кризи та час, коли церкви простягнули руки допомоги громадському суспільству і одне одному, є слушною нагодою для того, щоб фахівці з наукових дисциплін та церковних справ докладно розглянули минуле, сучасний стан і майбутнє київської церковної традиції. О. д-р Павло Гаврилюк (Університет св. Томи) відзначив велике бажання всіх учасників згуртуватися навколо «київської традиції» і назвав цей симпозіум «найважливішою за останні півстоліття подією у церковному житті української православної діаспори». Як зазначив протоієрей Андрій Дудченко (Київ), цю подію слід вважати «початком справжнього діалогу».

На симпозіумі народилася ідея наукової збірки «Бог на Майдані: релігія, політика та суспільство сучасної України», завдання якої полягатиме у дослідженні релігійного виміру української революції 2014 р. До неї увійдуть інтерв'ю з учасниками Майдану, дослідницькі праці істориків, релігієзнавців, політологів, фахівці з богослов'я та культурної антропології.

Глобальні військово-політичні протистояння у XX столітті: світовий та регіональний вимір

Співробітники Запорізького відділу Східного інституту українознавства ім. Ковальських взяли участь в організації та проведенні міжнародної науково-практичної конференції з приводу 100-річчя початку Першої світової війни.

Ця визначна подія відбулася 6–7 лютого 2014 р. у Запоріжжі. За результатами конференції працівниками відділу, історичного факультету Запорізького національного університету (ЗНУ) та іншими співорганізаторами події у друкарні «Інтер-М» було видано збірку, до якої увійшли тексти доповідей на цій конференції, результати соціологічного опитування, проведеного співробітниками ЗНУ, матеріали усних інтерв'ю з мешканцями Південної України, статистична довідка за результатами соціологічного дослідження «Оцінки та ставлення запорожців до глобальних конфліктів XX століття». Безперечно, сама конференція та публікація цих матеріалів значно підвищили наукове і громадське значення цієї важливої теми.

Добродійні пожертви для КІУСу — це Ваші інвестиції у майбутність українознавства

Ваші щедрі дарунки допомагають розвивати наукові дослідження в Україні

Дякуємо за підтримку!

Круглий стіл з історії Гетьманщини з нагоди 70-ліття професора Зенона Когути

26 червня 2014 р. відбувся круглий стіл з історії Гетьманщини, присвячений 70-літньому ювілеєві відомого історика і багатолітнього директора КІУСу (1993–2012 рр.) проф. Зенона Когути. Його організували Історико-меморіальний музей Михайла Грушевського, Канадський інститут українських студій, Програма вивчення модерної української історії і суспільства ім. Петра Яцика та Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського (ІУАД) НАН України.

З вітальним словом звернулася директор музею Світлана Панькова, яка згадала про відзначення попереднього, 60-літнього ювілею проф. Когути у 2004 р. Головуючий на цьому засіданні Ярослав Федорук зупинився на основних віхах біографії шановного Ювіляра, наголосивши на співпраці КІУСу та ІУАД протягом директорства Зенона Когути. З вітанням від Інституту археографії виступив заступник директора Олександр Маврін, який згадав про підтримку КІУСом інституту у важкий час восени 2013 р., коли вирішувалася доля двох закладів Академії наук — Інституту археографії та Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського, на захист яких виступили різні наукові спільноти в Україні та світі.

Франк Сисин згадав, які перешкоди треба було долати в англomовній історіографії 1960–1980 рр., що перебувала під величезним впливом русистики, дослідникам української тематики ранньомодерної доби. Зенон Когут, як весь гарвардський осередок під керівництвом Омеляна Прицака, до певної міри йшов проти течії, оскільки мусив доводити в університетах США і Канади легітимність дослідження української проблематики як окремішньої від російської. На той

Учасники круглого столу

час такі дослідження були цілком новаторськими і формували новий напрямок в англomовній історіографії. Доповідач також зупинився на внескові д-ра Когути у розвиток КІУСу під час свого директорства. Один з провідних дослідників історії Гетьманщини XVIII ст. Володимир Пришляк зосередився на основній науково-дослідницькій проблематиці Ювіляра, а саме: історія України середини XVIII — початку XIX ст. Головне місце у здобутку д-ра Когути посідає монографія «Russian Centralism and Ukrainian Autonomy: Imperial Absorption of the Hetmanate 1760s–1830s» (Cambridge, Mass., 1988; український переклад — Київ, 1996), а також дві збірки статей «Коріння ідентичності: Студії з ранньомодерної історії України» (Київ, 2004) і «Making Ukraine: Studies on Political Culture, Historical Narrative, and Identity» (Edmonton; Toronto, 2011). Видання цієї монографії, на думку доповідача, стало знаковою подією у вивченні теми про занепад козацької автономії, його причини і наслідки. В. Пришляк дав також фахову характеристику двох збірок статей Ювіляра.

Ігор Гирич акцентував увагу на

боротьбі українських автономістів у Російській імперії у перших трьох десятиліттях XIX ст., наголошуючи, на відміну від попереднього доповідача, не на тому, як Україна занепадала, а як вона починала поставати. Дослідник виділив концептуалізм як важливу рису праць проф. Когути, в яких він має багато спільного з есеями свого вчителя Івана Лисяка-Рудницького і короткими статтями Олександра Оглоблина.

Віктор Брехуненко зосередив увагу на ключових моментах у розвитку історіографії кінця 1980-х років, коли образ України формувався істориками-русистами та польською візією історії. Монографія проф. Когути, видана у 1988 р., мала великий вплив, аби таку ситуацію змінити. Доповідач також звернув увагу на діяльність Ювіляра як директора КІУСу з підтримки студій з історії Східної та Південної України. З цією метою було створено Східний інститут українознавства ім. Ковальських. У вітальному виступі Тарас Чухліб підкреслив внесок проф. Когути у вивчення проблематики місця і ролі української нації у світовій історії. З притаманним для Т. Чухліба гумором він від імені

козацьких громад, які кілька місяців стояли на Майдані, підніс проф. Когутові у подарунок козацьку бурку. В'ячеслав Станіславський, один з найкращих видавців корпусу листів Івана Мазепи у сучасній Україні, актуалізував творчий доробок проф. Когути, підкреслюючи значення історичних знань для консолідації нації, особливо у цей переломний період. Монографія дуже добре показує витоки агресивної політики Москви і її традиції.

Ярослав Грицак мав виступ від імени співорганізаторів — Програми дослідження сучасної історії та суспільства ім. Петра Яценка. Зі щирими вітаннями Ювілярові виступили також Ферхад Туранли, Дмитро Вирський та Тетяна Ярошенко.

У своєму прикінцевому слові проф. Когут зізнався, що майже вся його творча праця пов'язана з проблемою ідентичності. Власний життєвий досвід вплинув на його вивчення різних форм української нації в різні епохи, і одним з перших наукових проєктів було вивчення української модерної політичної думки. Важливим елементом у її формуванні була концепція козацької автономії. Наслідком цих зацікавлень стала монографія, присвячена ліквідації автономії Гетьманщини та її інтеграції в державний організм Російської імперії. Проте після виходу монографії у світ залишалося ще одне нерозв'язане питання: чи можна пояснити процес формування української національної ідентичності виключно конфліктом між ранньомодерною малоросійською та модерною українською ідентичностями. Це питання було значною мірою розв'язане у збірниках, виданих в Україні (2004) і Канаді (2011). За спостереженнями історика, українська політична еліта ранньомодерної доби використала спадщину Київської Русі при формуванні концепції козацької України як вітчизни українського народу. Важливою є також тематика боротьби козаків

Олександра Черненко Лисяк-Рудницька (1923–2014)

Олександра Черненко Лисяк-Рудницька, поетеса, письменниця й літературознавець, відійшла у вічність 24 червня 2014 в Едмонтоні. Народжена у Пйотркові (Польща), вона виросла в атмосфері національної і релігійної дискримінації, труднощів в отриманні освіти та жахів Другої світової війни. Студіювала медицину у Львові (1942–44), потім у Данцігу (нині Гданськ, Польща) та в Граці (Австрія). Після війни емігрувала до Канади й оселилася в Едмонтоні (1947). Тут почала писати поезію, видавши свою першу збірку «Людина» (1960). Продовжила освіту і здобула два ступені в Альбертському ун-ті — на природничому факультеті (1967) та магістерку у відділі слов'янських мов і літератур (1974), а згодом докторський ступінь PhD з української літератури в Українському вільному університеті в Мюнхені (1986). Великим натхненням для Олександри був її другий чоловік, д-р Іван Лисяк-Рудницький, професор історії Альбертського університету. Фахівець з української літератури, д-р Черненко Лисяк-Рудницька була переконана, що ця ділянка потребує більше уваги, і видала низку праць, зокрема монографії «Михайло Коцюбинський-імпресіоніст» (1977), «Експресіонізм у творчості Василя

Стефаника» (1989) та «Велика трьохосотлітня війна: Переяславська угода та криза національної самосвідомості» (2004), а також численні есеї і статті. Як поетеса вона видала ще дві книжки поезій: «В дорозі до другого берега» (1992) та «Паломник» (1993). Була членом НТШ у Канаді, Української Вільної Академії Наук, Організації українських письменників «Слово», Міжнародного ПЕН-клубу (канадське відділення), Спільки письменників України, Канадської асоціації славістів, Альбертської ради українських мистецтв та Православної катедри св. Івана в Едмонтоні.

за свої права і вольності. Процес формування української нації, на переконання проф. Когути, не був започаткований лише у XIX ст., що є аксіомним твердженням деяких істориків-модерністів. Витоки цього процесу слід шукати в ранньомодерній історії України.

На завершення Zenon Kogut по-

дякував організаторам і всім присутнім за участь у цьому круглому столі. Ювіляр підкреслив, що для нього було великою честю бути на цьому вечорі саме в Музеї Михайла Грушевського. Тут був його дім, а поверхом вище є кабінет, де історик жив і писав свої твори.

Семінари й лекції КІУСу в Альбертському університеті (2013–14)

- 19 вересня. Симпозіум з нагоди 1025-ї річниці хрещення Руси: Віктор Єленський (Український католицький університет, Львів, та Національний педагогічний університет ім. Драгоманова, Київ), «Релігія і політика: важливість відзначення Україною 1025-річчя хрещення Руси» та Гезер Колман (відділ історії і класичних студій, Альбертський ун-т) «Творення національного святого на південно-західному пограниччі: Св. Володимир, місцева історія та перше відзначення хрещення Руси у Києві 1888 р.». Меморіальна лекція ім. Богдана Боцюркова.
- 3 жовтня. Дейвид Марплз (відділ історії і класичних студій, АУ, КІУС), «Угода про асоційоване членство ЕС і України: прийнятні компроміси та взаємне лицемірство».
- 4 жовтня. Конференція «Україна в Європі: можливості й перешкоди»: Євген Бистрицький (Міжнародний фонд «Відродження», Київ), Валерій Чалий (Центр ім. Разумкова, Київ), Джон ДеБарделебен (Карлтонський ун-т, Оттава), Дерек Фрейзер (колишній посол Канади в Україні), Олексій Гарань (Національний університет «Києво-Могилянська академія») та Любов Жизномирська (Університет св. Марії, Галіфакс).
- 14 листопада. Роберт Кушнеж (Померанський університет у Слупську, Польща; Центр російських та євразійських студій ім. Дейвіса, Гарвардський університет), «Голодомор (голод в Україні) 1932–33 рр. очима Міністерства закордонних справ Польщі».
- 5 грудня. Елена Погосян (відділ сучасних мов і культурологічних студій, АУ), «Іван Зарудний та творення релігійної культури в Росії за Петра І».
- 30 січня. Симпозіум «Після Вільнюсу: якою дорогою піде Україна?»: Аманда Пол (Центр європейської політики, Брюссель), Тарас Кузьо (Центр політичних і регіональних студій, КІУС, АУ), Богдан Нагайло (незалежний дослідник, Франція) та Олексій Гарань (Національний університет «Києво-Могилянська академія», через «Скайп»).
- 13 лютого. Оксана Кісь (відділ етнології сучасності, Інститут народознавства, НАН України), «Національна жіночність уживана і підважена: участь жінок у націоналістичному визвольному русі на Західній Україні у 1940–50-х роках».
- 5 березня. Круглий стіл «Україна, Росія і Захід: на межі війни»: Володимир Кравченко (КІУС, АУ), Ярс Балан (Центр українсько-канадських студій ім. Кулів, КІУС, АУ), Дейвид Марплз (Програма вивчення сучасної України ім. Стасюків, КІУС, АУ), Богдан Гарасимів (Центр політичних і регіональних студій, КІУС, АУ) та Гезер Колман (Програма дослідження релігії і культурології, КІУС, АУ).
- 25 березня. Йоганан Петровський-Штерн (відділ історії, Північно-західний університет), «Шинки, горілка і право на випивку: євреї та слов'яни в українських базарних містах».
- 26 березня. Тамара Гундорова (відділ теорії літератури, Інститут літератури ім. Шевченка, НАН України), «Інший Шевченко, або про що говорить Кобзар Дармограй?» (Шевченківська лекція, спільно з Клубом українських професіоналістів і підприємців Едмонтону).
- 3 квітня. Круглий стіл «Анексія Криму Росією та майбутнє України»: Дейвид Марплз (Програма вивчення сучасної України ім. Стасюків, КІУС, АУ) і Тарас Кузьо (Центр політичних і регіональних студій, КІУС, АУ).
- 10 квітня. Едуард Байдаус (відділ історії і класичних студій, АУ), «Сусіднє 'інше': український погляд на минуле і сучасне Молдови».
- 24 квітня. Олена Клішова (відділ аудиту та фінансів, Донецький національний університет), «Інституційна концепція Всеволода Голубничого».
- 15 травня. О. архимандрит д-р Кирило Говорун (Українська Православна Церква), «Майдан: церква на публічній площі». Спільно з Центром вивчення релігійного і громадського життя ім. Честера Роннінга.
- 21 травня. Патриція Тржещинська-Демель (Інститут етнології та культурної антропології, Ягелонський університет), «Пам'ять про Лемківщину: дослідження про пам'ять лемків у Польщі й Україні».

Семінари й лекції КІУСу в Торонті (2013–14)

П'ятнадцята щорічна Меморіальна лекція ім. Данила Гусара Струка: антологія жіночої прози сучасних українських авторів

П'ятнадцята щорічна Меморіальна лекція ім. Данила Гусара Струка відбулася 3 травня 2014 р. у приміщенні Факультету слов'янських мов та літератури Торонтського університету, до складу якого свого часу входив покійний проф. Д. Гусар Струк. Цьогорічну лекцію виголосив д-р Михайло Найдан, який посідає посаду професора українських студій ім. Воскобійників Пенсильванського університету (Стейт коледж, Пенс.). Проф. Найдан є знаним перекладачем української літератури англійською мовою і цього-річну меморіальну лекції було присвячено найновішій праці автора — збірці перекладів жіночої прози авторів-українок «ІІ історії: антологія жіночої прози сучасних українських авторів», надруковану у видавництві «Глагол». Поряд з цією збіркою проф. Найдан представив аудиторії том своїх власних перекладів «Вибрана поезія Тараса Шевченка», що вийшла з друку у видавництві «Піраміда» (Львів).

Проф. Найдан назвав свою лекцію «Повертаючись до села: фольклор та народні вірування сучасної України», предметом якої стали дослідження автором новітньої тенденції в окремих регіонах України, що характеризується зацікавленням з боку місцевого населення народними віруваннями, традиціями та обрядами, які зокрема стосуються дохристиянських вірувань та чаклунства.

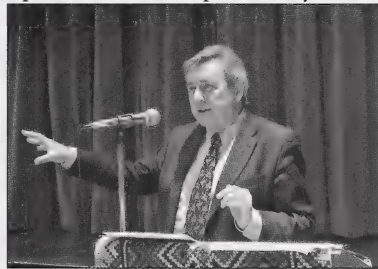
Доповідач приділив увагу багатьом працям, зокрема новелям Марії Матіос та Ірен Роздобудько, що містять яскраво виражені народні мотиви. Після закінчення лекції відбулася тривала дискусія, під час якої проф. Найдан відповів на багато цікавих запитань представників аудиторії. Наприкінці події проф. Найдан отримав Нагороду за внесок у переклад української літератури ім. Джорджа С. Н. Луцького. Під час вручення нагороди промову виголосила Оля Купловська — пре-

зидент Канадської фундації українських студій. Участь у церемонії нагородження взяли також інші співробітники фундації — Наталка Жила (адміністратор) та Роман Сенькусь (другий віце-президент).

Варто зазначити, що проф. Михайло Найдан є другою особою в історії нагородження премією ім. Дж. Луцького, що надається за позитивний внесок у справу перекладу української літератури іншими мовами. Ви можете послухати виступ проф. Найдана на цьогорічній лекції на сайті Програми ім. Д. Струка: <http://www.utoronto.ca/elul/Struk-mem/mem-lect-archive.html>. На сайті також можна знайти записи меморіальних лекцій з попередніх років.

Меморіальна лекція ім. Володимира Дилинського (2014 р.)

Цьогорічна Меморіальна лекція, яку було виголошено 4 квітня 2014 р., відбулася за сприяння Торонтського відділу КІУСу та Інституту ім. Св. Володимира. Промовцем на ній виступив д-р Богдан Нагайло — письменник, дослідник та фахівець з питань колишнього Радянського Союзу та Східної Європи. У 1978–82 рр. він очолював дослідницький відділ з проблематики СРСР при «Амнесті Інтернешнл» у Лондоні (Великобританія).

Богдан Нагайло

Б. Нагайло також працював старшим аналітиком з питань радянської зовнішньої політики та директором україномовної програми у мюнхенській редакції «Радіо Свобода» (1984–94, 1989–91

рр.). У 1991–2004 рр. він обіймав посаду заступника директора Дослідницького інституту «Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода», а з 1994 р. по 2013 рр. — посаду старшого дослідника і радника з питань політики та координатора програми при Головному комісарові ООН з питань біженців та його представника у Білорусі та Азербайджані (1999–2003 рр.) і Анголі (2008–2012 рр.). Б. Найдан є автором праць «Радянська роз'єднаність: історія 'національної проблеми' у СРСР» (1990; разом з Віктором Свободою), «Українське відродження» (1999 р.), сотень статей та аналітичних досліджень.

У своїй 75-хвилинній промові «Битва за Україну, 2013–2014 рр.» д-р Нагайло представив слухачам де-

тальний огляд та аналізу драматичних, жорстоких революційних подій, які розпочалися на Майдані Незалежності у Києві у листопаді 2013 р., поширилися на всю Україну та призвели до падіння жорстокого й корумпованого режиму Віктора Януковича, що повністю втратив свою легітимність, у лютому наступного року. Доповідач окремо звернув увагу на вороже ставлення пугінської Росії до подій у сусідній

країні: анексію Криму, підтримку сепаратистів на південному сході України, вторгнення та неоголошену українсько-російську війну на Донбасі, кремлівську ганебну пропаганду, «західні» санкції проти Росії, політичну, військову, економічну ситуацію в Україні тощо.

На думку д-ра Нагайла, ця «битва за Україну» є не лише вирішальним змаганням за волю та справжню незалежність України, але й виклик НАТО, Європейському Союзові та

всій існуючій системі міжнародних відносин.

Лекцію можна переглянути і прослухати на каналі «YouTube» за наступною адресою: <www.youtube.com/watch?v=AGspMP_xZeM>, <<http://euromaidan-researchforum.ca/2014/04/10/bohdan-nahaylo-the-battle-for-ukraine-2013-2014/>> and <https://showyou.com/v/y-AGspMP_xZeM/the-battle-for-ukraine-20132014-by-bohdan-nahaylo>.

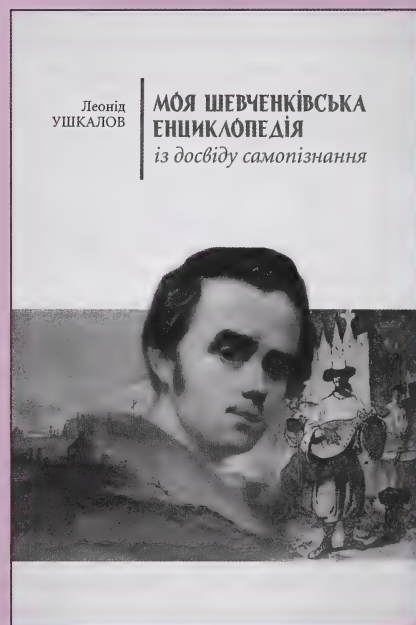
Леонід Ушкалов

Моя Шевченківська енциклопедія: із досвіду самопізнання

Видана з нагоди 200-річного ювілею Тараса Шевченка, ця книга являє собою неповторне енциклопедичне видання про різні аспекти життя і творчості українського національного поета. Написана з особливої перспективи одного з кращих сучасних знавців Шевченка, професора Леоніда Ушкалова, вона дарує читачеві багатство маловідомої інформації про життя і творчість поета.

Книжку можна придбати у Видавництві КІУСу за \$74.95

Можна замовляти через інтернет: www.ciuspress.com, електронною поштою (cius@ualberta.ca), або телефоном (780) 492-2973

Меценати КІУСу

Петро і Оля Саварини: служити громаді

У лютому 2014 р. КІУС разом із Канадською фундацією українських студій (КФУС) та відомим українсько-канадським діячем Петром Савариним оголосили про заснування **Нагороди ім. Петра й Олі Саваринів**. Нагорода буде надаватися на підтримку різних науково-освітніх проєктів КІУСу: виділення дотацій науковцям, організацію публічних заходів та підтримку публікацій і перекладів у ділянці українознавства. КІУС буде присуджувати нагороди, кошти на які будуть надходити з доходів фонду, яким управляє КФУС. Перша нагорода присуджена цього року на підтримку видання першого випуску нового е-журналу КІУСу «East/West: Journal of Ukrainian Studies».

Петро й Оля Саварини добре відомі в Канаді за свою щедрість, ініціативність і подвижницьку громадську працю. Петро Саварин народився 1926 р. у с. Зубрець біля Бучача на Тернопільщині. Навчання розпочав в Україні, а закінчив уже по війні в Німеччині. До Канади прибув у 1949 р. Здобувши юридичну освіту в Альбертському університеті, працював юристом. Активно працював для розвитку численних громадських організацій, таких як Курси українознавства ім. Івана Франка, Пласт, Конгрес українців Канади, Клуб українських професіоналів і підприємців та його Комітет багатокультурності, Альбертське товариство збереження української культури, Дім опіки св. Михаїла, Добродієне товариство ім. єпископа Будки; п'ять літ очолював Світовий конгрес вільних українців, а нині є головою едмонтонського осередку НТШ. П. Саварин був

Оля та Петро Саварини

також серед засновників КФУС, її президентом у 1979–83 рр. та членом управи до 1997 р.

Немало заслуг Петра Саварина і в канадському культурно-освітньому й політичному житті. Він активно працював у численних виборчих кампаніях на муніципальному, провінційному й федеральному рівнях, був президентом Прогресивно-консервативної партії Альберти, членом Ради правління Альбертського університету та її представником у сенаті (1972–78), пізніше канцлером університету (1982–86), а згодом 20 років очолював Товариство приятелів Альбертського університету. У 1958 р. п. Саварин доклав чимало зусиль для введення вивчення української мови в середніх школах Альберти та Альбертському університеті, а також для

заснування видавництва «Гейтвей», яке готувало навчальні матеріали українською мовою. У 1971 р. він був одним із тих, хто вплинув на прем'єр-міністра Канади П'єра Трюдо і проголошення політики багатокультурності. Це дало змогу відкрити двомовні школи та заснувати КІУС і Село спадщини української культури на території заповідника «Елк Айленд Парк», а також сприяло зведенню в Едмонтоні першого в світі пам'ятника жертвам Голодомору перед міською управою та домів опіки св. Михаїла й «Верховина».

Оля Саварин (з дому Кобзар Пристаєцька) народилася 1930 р. в с. Жизномир біля Бучача на Тернопільщині. Навчання розпочала в Україні, продовжила в Німеччині, а закінчила вже в Альберті. По закінченні Альбертського коледжу пра-

цювала правничою секретаркою в бюрі свого чоловіка. Була активною в українському й канадському громадському житті, зокрема в Пласті (нагороджена відзнаками св. Юрія і Вічного вогню в сріблі), Лізі українських католицьких жінок Канади (культурно-освітня референтка, почесний член), для якої протягом 20 років вела музичну радіопрогра-

му; 30 років співала у хорі «Дніпро», 15 років була секретаркою Альбертського товариства збереження української культури, президентом і секретаркою в Конгресі українців Канади Едмонтону (відзначена Шевченківською медаллю і гетьманською нагородою Провінційної ради КУК) та активним членом Консервативної партії Альберті і Канади.

Пані Саварин супроводжувала й допомагала своєму чоловікові в його численних проектах і поїздках.

Заснування нагороди ім. Петра й Олі Савариних — це ще один здобуток цього унікального подружжя, який віднині служитиме українській громаді Канади та постійно нагадуватиме про щедрість, турботливість і далекоглядність її засновників.

Нові фонди

Далекоглядність меценатів служитиме громаді й майбутнім поколінням

У вересні 2013 р. у КІУСі засновано **Вічний фонд ім. Марії і Михайла Яцишиних**. Фонд засновано завдяки дару із заповіту Марії Яцишин з уставним капіталом 28 330 дол. Фонд підтримуватиме проекти, програми й публікації (друковані й електронні) та інші ділянки діяльності інституту, де є нагальна потреба.

Марія Яцишин (1924–2011), з дому Ващук, народилася на фермі в містечку Гафорд (провінція Саскачеван). Вона — донька українських іммігрантів, які перебралися до Канади через політичні й релігійні переслідування на батьківщині. Батьки виховали доньку в душі глибокої поваги та духовної любови до землі своїх предків. З раннього віку Марія мріяла стати директором школи. Вона навчалася у тій самій однокімнатній початковій школі, в якій бл. п. сенатор Павло Юзик був учителем. Марія закінчила Саскачеванський університет зі ступенями бакаляра гуманітарних наук та освіти. В університеті вона була членом Українського студентського клубу. Учительську кар'єру розпочала в Саскатуні, де через свою добросердечність її порівнювали з популярним американським психологом Ен Лендерс. Переїхав-

Марія та Михайло Яцишини

ши до Онтаріо, Марія працювала на різних учительських та адміністративних посадах, зокрема і як перша жінка-директор. У Торонті познайомилася й одружилася з Михайлом Яцишиним.

Михайло народився в м. Бережани (Україна). Йому запам'яталася зустріч членів його родини з митрополитом Андреем Шептицьким, що мала неабияке духовне значення в його житті. Протягом Другої світової війни він боровся за незалежність України й емігрував до Канади в 1948 р. У Торонті працював для національної продовольчої мережі

крамниць «Lablaws».

Марія і Михайло Яцишини були активними в Українській католицькій церкві Міссісагі та в українській громаді Торонта. Марія була постійним членом Ліги українських канадських жінок (відділ св. Марії). Михайло підтримував і був членом Братства колишніх вояків 1-ї дивізії Української національної армії. Вони вірили, що Бог нагородив їх щедрістю й надією і бажали з прозорливістю віддячити своїй громаді й майбутнім поколінням.

Меценати підтримують українсько-канадські студії

У жовтні 2013 р. у КІУСі заснувано Вічний фонд українсько-канадських студій ім. д-ра Нестора та Миросі Масло. Фонд підтримуватиме діяльність українсько-канадської програми інституту, зокрема публікації друкованих і електронних видань, організацію й участь у конференціях та дослідницькі студії про історію українців у Канаді.

Засновники фонду сказали, що дуже пишаються його заснуванням. Ще з молодих років вони були активними в українській громаді. Нестор був членом танцювального гурту «Шумка», а Мирося співала в ансамблі «Дніпро» в Едмонтоні. Обоє належали до Союзу української молоді Канади та її знаменитого хору. Нестор і Мирося одружилися в 1980 р. і виховали трьох дітей: Андрія, Христину й Стефана. Вони довгий час належать до Української православної катедри св. Івана.

Мирося отримала ступені бакаляра наук у 1979 р. та бакаляра освіти у 1981 р. Вона кілька років викладала в українській двомовній програмі, після чого зосередилася

на родині й громадській роботі. Очолювала комітети, такі як «Садочок» при відділі св. Івана, представляючи Товариство українських жінок Канади. Вона була добровольцем Товариства української двомовної освіти та президентом Медичного жіночого клубу Едмонтону.

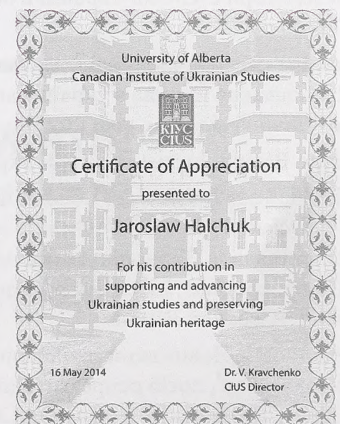
Нестор здобув ступінь бакаляра медицини у 1975 р. і став лікарем у 1977 р. У 1983 р. він став членом Королівського коледжу терапевтів Канади, а в 1984 р. отримав сертифікат Американської ради радіології. Будучи партнером компанії «Insight Medical Imaging», Нестор практикував радіологію у шпиталях і клініках Едмонтону й сільської Альберти. Він є членом багатьох професійних товариств та голова відділу «General Imaging» у шпиталі «Misericordia». Він також обіймає посаду лектора клінічних студій відділу радіології Альбертського університету.

Як горді канадці, Нестор і Мирося високо цінують і заохочують вивчення українсько-канадського досвіду.

Вічний фонд ім. д-рів Марії Фішер-Слиж та Рудольфа Фішера засновано у квітні 2014 р. із заповіту д-ра Марії Фішер-Слиж (1922–2012, Торонто) на суму 377 168 дол. Метою фонду є підтримка стипендій та наукових проєктів з українських студій. До останніх днів д-р Фішер-Слиж була активною в українській громаді, підтримуючи різні проєкти, зокрема «Історію України-Руси» Михайла Грушевського (том 9, кн. 2, ч. 2), публікація якої присвячена пам'яті її батьків, д-ра Адольфа та Ольги Слиж. Шановну меценатку вшанували під час презентації тому в Торонті у березні 2011 р. Народжена в Коломиї (Західна Україна), вона змушена була покинути батьківщину перед радянською навалою. Отримавши диплом лікаря у Мюнхені (1949), емігрувала до США (1950), де працювала педіатром в м. Канкакі, штат Іллінойс. Одружилася з д-ром Рудольфом Фішером (†1982).

Почесна грамота КІУСу

У 2014 р. КІУС заснував почесну грамоту на відзначення меценатів інституту, які зробили або планують зробити значний внесок на підтримку програм і проєктів КІУСу та громадських і наукових діячів, котрі сприяли підтримці інституту в громаді, в Канаді і за кордоном. Першими лавреатами нагороди стали Парася Іванець та Ярослав Гальчук із Сейнт Кетринсу (Онтаріо). П. Іванець заснувала Вічний фонд ім. д-ра Василя і Парасі Іванців (Криса) у 2010 р. у пам'ять про свого чоловіка бл. п. д-ра Василя Іванця (1905–1979) з метою підтримки досліджень і публікацій КІУСу та надання стипендій студентам і дотацій науковцям в ділянці українських студій. П. Гальчук заснував Меморіальний фонд ім. Михайла, Володимира й Олі Гальчук 2007 р. в пам'ять про своїх синів Михайла і Володимира та дружину Олю. Цей фонд призначений на підтримку наукових, студентських та дослідних проєктів КІУСу.

Нагороди

Стипендії та дотації (2014–15)

Стипендії для аспірантів і докторантів

Докторська стипендія Меморіяльного фонду ім. Олени Даркович

Данієл Федорович, відділ філософії в політиці, Оксфордський університет. «Просторові варіації насильства в етнічних конфліктах: Польща й Україна під час Другої світової війни».

Брент Безо, Карлтонський університет. «Модель впливів і механізмів в успадкуванні травматичної свідомості, зумовленої Голодомором 1932–33 рр. в Україні: між-культурна студія».

Сергій Ковальчук, Онтарійський інститут вивчення освіти, Торонтський університет. «Учительська освіта про демократію у пострадянській Україні».

Докторська стипендія ім. Непораних

Данієл Федорович, відділ філософії в політиці, Оксфордський університет. «Просторові варіації насильства в етнічних конфліктах: Польща й Україна під час Другої світової війни».

Анастасія Сальнікова, відділ політології, Університет Британської Колумбії. «Комунікативна демократія в пострадянській Україні: вплив виборчих систем, ключових подій та дискурсів еліт».

Дослідчі дотації

Петро Бойко, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Київ. «Закриття степового кордону: етно-соціальні та культурні зміни на території степової України в останній чверті XVIII ст». Вічний фонд ім. родини Стасюків.

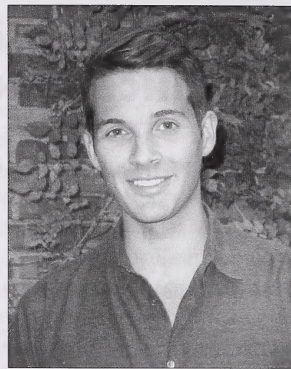
Зенон Василів. Ітацький коледж, Ітака, штат Нью-Йорк. «Українська Автокефальна Православна Церква в українському радянському селі 1920-х рр. і перехідні зв'язки». Вічний фонд ім. родини Стасюків.

Дмитро Ващук, Інститут історії України, Київ. «Архів родини Чарторийських: документи і матеріали XVI ст. у збірці Російської національної бібліотеки». Вічний фонд ім. родини Стасюків.

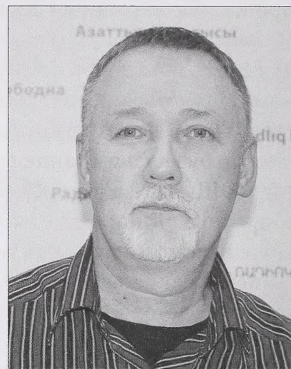
Наталія Гавдида, Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя. «Богдан Лепкий у сприйнятті сучасників» (підготовка до друку). Вічний фонд ім. родини Ремезів.

Олена Галета, Львівський національний університет ім. Івана Франка. «Літературна антологія як спосіб репрезентації української літератури в кінці XIX й на початку XX ст». Вічний фонд ім. родини Стасюків.

Владислав Гриневич, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. Кураса, Київ. «Збентежені війною: суспільна свідомість в Україні, 1941–45 рр.». Меморіальний фонд ім. Івана Коляски.

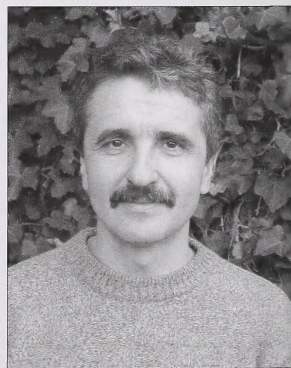
Данієл Федорович

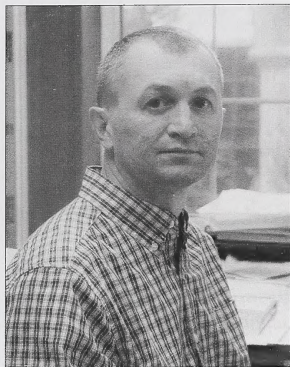
Владислав Гриневич

Наталія Гавдида

Володимир Кулик

Тарас Лупул

Мирон Капраль, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Львів. «Бібліографія «Історії України-Руси» Михайла Грушевського». *Вічний фонд ім. Петра Яцика.*

Олена Клішова, Донецький національний університет. «Архіви Всеволода Голубничого. Підготовка до публікації: щоденники (1948–65). Спогади про перебування в Німеччині під час Другої світової війни. Вибрані листи». *Архівний вічний фонд ім. Стефанії Букачевської-Пастушенко.*

Володимир Кулик, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. Кураса, Київ. «Вплив протестів Євромайдану та російської агресії на українську ідентичність». *Вічний фонд ім. родини Стасюків.*

Тарас Лупул, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича. «Внесок українців Альберти в багатокультурність Канади». *Вічний фонд ім. Целестина й Грини Суховерських.*

Володимир Маслійчук, незалежний дослідник, Вільшани, Харківська область. «Освітні реформи у Харкові у другій половині XVIII ст». *Вічний фонд ім. родини Стасюків.*

Віктор Мойсієнко, Житомирський державний університет ім. Івана Франка. «Історична діалектологія північного діалекту української мови». *Вічний фонд ім. родини Стасюків.*

Алла Недашківська, Методичний центр української мови, КІУС, АУ. Дослідження I «Утримання україномовної освіти від передшкілля до вищої освіти»; дослідження II «Візія». *Вічний фонд ім. родини Стасюків.*

Валентина Соболь, Варшавський університет. «Роля і важливість листування та інших неопублікованих документів Івана Огієнка». *Меморіальний фонд ім. Івана Коляски.*

Інна Тарасенко, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Київ. «Українська Православна Церква з XVIII до XX ст.: джерела та історіографія». *Меморіальний фонд ім. Івана Коляски.*

Віталій Тельвак, Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка. «Листи Михайла Грушевського до науковців Санкт-Петербургу». *Вічний фонд ім. родини Стасюків.*

In Memoriam

Вічна їм пам'ять!

Багато членів нашої громади вшановують пам'ять про своїх друзів, колег, близьких і рідних, які відійшли у вічність, пожертвою на розвиток КІУСу. Ми вшановуємо тих, у пам'ять про кого надійшли пожертви з 1 серпня 2013 р. до 31 липня 2014 р.:

Параскевія Ворон
Кларенс Кадик
Богдан Казимира
Розалія Макогон

Василь та Юстина Федейки
Барбара Федейко
Джон Чапел

